

**ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ** การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษา  
ปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

**ผู้ศึกษา** นางปราณี สาระคง **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

**อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ผุสดี กุญชรินทร์ **ปีการศึกษา** 2546

### **บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง วิชา  
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้  
แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2  
ปีการศึกษา 2546 จำนวน 48 คน ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย  
แผนการสอนทักษะการฟัง 10 แผน แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง 10 ชุด แบบวัดผลสัมฤทธิ์  
ความเข้าใจในการฟัง ซึ่งผ่านการตรวจคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน สถิติที่ใช้ในการ  
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังมีประสิทธิภาพเท่ากับ  
83.85/85.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ (2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการฟังหลังการ  
ทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**คำสำคัญ** ความเข้าใจในการฟัง แบบฝึก ประถมศึกษา

## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ผุสดี กุญชรินทร์ ที่ได้กรุณาแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ดร. วิไล วัชรพิชัย ศึกษาานิเทศก์ระดับ 8 อาจารย์โกวิทย์ ไกยสิทธิ์ ศึกษา-นิเทศก์ระดับ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1 และอาจารย์นวลเพ็ญ พุมรินทร์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ สละเวลาตรวจสอบ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ขอขอบคุณ นายมานพ จันทร์สูงเนิน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองนครราชสีมา และ นายมานิตย์ โชติทวีศักดิ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเมืองนครราชสีมา ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณ นายไพโรจน์ สาระคง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 7ว สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา นางสาวณัฐวรรณ สาระคง และนายไพรัชช์ สาระคง ที่ให้กำลังใจช่วยเหลือและสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ขอมอบให้แก่ผู้ที่สนใจการศึกษาทุกท่าน

ปราณี สาระคง

กรกฎาคม 2547

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวกับการฟัง.....	7
ความหมายของการฟัง.....	7
ความสำคัญของการฟัง.....	8
ประเภทของการฟัง.....	9
ความเข้าใจในการฟัง.....	11
ลักษณะของการฟังที่ดี.....	11
การสอนทักษะการฟัง.....	12
หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง.....	12
หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง.....	13
แนวทางการสอนทักษะการฟัง.....	14
การวัดและการประเมินผลการฟัง.....	16
แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง.....	17
ความสำคัญและองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะการฟังที่ดี.....	17
การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
รูปแบบการวิจัย.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	22
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	22
วิธีดำเนินการทดลอง.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง.....	30
การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนและหลังการสอน ด้วยการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง.....	31
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	32
สรุปการวิจัย.....	32
อภิปรายผล.....	33
ข้อเสนอแนะ.....	35
บรรณานุกรม.....	39
ภาคผนวก ก.....	42
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการค้นคว้า.....	44
สำเนาหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	45
ภาคผนวก ข.....	48
แผนการสอน.....	50
คู่มือการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง.....	82
แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง.....	95

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง.....	124
ภาคผนวก ค.....	133
การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	134
ประวัติผู้ศึกษา.....	143

## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ขอบเขตพฤติกรรมกรรพ้งเพื่อความเข้าใจและเครื่องมือที่ใช้วัด.....	22
ตารางที่ 3.2 การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการพ้ง จำแนกตามประเภทเนื้อหา.....	23
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการพ้ง.....	30
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจ ในการพ้ง.....	31

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือของคนไทย ในการสื่อสาร การศึกษาเล่าเรียนและการประกอบอาชีพ ภาษาไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตของคนไทย ที่จะต้องใช้ในการเรียนรู้วิทยาการและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการสอน ภาษาไทยจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง หลักสูตร ภาษาไทยมีตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปถึงระดับอุดมศึกษา ในระดับประถมศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (2532: 7) ได้ระบุว่า “ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งใน ในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และ เขียน ตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รัก การอ่าน แสวงหา ความรู้และมีเหตุผล” นอกจากนี้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นความรู้และทักษะด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะครบ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งแต่ละทักษะมีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนวิชาภาษาไทยตลอดจนวิชาอื่น ๆ ซึ่งต้องอาศัยทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ทั้งสิ้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องเน้นให้มีการฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ให้มี ความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการเรียนครบทั้ง 4 ทักษะ ทักษะการฟังเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการดำรงชีวิต และเป็นทักษะหนึ่งซึ่งจะ ช่วยในการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกเรื่อง ยูพา สงศิริ (2525: 148) ได้กล่าวไว้ว่า “มนุษย์ใช้เวลา ในการฟังเป็น 3 เท่าของการอ่านและเป็น 5 เท่าของการเขียน” นอกจากนี้ ธิดา โมสิกรัตน์ และ ศรีสุดา จริยากุล (2526: 30) กล่าวว่า “เราใช้เวลาในการฟังมากกว่าการพูด การอ่าน และการ เขียน โดย

เฉลี่ยแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของเวลาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร” จะเห็นได้ว่าคนเราใช้เวลาในการฟังมากกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกทักษะการฟัง เพื่อให้ให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง สายใจ อินทร์พรหม (2537: 39) กล่าวว่า “ทักษะการฟังนี้ บุคคลจะต้องใช้ไปจนตลอดชีวิต มิใช่สิ้นสุดเมื่อจบการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น ปัจจุบันการสื่อสารด้วยการฟังก้าวหน้าไปไกล บุคคลสามารถรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านสื่อที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ระยะเวลาไม่เป็นอุปสรรคในการรับฟังข่าวสารหรือเรื่องราวใด ๆ ความรู้ต่าง ๆ ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นเสียงพูดให้ได้ยินได้ฟังกันตลอดเวลา” จะเห็นได้ว่าการฟังเป็นทักษะที่ต้องใช้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารกันในเรื่องใด ล้วนแล้วแต่เกิดจากการฟังทั้งสิ้น

การฟังเป็นทักษะที่สำคัญ จึงจำเป็นจะต้องมีการฝึกฝนให้มาก เพราะปัญหาการฟังมักเกิดจากการฟังที่ไม่ถูกต้อง จับใจความสำคัญในเรื่องที่ฟังไม่เป็น ไม่รู้ว่าอะไรคือประเด็นสำคัญ ฟังไม่ค่อยเข้าใจหรือเข้าใจไม่ถูกต้อง เนื้อความมีอย่างหนึ่งกลับเข้าใจไปเป็นอีกอย่างหนึ่ง ไม่ค่อยเข้าใจความหมายที่ถูกต้อง ไม่ตั้งใจฟังหรือไม่มีสมาธิในการฟัง จึงทำให้ประสิทธิภาพของการฟังลดลง ดังนั้นจึงต้องมีการฝึกการฟัง ฟังอย่างไรจึงจะเกิดความเข้าใจ เพราะความเข้าใจเป็นพื้นฐานของการฟังที่ดี

ม.ล.จิตติรัตน์ ลดาวัลย์ (2542: 35) กล่าวถึงความเข้าใจในการฟังไว้ว่า “ความเข้าใจเกิดขึ้นเมื่อเรารับสารและจำสารนั้นได้แล้ว ขั้นตอนที่สำคัญต่อมาก็คือ ผู้ฟังต้องเข้าใจในเนื้อหาของสาระของสารนั้นให้ตรงกับผู้ส่งสารมากที่สุด ความเข้าใจจะเกิดได้เมื่อผู้ฟังหัดคิดและตีความสิ่งที่ได้ยิน โดยอาศัยความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และการสังเกต เป็นสิ่งที่ช่วยในการตีความ”

นอกจากนี้ ธิดา โมสิกรัตน์ (2537: 15) ได้กล่าวถึงระดับของการฟังเกี่ยวกับการสอนที่มุ่งให้นักเรียนมีทักษะการฟังในระดับการฟังอย่างเข้าใจไว้ว่า “การสอนให้นักเรียนมีทักษะการฟังในระดับสามารถฟังอย่างเข้าใจ ครูควรฝึกฝนให้นักเรียนฟังเรื่องราวต่าง ๆ จับใจความสำคัญ รวบรวมเป็นข้อมูลความรู้แล้วจดบันทึกได้ หรือให้นักเรียนฟังแล้วตอบคำถาม ให้ถ่ายทอดหรือขยายความสิ่งที่ได้ฟัง อาจจับประเด็นสำคัญแล้วนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งในสถานการณ์ที่ครูกำหนดขึ้น” จะเห็นได้ว่าการฟังอย่างเข้าใจ นับว่าเป็นพื้นฐานของการฟัง ซึ่งจะต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่ฟัง การฟังอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการฝึกฝน ดังที่ บันลือ พุกกะวัน (2522: 39) กล่าวว่า “การฟังที่ดีต้องมีการฝึกฝน ฉะนั้นคนที่จะเป็นผู้ฟังที่ดีจะต้องอาศัยการฝึกฝน และปรับปรุงทักษะในการฟังของตน”



เนื่องจากการฟังเป็นทักษะที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน และการฟังมากยังทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทำให้เกิดปัญญาเฉลียวฉลาด การเรียนการสอนการฟังเป็นพฤติกรรมที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ นักเรียนจึงต้องมีทักษะการฟังที่ดี ถ้านักเรียนไม่มีทักษะในการฟังก็ย่อมจะประสบความสำเร็จในการเรียนทักษะด้านอื่น ๆ ได้ยาก

ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการฝึกทักษะการฟัง เพื่อให้นักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักฟัง ฟังให้เข้าใจ แล้วคิดวิเคราะห์สิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้อง

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา ทักษะการฟังเป็นทักษะที่นักเรียนยังมีข้อบกพร่องมาก ขาดความรู้ความเข้าใจในการฟังเรื่องราวต่าง ๆ อีกทั้งครูผู้สอนยังมองข้ามความสำคัญของทักษะการฟังไป ไม่ค่อยฝึกฝนการฟังให้นักเรียน เพราะเห็นว่านักเรียนฟังกันอยู่ ทุกวันเป็นประจำอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องฝึกซ้ำอีก จึงมุ่งไปฝึกฝนทักษะทางการอ่านและการเขียนมากกว่า การสอนทักษะการฟังถูกละเลยไม่เห็นความสำคัญ เป็นผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในด้านการฟังต่ำกว่าทักษะด้านอื่น ๆ จะเห็นได้จาก การวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผ่านมาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนเมืองนครราชสีมา ที่เป็นปัญหาคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการฟัง จุดประสงค์ที่ 1 ฟังเรื่องราว บทความ ข่าว การอภิปราย ฯลฯ แล้วสามารถวิเคราะห์หาหลักการ เจตนารมณ์ และนัยของ ข้อความและเรื่อง กับ จุดประสงค์ที่ 3 ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด

จากผลการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 48 คน ในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 1 และ 3 พบว่า คะแนนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้เท่านั้น จุดประสงค์การเรียนรู้ข้อ 1 นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 2.08 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 85.41 มีเพียงร้อยละ 12.50 ที่อยู่ในเกณฑ์ดี จุดประสงค์การเรียนรู้ข้อ 3 นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 4.16 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 87.50 และอยู่ในเกณฑ์ดีเพียงร้อยละ 8.33 จากผลการประเมินจุดประสงค์ทางการฟังทั้งข้อ 1 และข้อ 3 ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ผ่านจุดประสงค์เท่านั้น มีส่วนน้อยที่อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 15 แสดงว่าพื้นฐานทางการฟังของนักเรียนจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี คือ ร้อยละ 75-80 ขึ้นไป จึงจะถือว่าการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยที่เกี่ยวกับทักษะทางการฟัง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงต้องการที่จะพัฒนาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการฟังสูงขึ้น โดยการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางการฟังเพิ่มขึ้น และบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร สามารถนำทักษะและประสบการณ์ที่ได้จากการฟังไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อ

- 2.1 สร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

## 3. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

### 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 **ประชากร** ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 9 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 437 คน

3.1.2 **กลุ่มตัวอย่าง** ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 48 คน ได้จากการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling)

### 3.2 ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ โดยใช้เวลาปกติในการเรียนวิชาภาษาไทย วันละ 1 ชั่วโมง ติดต่อกันทุกวัน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้สอน

### 3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 **ตัวแปรต้น** คือ การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

3.3.2 **ตัวแปรตาม** คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการทำแบบฝึก

## 4. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังสูงกว่าก่อนเรียน

## 5. นิยามศัพท์

5.1 **ความเข้าใจในการฟัง** หมายถึง การฟังที่ผู้ฟัง ฟังแล้วสามารถจับใจความสำคัญ ตีความหมาย และบอกแนวคิดของเรื่องได้ สามารถประเมินสิ่งที่ฟัง แสดงความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในเรื่องที่ฟังได้อย่างมีเหตุผล

5.2 **แบบฝึก** หมายถึง แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 10 แบบฝึก แบบฝึกแต่ละแบบฝึกมีข้อความที่ใช้ฝึกแตกต่างกัน เช่น เรื่องราวต่าง ๆ เพลง นิทาน โฆษณา ข่าว สารคดี บทความ บทร้อยกรอง ประกาศ และบันเทิงคดี โดยมีข้อความแบบฝึกละ 10 ข้อ

5.3 **แบบทดสอบ** หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการฟังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

## 6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ จะเกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

6.1 ได้แบบฝึกทักษะการฟัง ที่ครูสามารถนำไปฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังของนักเรียน

6.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังสูงขึ้น

6.3 เป็นแนวทางให้นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการฟัง เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาในวิชาอื่น ๆ และในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น สามารถฟังแล้วเข้าใจและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 เป็นแนวทางให้ครูสอนภาษาไทยคิดสร้างเครื่องมือ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังให้แก่ นักเรียนได้อย่างเหมาะสมและบรรลุจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการฟัง
  - 1.1 ความหมายของการฟัง
  - 1.2 ความสำคัญของการฟัง
  - 1.3 ประเภทของการฟัง
  - 1.4 ความเข้าใจในการฟัง
  - 1.5 ลักษณะของการฟังที่ดี
2. การสอนทักษะการฟัง
  - 2.1 หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง
  - 2.2 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง
  - 2.3 แนวทางการสอนทักษะการฟัง
  - 2.4 การวัดและการประเมินผลการฟัง
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง
  - 3.1 ความสำคัญและองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะการฟังที่ดี
  - 3.2 การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. แนวคิดที่เกี่ยวกับการฟัง

การฟังเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากในชีวิตประจำวัน ในการเรียนการสอน หากนักเรียนมีทักษะการฟังที่ดีแล้ว่อมจะเป็นพื้นฐานให้เกิดทักษะการพูด การอ่านและการเขียนที่ดีตามไปด้วย

##### 1.1 ความหมายของการฟัง

ได้มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายการฟังไว้ดังนี้

ยูพา สงศิริ (2525: 48) กล่าวว่า การฟังเป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้สมรรถภาพร่างกาย สมองและจิตใจ เชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินกับประสบการณ์ และความรู้เกี่ยวกับความหมายของเสียง โดยตีความด้วยความคิดและความรู้สึก ตลอดจนจดจำสิ่งที่เห็นว่ามีประโยชน์หรือเรื่องราวที่เราชอบได้

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2527: 81) กล่าวว่า การฟังมีความหมายแตกต่างไปจากการได้ยิน การได้ยินเกิดขึ้นเนื่องจากการมีเสียงมากระทบหูโดยไม่ตั้งใจ คนหลายคนจึงได้ยินโดยที่ไม่ได้ฟัง ส่วนการฟังนั้นหมายถึง การใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจดจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยิน

นภดล จันทรพิบูล (2531: 36) กล่าวว่า การฟัง หมายถึงการที่มนุษย์ได้ยินเรื่องราวโดยผ่านประสาทสัมผัสทางหู อาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจก็ได้ ถ้าเรื่องราวที่ฟังเป็นเรื่องราวสื่อความหมายได้ และมนุษย์สามารถนำไปคิด หรือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ก็กล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการฟังที่สมบูรณ์ และในทางตรงกันข้าม หากการฟังนั้นมีลักษณะสับสนวุ่นวาย ขาดความหมายจากสื่อที่ส่งมาให้ ก็ไม่นับว่าเป็นการฟังที่สมบูรณ์ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นการ “ได้ยิน”

จากความหมายที่นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญกล่าวมาสรุปได้ว่า การฟัง คือการได้ยินเสียง นำไปคิดและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง การฟังต้องใช้สมาธิและความตั้งใจจึงจะสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้เป็นอย่างดี

## 1.2 ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นทักษะอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก จากธรรมชาติของการเรียนรู้ของเด็ก เริ่มต้นเรียนรู้จากการฟัง นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการฟังไว้ ดังนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ (2533: 194) กล่าวว่า การฟัง เป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อคนเราเป็นอย่างยิ่ง เพราะการฟังเป็นพฤติกรรมในการสื่อสารของมนุษย์ที่แสดงให้เห็นสังคมมนุษย์แตกต่างจากสังคมสัตว์ มนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารต่อกันอันทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ได้ดี โดยเฉพาะมนุษย์ใช้การฟังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวสะสมเป็นความรู้สืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพกาลจนถึงปัจจุบัน

วิจิตรา อวระกุล (2524: 71) ให้ความสำคัญของการฟังไว้ว่า การฟัง การคิด การพูด มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องและก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อเนื่องกัน ถ้าฝึกการฟังให้มีประสิทธิภาพ การคิด การพูดก็จะดีมีประสิทธิภาพไปด้วย ในวันหนึ่ง ๆ เราได้ยินได้ฟังสิ่งต่าง ๆ และเรื่องราวมากมาย จากการวิเคราะห์พบว่าวันหนึ่ง ๆ คนเราใช้เวลาดังนี้ เขียนหนังสือร้อยละ 9 อ่านร้อยละ 16 พุดร้อยละ 30 การฟังร้อยละ 45

จากความสำคัญของการฟังที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การฟังมีความสำคัญในการดำรงชีวิตเพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว ทำให้เกิดความเข้าใจและใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน

### 1.3 ประเภทของการฟัง

กรมวิชาการ (2526: 19-20) ได้จัดประเภทของการฟังในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ไว้ 6 ประเภท คือ

1. การฟังคำอธิบายคำสั่ง เช่น ฟังคำอธิบายเกี่ยวกับการให้กรบ้าน การทดลองวิทยาศาสตร์ วิธีการเล่นเกม ความอธิบายตามบทเรียน

2. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เช่น ฟังครูบรรยายถึงสถานที่ที่เคยไป ฟังถ้อยคำจากการแสดงละครหรือบทบาทสมมุติ วาดภาพในใจระหว่างที่ฟังการอ่านทำนองเสนาะ หรือฟังเพลง ฟังบทร้อยกรอง เป็นต้น

3. การฟังเพื่อรายงานต่อผู้อื่น ผู้ฟังจะต้องมีทักษะในการฟังและสามารถเก็บความได้ดี จึงจะนำไปรายงานหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมฝึกการเก็บความ เพื่อสามารถนำไปรายงานหรือเล่าต่อได้ เช่น เล่นเกมกระซิบ ฝึกการเล่าเรื่องจากการฟังข่าวให้เหมือนตัวเองเป็นผู้เห็นเหตุการณ์นั้นจริง ๆ

4. การฟังเพื่อการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ฟังจะจับใจความสำคัญหรือส่วนที่ไม่สำคัญออกไป สิ่งที่ผู้ฟังควรปฏิบัติ คือ

- 1) ศึกษาหาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เช่น อ่านหนังสือ ดูแผนที่ เป็นต้น
- 2) ตั้งคำถามช่วยความจำด้วยหัวข้อสั้น ๆ ว่าใคร อะไร ทำไม่ เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ
- 3) การฟังคำบรรยาย สิ่งแรกที่ต้องฟัง คือ หัวข้อเรื่อง ต่อไปจึงฟังความสำคัญ ซึ่งเป็นหัวใจของเรื่อง คำหรือข้อความที่สำคัญและข้อสรุปและความคิดเห็น
- 4) ควรมีการจดบันทึกช่วยความจำ

5. การฟังเพื่อวิเคราะห์หรือรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ซึ่งผู้ฟังจะต้องใช้วิจารณญาณและรู้จักวิเคราะห์เรื่องราวด้วยความรู้สึกเป็นกลาง ไม่มีอคติ มีเหตุผลแยกข้อเท็จจริงออกจากกันได้ มีหลักฐานประกอบความสามารถในการวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับวัย ความรู้ วุฒิภาวะ และประสบการณ์ของผู้วิเคราะห์

การเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ผู้เรียนควรฝึกวิเคราะห์และใช้วิจารณ์-  
 ญาณพิจารณาเรื่องราวตามความเหมาะสม เช่น ข้อความโฆษณาในหนังสือพิมพ์ บทวิจารณ์  
 เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ การวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวภายในประเทศ การอภิปราย ปาฐกถาหรือ  
 การโต้เถียง

6. การฟังการสนทนา เป็นทักษะจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องใช้ในการฟัง การพูดที่ดี  
 ต้องอาศัยการฟังที่ดี การตั้งใจฟังเป็นการแสดงความนับถือผู้พูดและการฟังโดยใช้สติปัญญาจะ  
 ทำให้ผู้ฟังสามารถดำเนินการสนทนาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 87) ได้นำประเภทของการฟังที่นักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้  
 มาสรุปได้ว่า ประเภทของการฟังมีดังต่อไปนี้

1. การฟังเพื่อจำแนกเสียง เป็นการฟังเพื่อแยกเสียงต่างๆให้ทราบว่า เป็นเสียงของ  
 คน สัตว์ หรือสิ่งของประเภทใด เช่น เสียงกลอง เสียงฉิ่ง เสียงนกเขา และอื่นๆ การฟังประเภทนี้  
 เป็นการฟังเบื้องต้นสำหรับเด็ก

2. การฟังเรื่องง่าย ๆ ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นการฟังเพื่อความรู้ความเข้าใจที่  
 ใช้สำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน การฟังประเภทนี้เป็นพื้นฐานของการฟังประเภทอื่น ๆ เช่น  
 การฟังคำสนทนา การฟังเสียงตามธรรมชาติ

3. การฟังเพื่อสาระสำคัญ เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟังเพื่อให้เข้าใจและจับใจความ  
 สำคัญจากสิ่งที่ฟังได้ เช่น การฟังบทเรียน การฟังปาฐกถา การฟังเทศน์

4. การฟังเพื่อพักผ่อน เป็นการฟังที่ผู้ฟังเกิดความสนุกเพลิดเพลิน เกิดความรู้สึก  
 นิยมชมชอบและคล้อยตาม เช่น การฟังเพลง การฟังกลอน การฟังละคร การฟังนิทาน

5. การฟังเพื่อเกิดความคิดและสรุป เป็นการฟังที่ผู้ฟังนำสิ่งที่ได้ฟังนั้นมาเทียบเคียง  
 กับความรู้และประสบการณ์ของตน แล้วจึงสรุปเป็นความคิดของตน

6. การฟังเพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฟังที่ผู้ฟังเมื่อได้ฟังแล้วก็นำสิ่งที่รู้นั้น  
 มาผสมกับความรู้เดิม ทำให้ได้ความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น การฟังเพลงหรือกลอน ก็คิดแต่งเพลง  
 และกลอนในขณะที่ฟังด้วย

7. การฟังเพื่อปฏิบัติตาม เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง ฟังแล้วจดจำตามลำดับ  
 ขั้นตอนและเหตุการณ์อย่างละเอียดเพื่อปฏิบัติตามภายหลัง การฟังประเภทนี้ต้องท่องจำหรือ  
 จดไว้เพื่อการปฏิบัติจะได้ไม่ผิดพลาด

8. การฟังอย่างพินิจวิเคราะห์ หรือการฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นลักษณะการฟัง  
 ที่ผู้ฟังเข้าใจ และสามารถแยกแยะสิ่งที่ได้ฟังว่า อะไรเป็นความคิดเห็นของผู้พูด อะไรเป็นข้อ



เท็จจริง หรือพิจารณาได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกและอะไรน่าเชื่อถือ เช่น ฟังการโฆษณา ฟังการหาเสียงต่าง ๆ

จากประเภทของการฟังที่กล่าวมา การฟังทุกประเภทผู้ฟังฟังแล้วต้องทำความเข้าใจในข้อความที่ฟังให้ถ่องแท้เสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นความเข้าใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ในการฟังทุกประเภท

#### 1.4 ความเข้าใจในการฟัง

ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการฟังไว้ดังนี้

ม.ล. จูติรัตน์ ลดาวัลย์ ( 2542: 35 ) กล่าวถึงความเข้าใจในการฟังไว้ว่า “ความเข้าใจเกิดขึ้นเมื่อเรารับสารและจำสารนั้นได้แล้ว ขั้นตอนที่สำคัญต่อมาก็คือ ผู้ฟังต้องเข้าใจเนื้อหาของสารของสารนั้นให้ตรงกับผู้ส่งสารมากที่สุด ความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ฟังหัดคิดและตีความสิ่งที่ได้ยิน โดยอาศัยความรู้ ความคิด ประสบการณ์และการสังเกต เป็นสิ่งที่ช่วยในการตีความ

ชวาล แพร์ตกุล (2520 อ้างถึงใน ศราวุช จักรเบ็ง 2541: 13) ได้กล่าวถึง ความหมายของความเข้าใจว่า คือ ความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ ความจำ ให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพทางปัญญา เป็นความสามารถของสมองที่จะตัดแปลงความรู้ให้มีรูปลักษณะใหม่แล้วนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่แปลกออกไป

แครทวอล (Krathwohl อ้างถึงใน สมพร วัฒนศิริ 2528 ) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นพื้นฐานสำคัญของปัญญา ซึ่งสามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ ประการแรก การแปลความเรื่องราวเดิมให้เป็นคำใหม่ ภาษาใหม่ ประการที่สอง การตีความ เป็นการเก็บความคิดเดิมมาจัดลำดับเนื้อเรื่องใหม่ เปรียบเทียบความสำคัญและความสัมพันธ์ย่อย ๆ ของเรื่องจนเป็นข้อสรุปได้ ประการที่สาม การขยายความคิดโดยอาศัยความสัมพันธ์กับสถานการณ์เดิม

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความเข้าใจในการฟังก็คือ การที่ผู้ฟังฟังแล้วสามารถจับใจความสำคัญ ตีความหมาย และบอกแนวคิดของเรื่องได้ สามารถจะประเมินสิ่งที่ฟัง แสดงความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุผล

#### 1.5 ลักษณะของการฟังที่ดี

มีผู้กล่าวถึงลักษณะการฟังที่ดีไว้หลายท่าน ดังนี้

บันลือ พุกกะวัน (2522: 144) ได้เสนอแนะลักษณะของการฟังที่ดีไว้ ดังนี้ การฟังที่ดีต้องมีสมาธิ หมายถึง มีความตั้งใจ สนใจในเรื่องราว ได้ยินชัดเจน มีประสาทหูดี

ติดตามเรื่องราวที่ฟัง และสามารถที่จะลำดับเหตุการณ์ที่ฟังได้ถูกต้อง เข้าใจเรื่องราวที่ผู้พูดพูด โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์เดิมช่วยแปลความ สามารถจับใจความย่อเรื่องราที่ฟังได้ พร้อมทั้งอาจเห็นคล้ายหรือโต้แย้ง โดยการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวและบันทึกไว้ รู้จักถามความคิดเห็นที่ไม่เข้าใจหรือสงสัยและมีส่วนร่วมในการฟังด้วย และต้องรู้จักประเมินเรื่องราวทั้ง วิจักขณ์ วิจาร์ณ

สายใจ อินทร์พรรษ์ (2537: 37) กล่าวถึงวิธีการฟังให้เกิดประสิทธิผลไว้ว่า ผู้ฟังต้องมีสมาธิในการฟัง ทำให้สงบ มุ่งความคิดไปยังเรื่องที่กำลังฟังเท่านั้น เตรียมร่างกายให้พร้อมที่จะฟัง นั่งฟังในที่ไม่มีเสียงหรือสิ่งต่าง ๆ รบกวนหรือไม่นั่งในที่สบายเกินไปจะทำให้หลับได้ง่าย หลีกเลียงการพูดคุยขณะฟัง ติดตามฟังพร้อมทั้งคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณไปด้วย ขณะฟังต้องมีมารยาทในการฟัง สนใจ ตั้งใจฟังด้วยความจริงใจ สำรวมทั้งกาย วาจา ใจ ให้เกียรติผู้พูด รู้จักวิเคราะห์ผู้พูด มีศิลปะการฟัง มีความอดทนในการฟัง ตั้งจุดมุ่งหมายในการฟังทุกครั้ง มีใจกว้าง รับฟังเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกเรื่อง จดบันทึกสาระสำคัญเพื่อช่วยทบทวนความจำ คิดพิจารณาเรื่องที่รับฟังทุกครั้งอย่างมีเหตุผล

วรรณิ โสมประยูร (2539: 92) กล่าวถึงลักษณะของผู้ฟังที่ดีไว้ว่า ผู้ฟังที่ดีต้องฟังด้วยความตั้งใจ มีสมาธิในการรับฟัง ฟังด้วยความอดทน มีมารยาทในการฟัง รู้จักเชื่อมโยงสิ่งที่ฟังจากประสบการณ์เดิม และต้องรู้จักจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง

ธิดา โมสิกรัตน์ (2544: 170) ได้กล่าวถึงการฟังที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะดังนี้ คือ ฟังด้วยความสนใจ ฟังทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา จับใจความเรื่องที่ฟัง รู้ความหมายของสารจากคำพูดและการแสดงออกด้วยน้ำเสียง สีหน้า นัยน์ตา ท่าทาง ตลอดจนจนอกกับกิริยาต่าง ๆ ฟังอย่างมีสมาธิ มีจิตใจว่างจากเรื่องอื่น ๆ จดจ่อต่อสิ่งที่ฟัง ติดตามหรือคิดในสิ่งที่สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง เมื่อฟังแล้วต้องจดบันทึก การฟังจึงจะมีประสิทธิภาพ

จากลักษณะของการฟังดังกล่าว สรุปได้ว่าลักษณะของการฟังที่ดี ต้องมีความตั้งใจ สนใจและมีสมาธิ ตลอดจนมีมารยาทในการฟัง และรู้จักจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง มีการจดบันทึกเพื่อกันลืมหรือทบทวนเรื่องราวที่ฟังได้เป็นอย่างดี

## 2 การสอนทักษะการฟัง

### 2.1 หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง

ในการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จะต้องมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน

และการเขียนตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้และมีเหตุผล

สำหรับทักษะการฟัง หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้ให้คำอธิบายไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ 2532: 14) ปรับปรุงการแสดงออกเกี่ยวกับมารยาทที่ดีในการฟังในโอกาสต่าง ๆ โดยเน้นการฟังอย่างตั้งใจและแสดงออกจนเป็นนิสัยเฉพาะตน ฟังเรื่องราว บทความ ข่าว เหตุการณ์บ้านเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ เรื่องที่เป็นปัญหาในชีวิตประจำวัน การอภิปราย การรายงาน การโต้ว่าที่ คำโฆษณาชวนเชื่อ คำชักชวนปลุกใจ พระธรรมเทศนา คำพูดที่แสดงคำเปรียบเทียบ แสดงความต้องการ โดยตรงและโดยนัย สำนวน คำคม คำขวัญ ภาษิต คำพังเพย แล้วอภิปราย ชักถามใจความสำคัญของเรื่อง เปรียบเทียบ ขยายความ แยกแยะ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สรุปหลักการ เจตนารมณ์และนัยของข้อความ และเรื่องนั้น

ฝึกฟังบทร้อยแก้ว ร้อยกรอง เพลง บทร้องเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การละเล่นต่าง ๆ สิ่งบันเทิงจากสื่อมวลชน แล้วอภิปรายชักถามเกี่ยวกับความเข้าใจ และความรู้สึกไพเราะของภาษา ข้อคิด ข้อเตือนใจที่ได้จากเรื่องราวและบทประพันธ์ที่ฟัง เขียนหรือแสดงออกได้สอดคล้องกับความรู้สึกจากเรื่องนั้น

เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ฟัง สามารถจับใจความสำคัญวิเคราะห์หาหลักการ เจตนารมณ์ และนัยข้อความ และเรื่องมีความชื่นชมต่อภาษาไทย และใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด มีนิสัย และมารยาทที่ดีในการฟัง หาความรู้และความบันเทิงจากการฟังได้

จากการวิเคราะห์คำอธิบายหลักสูตรเกี่ยวกับการฟังจะเห็นว่า การฝึกทักษะการฟังควรฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด ตัดสินใจ แยกแยะ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นสรุปหลักการ เจตนารมณ์ และนัยของ ข้อความต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล

## 2.2 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง

การฝึกทักษะการฟังจะมีประสิทธิภาพดีนั้น ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาเป็นสำคัญ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538: 52-62) กล่าวว่า การฝึกทักษะต้องยึดทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) เกี่ยวกับกฎการฝึก (Law of Practice or Law of Exercise) ซึ่งกล่าวว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดกระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกมีความคล่อง และ สามารถทำได้ดี (Law of Use) ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัด หรือทอดทิ้งไปนานแล้วย่อมจะทำได้ไม่ดี (Law of Disuse)

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึงว่านักเรียนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจแตกต่างกัน ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอน ควรพิจารณาถึงความเหมาะสม คือไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไปและควรมีหลาย ๆ แบบ

3. การจูงใจผู้เรียน โดยการจัดทำแบบเรียนจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยย่นอายุให้ติดตามต่อไป

ดังนั้นผู้ศึกษา ได้อาศัยหลักการสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาตามแนวความคิดของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) มาใช้ในการเรียนการสอนทักษะการฟังโดยคำนึงถึงความสนใจในการฟังของนักเรียน การเลือกเรื่องที่จะนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการฟังและการประเมินผลการฟัง

ธอร์นไดค์ (Thorndike) เสนอกฎเกณฑ์การเรียนรู้ที่สำคัญไว้ 3 ข้อประกอบด้วย

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทางร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้ จิตใจ และพื้นฐานประสบการณ์เดิม ถ้าผู้เรียนพร้อมตามองค์ประกอบต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

2. กฎแห่งการฝึก (Law of Practice or Law of Exercise) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเองด้วยการเฉลยคำตอบให้ จะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) นี้สามารถนำมาใช้ในการฝึกทักษะการฟังได้ โดยครูจะต้องเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนในทุกด้านก่อนการฟัง และสร้างแบบฝึกให้นักเรียนทำซ้ำบ่อย ๆ และได้ทราบผลการกระทำของตนทันทีเพื่อทราบข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

### 2.3 แนวทางการสอนทักษะการฟัง

ในการจัดการเรียนการสอนการฟังครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการฟัง บันลือ พฤษะวัน (2522: 145) ได้เสนอแนวทางการสอนทักษะการฟังให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดไว้ว่า ครูต้องแสดงความสนใจเด็กทุกคน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน พยายามแนะนำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการฟัง พัฒนาความพร้อมในการฟังให้กับนักเรียน ใช้การฟังบูรณาการกับการสอนทุกวิชาโดยให้นักเรียนได้ฝึกการฟังอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้นักเรียนรู้จักฟังแล้วลองประเมินค่าและฟังอย่างพินิจ

วรรณิ โสมประยูร (2539: 95) ได้กล่าวถึงหลักการสอนฟังไว้ดังนี้

ครูควรสอนให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการของการฟังแต่ละประเภท พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ให้นักเรียนฝึกทักษะการฟัง แต่ละประเภทให้ครบ เพื่อนักเรียนจะได้นำไปใช้ในโอกาสที่แตกต่างกัน ครูควรพูดให้ชัดถ้อยชัดคำ และอย่าพูดเร็วเกินไปจนนักเรียนฟังไม่ทัน รวมทั้งครูควรจะเป็นตัวอย่างของผู้ฟังที่ดีด้วยและควรจัดบรรยากาศในการฟังให้เหมาะสม เช่น ไม่นั่งเบียดกันเกินไป ไม่มีเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทสะดวก แสงสว่างเพียงพอ การจัดกิจกรรมที่ใช้สอนต้องเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากฟัง และควรให้กำลังใจในการฟังของนักเรียน ด้วยการกล่าวชม ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดจากเรื่องที่ฟังด้วย ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมโดยมีการอธิบายซักถาม ได้บ้าง การเลือกรื่องที่ใช้สอนฟังควรเป็นเรื่องที่ไม่ไกลตัว และเกี่ยวข้องกับนักเรียน หรือเป็นเรื่องที่มีความหมายต่อนักเรียน

ธิดา โมสิกรัตน์ (2537: 15) ได้กล่าวถึงแนวคิดบางประการในการสอนทักษะการฟังไว้ว่า การสอนทักษะการฟัง ครูต้องกำหนดจุดประสงค์ในการสอนว่าจะทำให้นักเรียนมีทักษะการฟังในระดับใด มีเป้าหมายในการสอนที่จะให้นักเรียนรู้จักใช้ทักษะการฟังเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลินอย่างไร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการฟังเป็นกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะการฟังใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ สามารถแก้ไขลักษณะการฟังที่ไม่ดีของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่สอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน เป็นกิจกรรมที่จัดในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งครูจะต้องจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการฟัง และวางแผนจัดกิจกรรมอย่างรอบคอบและเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ครูต้องมีสื่อการสอนที่นำมาใช้ฝึกทักษะการฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ โทรทัศน์ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้อันได้แก่ จิตวิทยาเกี่ยวกับความพร้อม หลักการฝึกทักษะ การใช้สิ่งเร้า การเสริมแรง ตลอดจนการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังที่ดี

จากข้อเสนอแนะของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักการสอนทักษะการฟังต้องสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม ทำความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์และวิธีการฟังประเภทต่าง ๆ และต้องฝึกการฟังอย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่เร้าความสนใจ ให้ใช้ความคิด เรื่องที่ฟังเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ชี้แนะให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการฟัง ผู้สอนต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

## วิธีการฝึกทักษะการฟัง

วิธีการฟังมีหลายวิธี วรรณิ โสภประยูร (2539: 95-97) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการสอนฟังไว้ดังนี้

1. ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง เช่น การปฏิบัติตามคำสั่ง, เล่นปริศนาคำทาย ฯลฯ
2. ฝึกมารยาทการฟัง เช่น การสร้างสถานการณ์ให้ฝึกมารยาทในการฟัง ฯลฯ
3. ฝึกจับใจความสำคัญ เช่น เล่าใจความสำคัญจากเรื่อง บรรยายความหมาย

ของเพลง

4. ฝึกให้มีวิจารณ์ญาณในการฟัง เช่น ฟังบทความแยกแยะข้อเท็จจริง ฯลฯ
5. ฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์และนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การฟังเทศน์ ฯลฯ

จะเห็นได้ว่าวิธีการฝึกฟังมีหลายวิธี ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกเอาวิธีการต่าง ๆ ไปใช้เพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะในการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## 2.4 การวัดและประเมินผลการฟัง

เป็นการวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนรู้ว่ามีพัฒนาการอย่างไร ธิดา โมสิกรัตน์ และศรีสุดา จริยากุล (2526: 374) ได้กล่าวถึงหลักการวัดและประเมินผลการฟังไว้ว่า ครูต้องประเมินการฟังอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เช่น ครูคอยให้คำติลักษณะการฟังที่ดี หรือไม่ดีของนักเรียน และให้คำแนะนำแก้ไขเพิ่มเติม ครูอาจให้นักเรียนประเมินผลการฟังของตนเองหรือกลุ่มเพื่อนของนักเรียนเป็นผู้ประเมินก็ได้ โดยการประเมินต้องประเมินตามวัตถุประสงค์การฟังที่ตั้งไว้ วัตถุประสงค์การฟังที่ตั้งไว้ควรแน่นอน ครูควรให้นักเรียนได้ฟังอย่างสมัครใจมากกว่าบังคับ ถ้าบังคับนักเรียนจะฟังเพราะต้องการคะแนนซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาการฟัง ครูควรประเมินผลจากสิ่งที่นักเรียนสนใจเลือกฟังในชีวิตประจำวันว่ามีคุณค่าต่อชีวิตของเราหรือไม่ การประเมินการฟังควรแจ้งผลที่ประเมินได้ให้นักเรียนทราบ และครูควรให้คำแนะนำ ตลอดจนแนวทางการเลือกสิ่งที่ฟังเพิ่มเติมแก่นักเรียน

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา (2537: 39) ได้เสนอความรู้ในเรื่องของการวัดและประเมินผลทักษะการฟัง ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไว้ 4 ประการคือ

1. การวัดและประเมินผลสมรรถภาพการฟังเป็นการวัดพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2. การวัดและประเมินผลสมรรถภาพการฟัง จะต้องประเมินใน 5 สมรรถภาพคือ ฟัง แล้วปฏิบัติตามได้ ฟังแล้วเข้าใจ ร่วมกิจกรรมการฟังด้วยความเพลิดเพลิน เห็นคุณค่าของการฟัง และมีนิสัยที่ดีในการฟัง

3. พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของการฟัง สามารถใช้ข้อสอบเป็นเครื่องมือในการวัดได้ดี โดยระดับช่วงชั้น 1 – 2 เน้นด้านความรู้ ความจำ และความเข้าใจ ส่วนชั้นที่สูงขึ้นควรเน้นความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่าให้มากขึ้น

4. การวัดและประเมินผลสมรรถภาพการฟัง สามารถกระทำได้หลายวิธี คือ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสำรวจ-รายการ แบบจัดอันดับคุณภาพ

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ ควรประเมินผลจากสิ่งที่น่าสนใจและมีคุณค่าต่อชีวิตของเขา และควรแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบทันที เพื่อให้นักเรียนจะได้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการฝึกทักษะการฟัง โดยการวัดและการประเมินผลสมรรถภาพทางการฟังจะต้องวัดทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและการประเมินผล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ แบบจัดอันดับคุณภาพ ซึ่งจะใช้เครื่องมือชนิดใด ต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัด

### 3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง

#### 3.1 ความสำคัญและองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะการฟังที่ดี

แบบฝึกการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง เป็นประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนมีจุดหมายที่แน่นอนทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน สามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีและนำ การเรียนไปใช้ในสถานการณ์เช่นเดียวกันได้ ซึ่งแบบฝึกนี้ใช้กันมากสำหรับการพัฒนาด้านทักษะ ธิดา โมสิกรัตน์ และศรีสุดา จริยากุล (2526: 370) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า แบบฝึกควรมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน มีข้อแนะนำการใช้สั้น ๆ ให้เข้าใจวิธีฝึก แบบฝึกควรมี ตัวเลือกทั้งแบบตอบที่มีตัวเลือกเพียงข้อเดียวและแบบเสรี แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ มี จุดมุ่งหมายในการฝึก เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้ฟัง ใช้เวลาเหมาะสม เป็นแบบฝึก ที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถ นอกจากนี้ยังต้องมีการเสริมกำลังใจ ให้ผู้เรียนได้รู้คำตอบทันทีเมื่อทำแบบฝึกเสร็จ

จากคำกล่าวของนักการศึกษาสรุปได้ว่า แบบฝึกหัดมีบทบาทสำคัญต่อทักษะการฟังในอันที่จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ เป็นเครื่องมือทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน แบบฝึกหัดที่ดีควรมีลักษณะเหมาะสมกับระดับชั้น วัย และความสามารถของผู้เรียน และมีหลายรูปแบบ น่าสนใจและท้าทายนักเรียน

### 3.2 การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังนั้น ธิดา โมสิกรัตน์ และศรีสุดา จริญญากุล (2526: 371) ได้เสนอแนวทางการวางแผนและการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังไว้ ดังนี้

#### 1. การวางแผนสร้างแบบฝึกทักษะการฟัง

ผู้สอนจะต้องศึกษาปัญหาการเรียนการสอนเกี่ยวกับทักษะการฟัง ศึกษาจิตวิทยา วัยรุ่น และจิตวิทยาการเรียนการสอน ได้แก่ หลักความพร้อมในการเรียนรู้ หลักการทำแบบฝึกหัด หลักการจูงใจ หลักความต้องการของเด็กวัยรุ่น ศึกษาเนื้อหาวิชา ศึกษาลักษณะแบบฝึกหัด วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบของแบบฝึกหัดให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง

#### 2. ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกต้องสร้างวัตถุประสงค์ที่จะฝึกทักษะการฟังว่า ในแบบฝึกแต่ละบทจะให้ฝึกทักษะการฟังจับใจความเพื่อวิเคราะห์ ฯลฯ การตั้งวัตถุประสงค์ควรเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและควรเลือกเนื้อหาที่จะฝึกฟังให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะฝึกทักษะการฟัง วิเคราะห์งานการเรียนการสอนทักษะการฟัง สิ่งที่จะวิเคราะห์ได้แก่ วิเคราะห์พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับทักษะการฟังว่า นักเรียนรู้หลักพื้นฐานเกี่ยวกับการฟังหรือไม่ วิเคราะห์แนวคิดและทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับการฟัง วิเคราะห์ทักษะการฟังว่านักเรียนมีทักษะการฟังประเภทใดบ้าง มีสิ่งใดที่จะต้องซ่อมเสริม นอกจากนั้นต้องศึกษาลักษณะแบบฝึกทักษะการฟังและกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนดแล้วนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการฟังพร้อมทั้งทดสอบประสิทธิภาพแบบฝึก

จะเห็นได้ว่าการสร้างแบบฝึกต้องมีการวางแผนและดำเนินการสร้างแบบฝึกตามขั้นตอน โดยต้องทำการศึกษาปัญหาและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

### 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังมีพอสรุปได้ดังนี้



สุจิตรา ศรีนวล (2526: 71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนโรงเรียนวัดเกษมสุริยมนาด อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังและทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะของการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

กรกมล เหมทานนท์ (2541: 45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนวัดนางใน จังหวัดอ่างทอง ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกจำนวน 24 แบบฝึก กับนักเรียน 76 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์การฟังอย่างมีวิจารณญาณหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง คะแนนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นที นิยม (2527: 171) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการฟัง โดยสร้างแบบฝึกจำนวน 12 แบบฝึก ทดลองกับนักเรียนจำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า หลังจากการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

มะลิ มกรามณี (2529: บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณที่สร้างขึ้นและศึกษาความก้าวหน้าของทักษะการฟัง ผลปรากฏว่า แบบฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 63.96/68.97 และความก้าวหน้าของทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ศรีสมัย ศิริศิลป์ (2532: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าช้างวิทยาคาร จังหวัดสิงห์บุรี โดยการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับการอ่านของครู ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับนักเรียนกลุ่มที่ฟังจากการอ่านของครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การใช้แถบบันทึกเสียงประกอบการสอนจะเป็นสื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น

สุพิศ พิทยาวัฒนชัย (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอน  
จับใจความสำคัญจากการฟังสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาภาษาไทย โรงเรียนน้ำพอง  
ศึกษา อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ  
ตามเกณฑ์มาตรฐาน 81.69/80.76 และคะแนนการทดสอบหลังเรียนด้วยชุดการสอนอย่างมี  
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการสอนทักษะการฟัง  
มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ อย่างมาก การฟังมากย่อมทำให้ได้รับความรู้  
เพิ่มพูนมากขึ้น โดยเฉพาะการฝึกการฟังอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้นักเรียนฟังอย่างเข้าใจ สามารถ  
จับใจความสำคัญของข้อความต่าง ๆ ได้ การใช้สื่อต่าง ๆ ตลอดจนการใช้แบบฝึกทักษะการฟัง  
ให้แก่ นักเรียนอยู่เป็นประจำจะช่วยให้การฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 432 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 48 คน

#### 2. รูปแบบการวิจัย

ผู้ศึกษาใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยทดสอบการฟังก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 3 ประเภทคือ

1. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แบบฝึกหัด
2. แผนการสอนจำนวน 10 แผน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง จำนวน 20 ข้อ

### 4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ในการสร้างเครื่องมือในการทดลองครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

1. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้
  - 1.1 ศึกษาหลักสูตร วัตถุประสงค์และเนื้อหาในเรื่องของการฟังของวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม แล้ววิเคราะห์จุดประสงค์การฟังในคำอธิบายหลักสูตร จัดทำขอบเขตพฤติกรรมกรรมการฟังเพื่อความเข้าใจ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขอบเขตพฤติกรรมกรรมการฟังเพื่อความเข้าใจและเครื่องมือที่ใช้วัด

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	พฤติกรรมที่บอกการกระทำ	เครื่องมือ
1. ความเข้าใจ	- การตอบคำถาม - การเล่าเรื่อง - การอธิบายรายละเอียดของเรื่อง	แบบทดสอบ
2. การวิเคราะห์	- การแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ - การสรุปข้อคิดที่ได้จากการฟัง - การหาหลักการจากเรื่องที่ฟัง	

1.2 สร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง จำนวน 10 แบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบและเกณฑ์การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบฝึกดังนี้

- 1.2.1 องค์ประกอบของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังประกอบด้วย
  1. วัตถุประสงค์ของแบบฝึก
  2. ความหมายและตัวบ่งชี้ของการฟังเพื่อความเข้าใจ

3. โครงสร้างของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. คำแนะนำการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
5. ข้อความสำหรับให้นักเรียนฟัง
6. ภาระคำตอบสำหรับนักเรียน

#### 1.2.2 เกณฑ์การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาทำแบบฝึก

1. เรื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรและแบบเรียน
2. เรื่องที่นักเรียนสนใจและชอบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร
3. เรื่องที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน
4. เรื่องที่นักเรียนรู้จักและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
5. เรื่องที่มีสำนวนภาษาต่างๆ นักเรียนสามารถเข้าใจได้
6. เรื่องมีเนื้อหาไม่ซับซ้อน มีแนวของเรื่องเด่นชัด นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดเรื่องใช้สร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง 10 ประเภท คือ เรื่องราวสั้น ๆ เพลง นิทาน โฆษณา ข่าว สารคดี บทความ บทร้อยกรอง ประกาศ บันทึกคดี แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วพิจารณาเลือกเรื่องสำหรับใช้สร้างแบบฝึกเพื่อความเข้าใจ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง จำแนกตามประเภทเนื้อหา

แบบฝึกที่	ประเภทเนื้อหา	จำนวนข้อ
1	เรื่องราวสั้นๆ	10
2	เพลง	10
3	นิทาน	10
4	โฆษณา	10
5	ข่าว	10
6	สารคดี	10
7	บทความ	10
8	บทร้อยกรอง	10
9	ประกาศ	10
10	บันทึกคดี	10

จากตารางที่ 3.2 มีเรื่องที่น่าสนใจมาเป็นเนื้อหาในแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟังจำนวน 10 ประเภท คือ เรื่องราวสั้นๆ เพลง นิทาน โฆษณา ข่าว สารคดี บทความ บทร้อยกรอง ประกาศ บันทึกคดี รวมทั้งสิ้น 10 แบบฝึก

1.3 นำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของจุดประสงค์ เนื้อหา ของแบบฝึก เพื่อนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.95 -1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ .50 ขึ้นไป (กัญจนา ลินทรัตน์ศิริกุล 2537: 5) แสดงว่าแบบฝึกมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปฝึกกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ดังตารางภาคผนวกที่ 1

1.4 นำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้ถูกสุ่มให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อปรับปรุงการใช้ภาษา ข้อคำถาม และเวลาในการฝึก

1.5 นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนได้ร้อยละ 67.25 คะแนนเฉลี่ยแบบฝึกทั้ง 10 แบบฝึกรวมกันได้ร้อยละ 83.85 คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนได้ร้อยละ 85.50 ดังตารางภาคผนวกที่ 5 คำนวณประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยใช้สูตร  $E1 / E2 = 83.85 / 85.50$  ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. แผนการสอน ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนเพื่อใช้ในการดำเนินการฝึกการฟังโดยได้สร้างแผนการสอนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาขอบข่ายของวิชาภาษาไทยจากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวมทั้งเอกสาร และคู่มือการสอนภาษาไทย

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการสอนจากเอกสารและตำราต่างๆ

2.3 สร้างแผนการสอนที่ใช้สอนจำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนการสอนดังต่อไปนี้

2.3.1 สาระสำคัญ

2.3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.3.3 เนื้อหา

2.3.4 กิจกรรมการเรียนการสอน

### 2.3.5 สื่อการเรียนการสอน

### 2.3.6 การวัดประเมินผล

2.4 นำแผนการสอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบด้านความชัดเจน ถูกต้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสม ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนกับสื่อการสอน ความเหมาะสมของแบบฝึกกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของการประเมินผลกับการเรียนการสอน และระยะเวลาการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแผนการสอน และได้นำแผนการสอนมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.5 นำแผนการสอนที่ได้ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้สอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้ถูกสุ่มให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความสอดคล้องกับเนื้อหา ความเหมาะสมของระยะเวลา แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตร วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 ศึกษาวิธีสร้างข้อทดสอบ โดยศึกษาข้อทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบที่กำหนดให้ผู้ตอบคำถามเลือกตัวเลือกจากที่กำหนดให้มาตอบ

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง โดยสร้างข้อทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การประเมินค่า

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อตรวจสอบความตรงของแบบทดสอบ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.96-1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์

ที่กำหนด คือ .50 ขึ้นไป (กัญจนา ลินทวัฒน์ศิริกุล 2537: 5) แสดงว่า แบบทดสอบมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเพื่อพัฒนาความเข้าใจ ดังตารางภาคผนวกที่ 2

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเพื่อพัฒนาความเข้าใจ ไปทดลองใช้  
 สอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็น  
 นักเรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 20 คน นำคะแนนที่  
 ได้มาคำนวณหาค่าทางสถิติ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.10 คะแนน ค่าความยาก (p) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป  
 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ดังตารางภาคผนวกที่ 3

## 5. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 48 คน ใช้เวลาในการทดลอง 10 ชั่วโมง  
 ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง  
 และทดสอบหลังเรียน โดยใช้ข้อทดสอบฉบับเดียวกัน ผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองสอนด้วยตนเอง  
 ตามลำดับขั้นดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผล  
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยสอนตามแผนการสอนคู่กับแบบฝึก โดยให้นักเรียนฟัง  
 จากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครูภายหลังจากการฝึก แล้วตรวจเฉลยข้อที่ถูกให้  
 นักเรียนทราบทันที ทำการฝึกวันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 10 วัน 10 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในช่วง  
 15.00 – 16.00 น. ของทุกวัน
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ข้อสอบ  
 ฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกให้นักเรียนทราบ
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบเพื่อหาความ  
 ก้าวหน้าของการฟังเพื่อพัฒนาความเข้าใจ

## 6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบทดสอบไปทดสอบก่อนการทดลองกับกลุ่ม  
 ตัวอย่างใช้เวลาดำเนินการสอบ 1 ชั่วโมง แล้วเก็บคะแนนไว้



2. ฝึกทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนการสอนและแบบฝึกการฟังจำนวน 10 ชุด แต่ละชุดใช้เวลา 1 ชั่วโมง ทำการฝึกติดต่อกันทุกวันเป็นเวลา 10 วัน
3. ทำการประเมินผลระหว่างฝึกจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 10 ข้อ 10 คะแนน
4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

## 7. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนและหลังการทดลองซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
2. ตรวจสอบแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง จำนวน 10 แบบฝึก แบบฝึกละ 10 ข้อ คะแนนเต็มแบบฝึกละ 10 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 100 คะแนน
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกด้วยการทดสอบค่าที ( t-dependent )

## 8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
  1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
    - 1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ได้ตรวจสอบคุณภาพโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้
      - 1.1.1 การตรวจสอบความตรงของแบบทดสอบเป็นรายข้อ  
(กัญจนา ดินทรตันศิริกุล 2538: 75) ใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ  $R$  = คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$N$  = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- 1.1.2 การหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแบบปรนัย

(กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล 2538: 52)

$$\text{ค่าความยาก (p)} = \frac{H + L}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าอำนาจจำแนก (r)} \\ \text{(สำหรับตัวเลือกถูก)} \end{aligned} = \frac{H - L}{N_H \text{ หรือ } N_L}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าอำนาจจำแนก (r)} \\ \text{(สำหรับตัวเลือกหลง)} \end{aligned} = \frac{L - H}{N_H \text{ หรือ } N_L}$$

เมื่อ H	=	จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงที่เลือกตัวเลือกนี้
L	=	จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำที่เลือกตัวเลือกนี้
$N_H$	=	จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงทั้งหมด
$N_L$	=	จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำทั้งหมด

## 1.2 แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

1.2.1 การตรวจสอบความตรงของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังของแต่ละแบบฝึก ใช้สูตร IOC (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล 2538: 7)

1.2.2 การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ (ถ้วน สายยศ 2536: 269-270) ใช้สูตรดังนี้

$$1) \text{ ค่าเฉลี่ย } \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ x = คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

$\bar{X}$  = คะแนนรวมของนักเรียนทุกคน

N = จำนวนนักเรียน

$$2) \text{ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ x = คะแนนของนักเรียนทุกคน

$\sum X$  = คะแนนรวมของนักเรียนทุกคน

$$N = \text{จำนวนนักเรียน}$$

$$3) \text{ ค่าร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนที่ได้} \times 100}{\text{คะแนนเต็ม}}$$

## 2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ 2536: 269-270)

2.2 ค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองใช้สูตร t-dependent (ล้วน สายยศ 2536: 301) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ  $\sum D$  = ผลรวมของผลต่างของคะแนนหลังเรียนกับก่อนเรียน

$\sum D^2$  = ผลรวมของผลต่างยกกำลังสองของคะแนนหลังเรียนกับก่อนเรียน

$N$  = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

## บทที่ 4

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเพื่อพัฒนาความเข้าใจระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

#### 1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง จากการทดสอบนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

	คะแนนแบบฝึกระหว่างเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน
คะแนนรวม	1677	342
คะแนนเฉลี่ย	8.38	17.10
คิดเป็นร้อยละ	83.85	85.50

จากตารางที่ 4.1 ผลการทดลองใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิชาภาษาไทย ปรากฏว่านักเรียนทำคะแนนระหว่างเรียนได้เฉลี่ย 8.38 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 83.85 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้เฉลี่ย 17.10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คิดเป็นร้อยละ 85.50 ได้ค่า E1/E2 เท่ากับ 83.85/85.50

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

## 2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนและหลังการสอนด้วยการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนและหลังการทดลองสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

ผลสอบ	N	X	S.D.	t
ก่อนเรียน	48	13.12	2.77	11.35*
หลังเรียน	48	16.97	0.97	

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักเรียนที่มีคะแนนทดสอบเฉลี่ยก่อนเรียนเฉลี่ย 13.12 คะแนน เมื่อเรียนด้วยการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 16.97 คะแนน คะแนนเพิ่มคิดเป็นร้อยละ 19.27 ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

## บทที่ 5

# สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา สรุปการวิจัยได้ดังนี้

### 1. สรุปการวิจัย

#### 1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

#### 1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับฉลากนักเรียน 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน ทำการทดลองโดยการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ได้แก่

- 1) แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง จำนวน 10 แบบฝึก
- 2) แผนการสอน จำนวน 10 แผน
- 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

จำนวน 20 ข้อ ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.96-1.00 แล้วนำไปทดลองกับนักเรียน 20 คน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณค่าทางสถิติ พบว่าค่าความยากอยู่ระหว่าง .50 - .90 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.60

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้สอนโดยทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง สอนด้วยแผนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนฝึกการฟังโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ใช้เวลาฝึกวันละ 1 ชั่วโมง รวม 10 วัน 10 ชั่วโมง แล้วทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังฉบับเดิม

#### 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.4.1 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกโดยทำการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) จากแบบฝึกทั้งหมด แล้วหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ (E2) จากคะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้สูตรการคำนวณ E1/E2

1.4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพัฒนาความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการใช้แบบฝึกด้วยการทดสอบค่าที ( t-dependent )

#### 1.5 ผลการวิจัย

1.5.1 แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.85 / 85.50

1.5.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การพัฒนาความเข้าใจในการฟังหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## 2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผลวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

2.1 แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.85/85.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เพราะแบบฝึกมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน คือมีวัตถุประสงค์ มีข้อเสนอแนะการใช้แบบฝึก ลักษณะของแบบฝึกมีหลายรูปแบบ เช่น การฝึกฟังข้อความสั้น ๆ เพลง นิทาน โฆษณา ข่าว สารคดี บทความ บทร้อยกรอง ประกาศ และบันเทิงคดี รวม 10 แบบฝึก ซึ่งแต่ละแบบฝึกคำนึงถึงวัย เวลา ความน่าสนใจ และหลังการฝึก ผู้เรียนจะได้รู้คำตอบทันที เพื่อนักเรียนจะได้ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ธิดา โมสิกรัตน์และศรีสุดา จริยากุล (2526: 370) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า แบบฝึกที่ดีควรมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน มีข้อเสนอแนะการใช้สั้น ๆ ให้เข้าใจวิธีฝึกแบบฝึกมีตัวเลือกทั้งแบบที่มีตัวเลือกเพียงข้อเดียวและแบบเสรี แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบและมีจุดหมายของการฝึก เหมาะกับวัยและความสามารถของผู้ฟัง เวลาที่ฝึกเหมาะสม แบบฝึกน่าสนใจและท้าทายความสามารถ ขณะฝึกมีการเสริมกำลังใจ คือ ให้ผู้เรียนได้รู้คำตอบทันทีเมื่อทำเสร็จ

นอกจากนี้การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ยังได้ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการฟัง วิธีการแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการวางแผนและการสร้างแบบฝึกการฟังที่ ธิดา โมสิกรัตน์และศรีสุดา จรรย์กุล(2526: 371) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างแบบฝึกต้องศึกษาปัญหาการเรียนการสอน จิตวิทยาการเรียนการสอน ศึกษาเนื้อหาและลักษณะของแบบฝึก จัดวางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบของแบบฝึกให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาวางแผนและจัดทำแบบฝึกรวมทั้งสิ้น 10 แบบฝึก พร้อมทั้งทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก แล้วจึงนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังจึงมีประสิทธิภาพ เพราะสร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการสร้างแบบฝึกที่ดี นักเรียนจึงสามารถฝึกได้เป็นอย่างดี

2.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังสูงกว่าก่อนเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ศรีนวล (2526: 71) ที่ได้วิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังและทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ผลวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การใช้แบบฝึกจะช่วยให้การฝึกทักษะ

การฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และนักวิจัยอีกหลายท่านที่พบว่า แบบฝึกทักษะการฟังจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนสูงขึ้น เช่น นที นิยม (2527: 171) มะลิ มกรามณี (2529: บทคัดย่อ) กรกมล เหมทานนท์ (2541: 45) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการฟังที่ถูกต้องตามลักษณะของการฟังที่ดี สอดคล้องกับคำกล่าวของ บันลือ พุกกะวัน (2522: 144) สายใจ อินทร์ทรัพย์ (2527: 37) วรณี ไสมประยูร (2539: 92) และธิดา โมสิกรัตน์ (2544: 170) ที่ว่า การฟังที่ดีต้องมีสมาธิ ตั้งใจฟัง ทำให้สนใจให้สงบ มีความสนใจติดตามเรื่องที่ฟังสามารถ

ลำดับเหตุการณ์ที่ฟังได้ถูกต้อง มีมารยาทในการฟัง สัมรวมทั้งกาย วาจา ใจ รู้จักวิเคราะห์ มีความอดทนในการฟัง ตั้งจุดมุ่งหมายในการฟังทุกครั้ง มีใจกว้าง รู้จักเชื่อมโยงสิ่งที่ฟังจากประสบการณ์เดิม รู้จักจับใจความของเรื่องที่ฟัง ฟังแล้วต้องจดบันทึกเพื่อกันลืมหรือทบทวนเรื่องราวที่ฟัง ซึ่งนักเรียนได้ปฏิบัติตามลักษณะของการฟังที่ดีตลอดการฝึก



นอกจากนี้นักเรียนยังได้ฝึกการฟังอย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำทุกวัน โดยการทดลอง ครั้งนี้ได้ใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง 10 ชุด ใช้ข้อความที่ใช้ในการฝึกที่แตกต่างกัน หลากหลาย เช่น การฟังเรื่องราวต่าง ๆ เพลง นิทาน โฆษณา ข่าว สารคดี บทความ บทร้อยกรอง ประกาศ และบันเทิงคดี ใช้ฝึกติดต่อกันวันละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 10 วัน 10 ชั่วโมง แต่ละแบบฝึก มุ่งฝึกทักษะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ โดยอาศัยกฎแห่งการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่ว่า กฎแห่ง ความพร้อม คือ ฝึกเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ กฎแห่งการฝึก คือการให้นักเรียน ได้ฝึกหัดฟังซ้ำบ่อย ๆ ติดต่อกันหลาย ๆ แบบฝึก และกฎแห่งผล คือ ให้ผู้เรียนได้ทราบผลการ ทำงานของตนเองด้วยการเฉลยคำตอบทันที ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ทราบข้อบกพร่องเพื่อนปรับปรุง แก้ไข และเป็นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศในการเรียน กิจกรรมที่สร้างความสนใจให้นักเรียนอยาก ที่จะฟัง ความสนใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน แนะนำนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการฟัง การฝึกโดยใช้ประเภทของแบบฝึกที่หลากหลาย ช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในโอกาสที่ แตกต่างกันได้ การจัดกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย การใช้สื่อที่สร้างความสนใจ เช่น เทปบันทึกเสียง หรือการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้เกี่ยวกับความพร้อม หลักการฝึก การใช้สิ่งเร้า การเสริมแรง ตลอดจนการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บันลือ พฤกษ์วัน (2522: 145) วรรรณี โสมประยูร (2539: 95) และ ธิดา โมสิกรัตน์ (2537: 15) ซึ่งได้ เสนอหลักการสอนทักษะการฟังไว้ให้เป็นแนวทางให้ปฏิบัติตามจนเกิดประสิทธิผล ในการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังทั้ง 10 แบบฝึกนี้ ในขณะที่ฝึกได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนมี ความตั้งใจกระตือรือร้นที่จะฝึก ให้ความสนใจในแบบฝึกที่ใช้ฝึก ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทใน การฟัง ปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการสอน สนใจฟังและตอบคำถามลงในแบบทดสอบ ได้ดี นักเรียนมีความเข้าใจในการฟังมากขึ้น ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ สุจรีต เพียงชอบ (2538: 70) ที่กล่าวว่า “วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะมีทักษะดี มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดทัศนคติ ที่ดีต่อภาษาไทย จะต้องฝึกฝนกระทำซ้ำบ่อย ๆ”

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการฟังของนักเรียนได้รับการ พัฒนาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของ นักเรียนสูงขึ้น

### 3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้อาจเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้วิจัยขอแนะนำข้อเสนอแนะไว้ 2 ประการคือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

### 3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยควรนำวิธีการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังไปใช้สร้างแบบฝึกขึ้นใช้เองในโรงเรียน โดยปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการฝึก สร้างแบบฝึกที่น่าสนใจ เหมาะสมกับเวลา และความสามารถของนักเรียน เพื่อจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในเรื่องการฟังสูงขึ้น

3.1.2 การฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังควรสร้างแผนการสอนในการฝึกให้มีกิจกรรมที่สนุกสนาน ชวนสนใจ กระตุ้นความสนใจในการฝึกให้นักเรียน ตลอดจนสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง และฝึกอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวันหรือบ่อยครั้ง ตามความเหมาะสมอันจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการฟังมากขึ้น

3.1.3 นอกจากจะใช้แบบฝึกแล้ว ควรใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น เทปบันทึกเสียง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีสมาธิที่จะฟังมากขึ้น จะช่วยให้การฝึกได้ผลดีขึ้น

3.1.4 ในแบบฝึกควรมีข้อทดสอบจำนวนที่พอเหมาะ อาจมีทั้งปรนัยและอัตนัย คละกัน เพื่อวัดประสิทธิภาพในการฟังของนักเรียนในด้านต่างๆ และได้แสดงผล การคิด วิเคราะห์ในการตอบได้

### 3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ฝึกมาก ๆ และฝึกอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องเป็นขั้นตอน จะช่วยให้ผลในการวิจัยน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

3.2.2 ก่อนทำการวิจัยโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง การฝึก ควรวางแผนการฝึกที่น่าสนใจเป็นขั้นตอน และเนื้อหาในแบบฝึกควรให้สัมพันธ์กันทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นการฝึกแบบบูรณาการในกลุ่มวิชาอื่นไปพร้อม ๆ กัน

3.2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการฝึกทักษะการฟัง โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังเพื่อพัฒนาการฟังในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับการฟังให้มากขึ้น

3.2.4 ควรมีการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังในระดับชั้นอื่น ๆ โดยเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับชั้นนั้น ๆ และหาประสิทธิภาพกับนักเรียนหลาย ๆ โรงเรียน เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

3.2.5 ควรมีการฝึกการฟังในสถานการณ์จริง เช่น การฟังในห้องประชุม การฟังตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด หรือสถานที่สำคัญอื่น ๆ แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของการฟังในสถานการณ์และสถานที่ที่แตกต่างกัน

## บรรณานุกรม

- กรกมล เหมทานนท์ “การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนวัดนางโน จังหวัดอ่างทอง” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2524
- กรมวิชาการ การทวงงศึกษาธิการ **คู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2524
- \_\_\_\_\_ .หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร  
โรงพิมพ์การศาสนา 2532
- กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล **การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย** เอกสารประกอบการบรรยาย  
การสัมมนาเข้ามหาวิทยาลัย 1 แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536
- จิตติรัตน์ ลดาวัลย์ (ม.ล.) **การใช้ภาษาไทย 1** กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย  
ธรรมศาสตร์ 2542
- ธิดา โมสิกรัตน์ “หน่วยที่ 7 การพัฒนาทักษะการฟังและหน่วยที่ 11 วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะ  
การฟัง” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา** หน้า 2-47 นนทบุรี  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537
- \_\_\_\_\_ .“หน่วยที่ 4 การพัฒนาสมรรถภาพในการฟัง” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้  
ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง)** หน้า 163-197 นนทบุรี สาขาศิลปศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- ธิดา โมสิกรัตน์ และศรีสุดา จรรย์กุล “หน่วยที่ 6 การฟัง” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชา  
ภาษาไทย 1** กรุงเทพมหานคร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมาธิราช 2526
- นภดล จันทรเพ็ญ **การใช้ภาษาไทย** กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ต้นอ้อ 2531
- นที นิยม “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4  
โรงเรียนพญาไทย กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา  
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
- บันลือ พุกชะวัน **ไทยในระดับอุปเทศการสอนภาษาประถมศึกษาแนวบูรณาการทาง  
การศึกษา** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2522
- ปรีชา ช่างขวัญเย็น **พื้นฐานของการใช้ภาษาไทย** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยพานิช 2527

- มะลิ มกรามณี “การสร้างแบบฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา  
ปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมบึงทองหลาง” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา  
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529
- ยุพา ส่งศิริ **สุ.จิ.ป.ล. ภาษาไทย** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2525
- ล้วน สายยศ “หน่วยที่ 4 ระเบียบวิธีทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” ใน **เอกสารการสอนชุด  
วิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน** หน้า 261-380 สาขาวิชา  
ศึกษาศาสตร์ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536
- วรรณิ์ โสมประยูร **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทย  
วัฒนาพานิช 2539
- วิจิตรา อวระกุล **เพื่อการพูด การฟังและการประชุมที่ดี** กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์  
ไทยวัฒนาพานิช 2524
- สมพร วัฒนศิริ “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีที่ใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่องกับกิจกรรมภาพชุด”  
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครี  
นทรวิโรฒประสานมิตร
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ **วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**  
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538
- สุจิตรา ศรีนวล “การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”  
ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526
- สุพิศ พิทยาวัฒนชัย “การสร้างชุดการสอนจับใจความสำคัญจากการฟังสำหรับนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาปีที่ 1 “วิชาภาษาไทย โรงเรียนน้ำพองศึกษา อำเภอน้ำพอง จังหวัด  
ขอนแก่น  
วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย  
ขอนแก่น 2544
- สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา **การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่ม  
ทักษะภาษาไทย** หน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา  
2537

ศราวุธ จักรเบ็ง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับการสอนปกติ” ชุด  
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2541

ศรีสมัย ศรีศิลป์ “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน  
ท่าช้างวิทยาคาร จังหวัดสิงห์บุรี โดยการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับการอ่านของครู”  
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
2532

## รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการค้นคว้า

### 1. ชื่อ ดร.วิไล วัชรพิชัย

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1

วุฒิการศึกษา Ph.D. Development Education, Central Luzon State University

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8

### 2. ชื่อ นายโกวิทย์ ไกยสิทธิ์

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1

วุฒิการศึกษา ศศ.ม. ( การสอนภาษาไทย ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ 7

### 3. ชื่อ นางนวลเพ็ญ พุมรินทร์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองนครราชสีมา

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูผู้สอนภาษาไทย



ที่ ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วิไล วัชรพิชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางปราณี สาระคง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วย

การจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( )

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.0-253-2870





ที่ ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์โกวิท ภัยสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางปราณี สาระคง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วย

การจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( )

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.0-253-2870



ที่ ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์นวลเพ็ญ พุมรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางปราณี สาระคง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วย

การจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

( )

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.0-253-2870

## แผนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนที่ 1 เรื่อง การฟังเรื่องราวต่าง ๆ

เวลา 1 ชั่วโมง

## 1. สาระสำคัญ

การฟังเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการฟังเรื่องใกล้ตัวที่มีความสำคัญกับผู้ฟัง การฟังต้องใช้สมาธิ ต้องใช้ความคิดขณะฟังด้วย จึงจะเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวที่ฟัง

## 2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. ตอบคำถามจากแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
3. มีมารยาทในการฟัง

## 3. เนื้อหา

1. ความหมายของการฟัง
2. ลักษณะของการฟังที่ดี
3. การฟังเรื่องราวต่าง ๆ ในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 1 “ใครรู้บ้าง”

## 4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกมฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม (ภาคผนวก 1)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการฟัง และสรุปความหมายของการฟัง
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องลักษณะของการฟังที่ดี (ภาคผนวก 2)
4. ครูซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับการฟังที่นักเรียนศึกษา และเน้นให้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องในขณะที่ฝึกการฟัง
5. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการฟังให้นักเรียนทราบ เพื่อปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง
6. นักเรียนฟังข้อความจากครู 2 ครั้ง เพื่อจับใจความสำคัญและจดบันทึก ได้แก่ “เสียเหงื่อเพราะเล่นกีฬา ดีกว่าเสียน้ำตาเพราะยาเสพติด”
7. นักเรียนตอบคำถามของครูจากการฟังข้อความด้วยปากเปล่า เช่น
  - 1) ข้อความนี้เตือนใจในเรื่องใด (ยาเสพติด)

- 2) เราเล่นกีฬา เราจะสูญเสียอะไรในร่างกาย (เหงื่อ)
  - 3) เสียสายตา หมายความว่าอย่างไร (เสียใจ)
  - 4) ข้อความนี้กล่าวเปรียบเทียบเรื่องอะไร (กีฬากับยาเสพติด)
  - 5) ข้อความนี้ชักชวนในเราทำอะไร (เล่นกีฬา)
8. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 1 “ใครรู้บ้าง”  
ให้นักเรียนฝึกการฟังเรื่องราว โดยเน้นให้มีสมาธิและตั้งใจฟังเพื่อจับใจความสำคัญ โดยครูอ่านข้อความให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง แล้วอ่านคำถามให้นักเรียนฟังเพื่อตอบคำถามในแบบฝึก
9. ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้กับนักเรียนและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าทำไมถึงตอบข้อนี้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการฟัง
10. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของการฟังที่ดีและการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติจนเป็นนิสัย

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. ผลเกมฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม
2. ในความรู้ เรื่องลักษณะของการฟังที่ดี
3. ข้อความ “เสียเหงื่อเพราะเล่นกีฬา ดีกว่าเสียสายตาเพราะยาเสพติด”
4. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังชุดที่ 1 “ใครรู้บ้าง”

## 6. การวัดและประเมิน

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนบอกความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการฟังได้อย่างถูกต้อง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัดผล
  - แบบสังเกตพฤติกรรม

- แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

4. เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

(ภาคผนวก 1)

### เกม ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม

- จุดประสงค์** เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะในการฟัง แล้วปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง
- กิจกรรม**
1. ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม แล้วเดินร้องเพลงไปรอบ ๆ วงกลม
  2. ครูให้สัญญาณนกหวีด หยุดเดิน แล้วออกคำสั่ง โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยเร็ว เช่น สั่งว่า “ยกมือขวา ยกมือซ้าย ยกขา เขย่าแขน เอียงซ้าย เอียงขวา ฯลฯ
  4. ใครปฏิบัติผิดจากคำสั่งต้องออกจากการแข่งขัน ใครทำถูกต้องรวดเร็ว ตามคำสั่งเป็นผู้ชนะ

.....

(ภาคผนวก 2)

ใบความรู้

## เรื่อง ลักษณะการฟังที่ดี

## ลักษณะการฟังที่ดี

การฟังที่ดี มีลักษณะดังนี้

1. มีสมาธิในการฟัง ขณะฟังมีความสนใจ พยายามคิดติดตามเรื่องที่ฟัง ในขณะเดียวกันการมีสมาธิจะทำให้มีกิริยาท่าทางที่สละสลวย แสดงให้เห็นมารยาทในขณะฟังด้วย
2. จับประเด็นสำคัญ ผู้ฟังควรที่จะกำหนดจุดมุ่งหมายในการฟังอย่างชัดเจน ฟังให้เข้าใจเรื่องราวโดยตลอด พยายามแปลความหมายและเจตนาของผู้พูด โดยอาศัยพื้นฐานและประสบการณ์เดิม และสรุปเป็นประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง บันทึกไว้
3. พิจารณาไตร่ตรองเรื่องที่ฟัง นั่นคือฟังแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของผู้พูด พิจารณาด้วยเหตุผลและประเมินค่าเรื่องที่ฟัง

นอกจากนี้ผู้ฟังควรคำนึงไว้เสมอว่า การฟังเป็นกิจกรรมทางความคิด ในขณะฟังจึงต้องพยายามใช้ความคิดพิจารณา ไม่คิดเรื่องอื่นพร้อม ๆ กับการฟัง หรือคิดว่ามีความรู้มาก่อนแล้ว จะทำให้ฟังบกพร่องและไม่มีประสิทธิภาพ

.....

แผนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)  
แผนที่ 2 เรื่อง การฟังเพลง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การฟังเพลง เป็นการฟังบทร้องเพื่อขับกล่อมให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินไปตามจังหวะของดนตรี ผู้ฟังต้องฟังด้วยความตั้งใจ มีสมาธิในการฟัง รู้จักเชื่อมโยงสิ่งที่ฟังกับประสบการณ์เดิม และรู้จักจับใจความสำคัญของเพลงที่ฟัง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของเนื้อเพลงที่ฟังได้
2. ตอบคำถามจากแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
3. มีมารยาทในการฟัง

3. เนื้อหา

1. ความสำคัญของการฟัง
2. มารยาทในการฟัง
3. การฟังเพลงในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 2 “เพลงพาเพลิน”

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นักเรียนร้องเพลง “กายบริหาร” (ภาคผนวก) และแสดงท่าทางประกอบตามเนื้อร้องในเพลง เช่น กำมือแล้วหมุน ชูมือโบกไปมา กางแขนขึ้นและลง และ ชูมือหมุนตัวไปรอบ ๆ เป็นต้น โดยร้องเพลงและแสดงท่าทางจากซ้ำไปหาเร็ว เพื่อให้ นักเรียนได้สนุกสนานกับการฟังเพลง

2. นักเรียนตอบคำถามของครู ว่าเหตุใดเราจึงแสดงท่าทางประกอบเพลงได้อย่างถูกต้องตามเนื้อเพลง ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันอภิปราย โดยครูช่วยสรุปเหตุผลที่นักเรียนอภิปราย

2. ครูซักถามนักเรียนถึงความสำคัญของการฟัง และสรุปให้นักเรียนเข้าใจ พร้อมทั้งซักถามลักษณะการฟังที่ดีว่าควรปฏิบัติอย่างไร เป็นการทบทวนความรู้เดิมและเน้นให้ นักเรียนปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีมารยาทในการฟัง ฟังอย่างตั้งใจและมีสมาธิ



4. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 2 “เพลงพาเพลิน” โดยครูอธิบายวิธีการทำแบบฝึกให้นักเรียนเข้าใจก่อน ดังนี้

- 1) ฟังเพลงจากเทปบันทึกเสียง 2 ครั้ง
- 2) ฟังคำถามจากครู
- 3) ตอบคำถามลงในแบบฝึก

5. นักเรียนตรวจคำตอบจากครู โดยครูอธิบายวิธีการฟัง จับใจความสำคัญ และการตอบคำถามจากเพลง “เขาวงกตไทย” เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ

#### 5. สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงกายบริหาร
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังชุดที่ 2 “เพลงพาเพลิน

#### 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนบอกใจความสำคัญของเนื้อเพลงได้ถูกต้อง
  - นักเรียนคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการฟัง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8

.....

## ภาคผนวก

## เพลง กายบริหาร

กำมือขึ้นแล้วหมุน ๆ

กางแขนขึ้นและลง

กางแขนขึ้นและลง

ชูมือขึ้นโบกไปมา (ซ้ำ)

พับแขนมือตะไหล่

ชูขึ้นตรงหมุนไปรอบตัว

.....

แผนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)  
แผนที่ 3 เรื่อง การฟังนิทาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การฟังนิทาน เป็นการฟังเรื่องราวที่แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีตัวละคร เหตุการณ์และการดำเนินเรื่อง ผู้ฟังต้องฟังอย่างตั้งใจ มีสมาธิ และคิดตามเรื่องที่ฟัง โดยจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังให้ได้ รู้จักลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง และสามารถสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้อย่างถูกต้อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. ตอบคำถามและเล่าเรื่องจากการฟังนิทานได้
3. บอกข้อคิดและคติสอนใจจากการฟังนิทานได้
4. ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
5. มีมารยาทในการฟัง

3. เนื้อหา

1. มารยาทในการฟัง
2. การฟังนิทาน จากแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 3 “นิทาน น่าฟัง”

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนฟังนิทาน เรื่อง “เศรษฐีกับหนูมชาวนา” จากเทปบันทึกเสียง (ภาคผนวก) โดยเน้นมารยาทของการฟัง
2. นักเรียนอาสาสมัครทำกิจกรรมเล่าเรื่องต่อกัน โดยออกมาเล่าเรื่องที่ฟังต่อกันตามลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ผลัดกันถาม-ตอบ จากเรื่องที่ฟัง เพื่อจับใจความสำคัญ
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปข้อคิดและคติสอนใจที่ได้จากการฟัง ลงในกระดาษบันทึก แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญและข้อคิดที่ได้จากการฟัง
6. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 3 “นิทานนำฟัง” โดยฟังเรื่องจากเทปบันทึกเสียง และคำถามจากครู
7. นักเรียนตรวจคำตอบจากครู และสรุปคะแนนของตน

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “เศรษฐีกับหนุ่มชาวนา”
2. เทปบันทึกเสียง
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 3 “นิทานนำฟัง”

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
  - นักเรียนตอบคำถามและเล่าเรื่องได้
  - นักเรียนบอกข้อคิดและคติสอนใจจากการฟังนิทานได้
  - นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการฟัง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

## ภาคผนวก

## นิทานเรื่อง เศรษฐีกับชาวนา

เศรษฐีซีเหี้ยยคนหนึ่งได้ทำถุงเงินหายที่ตลาด ในถุงนั้นมีเงินเป็นจำนวนถึง 500 เหรียญ เศรษฐีจึงประกาศว่า ถ้าผู้ใดเก็บถุงเงินมาคืนได้จะให้รางวัล 50 เหรียญ

ชาวนาหนุ่มคนหนึ่งเป็นคนซื่อตรง เมื่อเก็บถุงเงินได้ก็รีบนำไปคืนเศรษฐีโดยไม่คิดเก็บเงินตั้ง 500 เหรียญไว้ใช้อย่างสบายอย่างที่เพื่อนแนะนำ

เศรษฐีเป็นคนซีเหี้ยย เมื่อได้เงินคืนมาแล้วก็ไม่อยากเสียเงิน รางวัล 50 เหรียญ จึงแก้งวैयाว่า

“ในถุงเงินขามีนาฬิกาทองเรือนหนึ่ง แต่ฉันหายไปแล้ว แต่เอาอะข้าจะไม่เอาโทษเจ้า แต่ก็จะไม่ให้รางวัลแก่เจ้าหรอกนะ”

ชาวนาผู้นั้นก็ยินยอมแต่โดยดี แม้จะปฏิเสธว่าตนไม่ได้ขโมยนาฬิกาไป แต่เพื่อนของชายหนุ่มไม่ยอม คิดว่าเศรษฐีจงใจเบี่ยงเงินรางวัล เรื่องราวจึงไปถึงศาล

“ในถุงเงินขามีนาฬิกาทองจริงหรือ” ตุลาการถามเศรษฐี

“แน่นอนขอรับท่าน”

ตุลาการจึงส่งถุงเงินให้ชาวนาหนุ่มทั้งสองแล้วกล่าวกับเศรษฐีว่า

“ในถุงเงินนี้มีแต่เงิน 500 เหรียญ ไม่มีนาฬิกา แสดงว่านี่ไม่ใช่ถุงเงินของเจ้า จงนำก็ จะมอบถุงเงินนี้ให้แก่พ่อหนุ่มคนนี้ไป”

.....

### 1. สาระสำคัญ

การฟังคำโฆษณา เป็นการฟังการเผยแพร่ชักจูง ให้นุคคลู้จักกับสิ่งต่าง ๆ ที่มีการผลิตผู้ฟังจะต้องมีวิจารณญาณในการฟัง ฟังจนเกิดความเข้าใจและสามารถจับใจความสำคัญของโฆษณา คิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของคำโฆษณาว່ควรเชื่อถือได้หรือไม่

### 2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญของคำโฆษณาได้
2. สรุปใจความสำคัญของคำโฆษณาได้
3. ทำแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังคำโฆษณาได้

### 3. เนื้อหา

1. ลักษณะการฟังที่ดี
2. การฟังคำโฆษณา
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 4 “เชือดใหม่”

### 4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกม “จับกลุ่มตามคำสั่ง” (ภาคผนวก)
2. นักเรียนฟังคำโฆษณาจากครู 2 ครั้ง โดยเน้นให้นักเรียนตั้งใจฟังและบันทึกไว้ดังนี้

“อยากโชคดีอย่างนี้ ห้ามพลาด ครบ 4 สี 1 ปี รับโชคจักรยานยนต์จากซองไวไวหมูส์บับ ต้มยำปรุงสำเร็จ และหมูส์บับทรงเครื่องของใหญ่ รีบสะสมเพื่อลุ้นรับรางวัลก่อน 31 พฤษภาคม 2547”

3. นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า เช่น
  - โฆษณานี้เป็นโฆษณาอะไร (โฆษณาบะหมี่สำเร็จรูปไวไว)
  - รางวัลคืออะไร (รถจักรยานยนต์)

- ครบ 4 สี หมายถึงอะไร (ของไวไว 4 สี)
- วันใดหมดเขตลูนโซค (31 พฤษภาคม 2547)
- ฟังแล้วอยากร่วมรายการหรือไม่ เพราะเหตุใด

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการฟังเพื่อนำคำตอบมาตอบ โดยยึดหลักการของการฟังที่ดี เพื่อให้สามารถเข้าใจคำโฆษณาได้โดยใช้ความคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง

5. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังคำโฆษณา ชุดที่ 4 “เชื้อดีใหม่”

6. ครูเฉลยคำตอบและแนะนำวิธีการฟัง ตลอดจนการตอบที่ถูกต้อง

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. เกมจับกลุ่มตามคำสั่ง
2. คำโฆษณา
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 4 “เชื้อดีใหม่”

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนสรุปใจความสำคัญของคำโฆษณาได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตามลักษณะของการฟังที่ดี
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัดผล
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

## ภาคผนวก

## เกม จับกลุ่มตามคำสั่ง

- จุดประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนฟังคำสั่งแล้วสามารถปฏิบัติตามได้
  2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

- กิจกรรม**
1. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม 2 วง
  2. นักเรียนเดินร้องเพลงพร้อมทั้งปรบมือเดินไปรอบ ๆ วง
  3. ให้นักเรียนคอยฟังคำสั่งจากครูแล้วปฏิบัติตามให้ถูก โดยใช้สัญญาณ

นกหวีดให้นักเรียนหยุดเดินและฟังคำสั่ง เช่น สั่งว่า “จับ 6” ให้นักเรียนวิ่งหา กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน เมื่อครบแล้วนั่งลงกลุ่มใดไม่ครบคัดออก โดยเปลี่ยนคำสั่งไปเรื่อย ๆ เช่น จับ 3 จับ 4 จับ 5 จับ 9 ฯลฯ จนกว่าจะเหลือคนน้อยที่สุด เป็นฝ่ายชนะ

.....



แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย  
แผนที่ 5 เรื่อง การฟังข่าว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

### 1. สาระสำคัญ

การฟังข่าวเป็นการฟังเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่และน่าสนใจ ทางสื่อประเภทต่าง ๆ ผู้ฟังจะต้องใช้วิจารณญาณในการฟัง ต้องมีใจจดจ่อและติดตามเรื่องจนเกิดความเข้าใจ สามารถจับใจความสำคัญของข่าว รู้จักคิดวิเคราะห์ข่าวที่ฟังได้อย่างถูกต้อง

### 2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญของข่าวที่ฟังได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ฟังได้
3. ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
4. มีนิสัยรักการฟัง

### 3. เนื้อหา

1. การฟังข่าว
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 5 “คิดอย่างไร”

### 4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกม “ส่งข่าว” (ภาคผนวก)
2. นักเรียนฟังข่าวเรื่องสถานการณ์ทางภาคใต้แล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่มีการฆ่ากันตายและเผาโรงเรียนว่านักเรียนคิดอย่างไร
3. ครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องของการฟังที่มีทั้งประโยชน์และโทษ ถ้าฟังแล้วเข้าใจก็สามารถเข้าใจเรื่องได้ถูกต้อง ถ้าฟังไม่ถูกต้องความหมายก็จะผิดและเข้าใจไม่ถูกต้อง ฉะนั้นการฟังต้องมีสมาธิ มีความตั้งใจและจดจำเรื่องราวให้ได้จึงจะเกิดประโยชน์ และรู้จักแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ฟังอย่างมีเหตุผล
4. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง เรื่องการฟังข่าว ชุด “คิดอย่างไร” โดยครูแจกกระดาษคำตอบให้นักเรียนตอบ โดยฟังข้อความจากเทปบันทึกเสียง

5. นักเรียนตรวจคำตอบจากเฉลยของครู โดยครูแนะวิธีการฟังอย่างเข้าใจ เพื่อจับใจความสำคัญและนำมาตอบให้ถูกต้อง ควรใช้สมาธิความคิดและวิจารณญาณในการฟัง จึงจะฟังได้อย่างเข้าใจ

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. เกมส่งข่าว
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 5 “คิดอย่างไร”
3. เทปบันทึกเสียง

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนจับใจความสำคัญของข่าวได้
  - นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ฟังได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตนให้มีนิสัยรักการฟัง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

## ภาคผนวก

### เกม “ส่งข่าว”

- จุดประสงค์**
1. เพื่อฝึกทักษะการฟังให้กับนักเรียน
  2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน
- กิจกรรม**
1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เข้าแถวตอนลึกห่างกันพอประมาณ
  2. ตัวแทนนักเรียนหัวแถว มารับข้อความข่าวจากครู
  3. ให้นักเรียนกระซิบข่าวที่ได้จากครู ต่อกันไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย
  4. ให้คนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มออกมารายงานข่าวที่ตนได้รับจากเพื่อน กลุ่มใดมีข้อความครบถ้วนมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ
- .....

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย  
แผนที่ 6 เรื่อง การฟังสารคดี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การฟังสารคดีเป็นการฟังเพื่อความรู้ ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นต่าง ๆ ทำให้เกิดความคิดรวบยอด ผู้ฟังต้องฟังอย่างมีสมาธิและตั้งใจเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ จึงจะเกิดประโยชน์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
2. ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
3. ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักของการฟัง

3. เนื้อหา

1. การฟังสารคดี
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 6 “ห้องสนุก”

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนร้องเพลง “ทะเลแสนงาม” และทำท่าทางประกอบตามข้อความในเนื้อเพลง ตามแถบบันทึกเสียง
2. ให้นักเรียนสรุปในบทเพลงกล่าวถึงเรื่องอะไร มีสัตว์ทะเลอะไรบ้าง
3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการฟัง ว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร และต้องปฏิบัติตนให้ได้ตามข้อปฏิบัตินั้น เป็นการทบทวนและย้ำความเข้าใจเดิม
4. นักเรียนฟังข้อความจากครู 2 ครั้ง แล้วตอบคำถามปากเปล่า เช่น ข้อความ

“ภูเก็ตเป็นจังหวัดเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทำวเทพกษัตรี-ทำวศรีสุนทร สองพี่น้องได้เคียงคู่กับชาวถลาง ต่อสู้กับอริราช

ศัตรูปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อลือชา เพราะ มีหาดทรายขาว  
 บรยากาศดี”

คำถาม 1) บุคคลสำคัญของจังหวัดภูเก็ตคือใคร (ทำวเทพกษัตริ์ทำวศรี-  
 สุนทร )

2) ทำไมภูเก็ตจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อลือชา  
 (หาดทรายขาวบรรยากาศดี)

5. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 6 “ห้องสนุก”
6. ครูเฉลยแบบฝึกให้นักเรียนช่วยกันตรวจ และบอกเหตุผลว่าทำไมถึงเป็นข้อ  
 ถูก
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักในการฟัง

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความเรื่อง “ภูเก็ต”
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาเพลง “ทะเลแสนงาม”
3. ความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 6 “ห้องสนุก”

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักของการฟัง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัดผล
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย  
แผนที่ 7 เรื่อง การฟังบทความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การฟังบทความ ผู้ฟังจะต้องสนใจติดตามเรื่องที่ฟังอย่างตั้งใจและคิดตาม จึงจะสามารถจับใจความสำคัญของบทความนั้นได้เป็นอย่างดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ใจจับใจความสำคัญของบทความจากการฟังได้
2. ตอบคำถามจากแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
3. ปฏิบัติตนตามลักษณะของการฟังได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

1. การฟังบทความ
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 7 “ได้อะไรไหม”

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกมบอกรับท้ายคำ (ภาคผนวก) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ผลัดกันถามตอบ เป็นการฝึกฟังคำถามและคิดคำตอบ
2. นักเรียนฝึกฟังข้อความ แล้วตอบคำถามปากเปล่า เช่น

“บรรดาสรรพสิ่งทั้งปวง ท่านย่อมว่าวิชาเป็นทรัพย์อันประเสริฐแท้ เพราะตลอดกาลไม่มีใครแย่งเอาไปได้ เพราะมันเป็นสมบัติอันมิถูกทำลาย”

- คำถาม 1. ทรัพย์ หมายถึงอะไร (เงิน ทอง ของมีค่า)
2. ข้อความนี้กล่าวถึงความสำคัญของอะไร (วิชาความรู้)
3. ข้อความนี้เปรียบเทียบกับสุภาษิตใด (มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับ

แสน)

3. ครูทบทวนวิธีการฟังที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม
4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 7 “ได้อะไรใหม่” โดยครูอธิบายวิธีการฝึกให้นักเรียนเข้าใจ แล้วเริ่มฝึกโดยการฟังแล้วตอบคำถาม
5. ครูเฉลยคำตอบให้นักเรียนตรวจ และสรุปผลการฝึกทักษะการฟังให้นักเรียนทราบ

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. เกมบอกใบ้ทายคำ
2. ข้อความในการฝึกฟัง
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 7 “ได้อะไรใหม่”

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนจับใจความสำคัญของบทความได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตามลักษณะของการฟังได้ถูกต้อง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

(ภาคผนวก)  
เกมบอกใบ้ทายคำ

คำบอกใบ้ เช่น

แก่เรียกห้าว สาวเรียกอ่อน (มะพร้าว)  
 ใบท่อมห้าว มีตารอบตัว (ลับประรด)  
 งอกขนในได้ หายใจทางสะดือ (ขนุน)  
 เด็ก ๆ นุ่งผ้าใหญ่ขึ้นมาเอาผ้าโพกหัว (มะเขือ)  
 ต้นสีบาท พาดข้างรั้ว (ตำลึง)  
 ต้นเท่าสะพาน ลูกมันยานโตงเตง (มะระ)  
 เด็กนุ่งขาว สาวนุ่งเขียว แก่นุ่งแดง (พริก)  
 ผักชนิดหนึ่งอยู่วัด (ผักชี)  
 ผักเขียวห่อผ้าขาว ผ้าขาวห่อข้าวสาร (ส้มโอ)  
 มาจากเมืองลาว ผ้าขาวคาดพุง (ผักกะเจต)  
 ต้นเท่าครก ใบปรกดิน (ตะไคร้)

ฯลฯ

.....



แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย  
แผนที่ 8 เรื่อง การฟังบทร้อยกรอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

### 1. สาระสำคัญ

การฟังบทร้อยกรองต้องใช้วิจารณญาณในการฟัง ต้องสนใจและติดตามฟังจนเกิดความเข้าใจ สามารถแปลความหมาย หาความสำคัญและข้อคิดจากบทร้อยกรองได้

### 2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของบทร้อยกรองที่ฟังได้
2. สรุปแนวความคิดจากบทร้อยกรองที่ฟังได้
3. ตอบคำถามจากแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
4. มีมารยาทในการฟัง

### 3. เนื้อหา

1. การฟังบทร้อยกรอง
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง การฟังบทร้อยกรอง ชุดที่ 8 “อะไรอยู่ในกลอน”

### 4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย ที่มีคำขึ้นต้นว่า บัน โดยใช้บทกลอนเป็นคำทาย โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาอ่านปริศนาคำทายเป็นคำกลอนให้เพื่อนฟัง เช่น

- |             |   |  |
|-------------|---|--|
| 1) อะไรเอ่ย | ตัวฉันเป็นใคร<br>ซึ่กลงไปมา<br>รู้แล้วตอบพลัน                 | ผู้คนที่ต่างใช้<br>มีเป็นชั้นตอน<br>ฉันนั้นคือใคร (บันได)          |
| 2) อะไรเอ่ย | วิธีการนี้<br>และช่วยบอกย้า<br>จดสิ่งน่ารู้<br>เปิดอ่านยามที่ | ช่วยชี้ช่วยจำ<br>ให้จำให้ดี<br>ไว้ดูเข้าที่<br>มีข้อข้อใจ (บันทึก) |

3) อะไรเอ่ย	เสียงดังไปไกล	ยิ่งใหญ่เลื่องลือ
	ชื่อเสียงระบือ	ดังอื้ออึงไป
	ทั่วทิศรอบบ้าน	คนต่างชาไข
	ยินเสียงขจรไกล	ดังไปทั่วเมือง (บันลือ)
4) อะไรเอ่ย	สิ่งต่อไปนี้	เกิดขึ้นยามที่
	มีงานรื่นเริง	สดชื่นเฮฮา
	ผู้คนทั่วหน้า	ได้มาร้องรำ
	สนุกสุขสันต์	เกิดความอะไร (บันเทิง)
5) อะไรเอ่ย	ขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์	ให้สัมฤทธิ์ผลดังหมาย
	ช่วยดลให้กลับกลายเป็นไป	ได้ดังตั้งใจ (บันดาล)

2. ครูและนักเรียนสรุปการฟังปริศนาคำทายอะไรเอ่ย และวิธีการฟังบทร้อยกรอง เพื่อจับใจความ และคิดคำตอบ

3. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของการฟังที่ถูกต้อง คือ ต้องฟังด้วยความตั้งใจ และมีสมาธิในการฟัง คิดตาม และจับใจความสำคัญของบทกลอนให้ได้

4. นักเรียนฟังบทกลอนจากครู 2 ครั้ง แล้วตอบคำถาม ดังนี้

“สะพานลอยคนข้ามงามสง่า	แก้ปัญหาคนขับรถได้หมดสิ้น
ประโยชน์มีมากล้นนำยลยิน	ยิ่งเป็นถิ่นชุมนุมชนได้ผลงาม”

คำถาม 1. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใด (สะพานลอย)

2. ถิ่นชุมนุมชนหมายถึงอะไร (ถิ่นในเมือง)

3. สะพานลอยมีประโยชน์อย่างไร (ใช้ข้ามถนน)

5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังชุดที่ 8 “อะไรอยู่ในกลอน” โดยครูอธิบายวิธีการฝึกให้นักเรียนเข้าใจแล้วปฏิบัติ

6. นักเรียนตรวจคำตอบ โดยครูเฉลยวิธีการจับใจความสำคัญเพื่อความเข้าใจในบทกลอน ต้องรู้ความหมายของคำในบทกลอน และสรุปข้อความที่ได้จากการฟังบทกลอน

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. เกมปริศนาคำทายที่ใช้บทร้อยกรอง

2. ข้อความในการฝึกฟัง
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 8 “อะไรอยู่ในกลอน”

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนบอกใจความสำคัญของบทร้อยกรองที่ฟังได้
  - นักเรียนสรุปแนวคิดจากบทร้อยกรองได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนมีมารยาทในการฟัง
2. วิธีวัดผล
  - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
  - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรม
  - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
4. เกณฑ์การประเมิน
  - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย  
แผนที่ 9 เรื่อง การฟังประกาศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

### 1. สาระสำคัญ

การฟังประกาศ ต้องฟังอย่างตั้งใจและมีสมาธิ เพื่อให้ทราบเรื่องราวในประกาศอย่างละเอียดและทำความเข้าใจความหมายในประกาศว่ามีความประสงค์อะไร มีประเด็นสำคัญว่าอย่างไรการฟังประกาศจึงจะเกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

### 2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของประกาศได้
2. ตอบคำถามเกี่ยวกับประกาศได้
3. ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังประกาศได้
4. ปฏิบัติได้ถูกต้องตามลักษณะของการฟัง

### 3. เนื้อหา

1. การฟังประกาศ
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังประกาศ ชุดที่ 9 “สนใจใหม่”

### 4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนอาสาสมัครอ่านข้อความประกาศที่ครูแจกให้เพื่อน ๆ ฟัง เช่น

“วันนี้ เวลา 15.00 น. ให้นักเรียนทุกคนไปรวมกันที่อาคารอเนกประสงค์ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาทำความสะอาดโรงเรียน”

2. นักเรียนตอบคำถามของครูว่า ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอะไร โดยครูเน้นวิธีการฟังต้องฟังให้เข้าใจว่าเขาให้ไปทำอะไรที่ไหนอย่างไร

3. นักเรียนเล่นเกม “ปิดตาหาสมบัติ” โดยแบ่งผู้เล่นออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ให้แต่ละกลุ่มวางสมบัติไว้ที่ใดก็ได้ภายในห้องเรียน โดยเริ่มเล่นทีละกลุ่ม ผู้เล่นจะถูกปิดตา

แล้วจับหมุนตัวไปรอบ ๆ 5 รอบ คนในกลุ่มจะเป็นคนคอยบอกทางเดินเพื่อไปหาสมบัติภายในเวลาที่กำหนด กลุ่มใดหาสมบัติได้ก่อนเป็นฝ่ายชนะ

4. ครูสรุปประเด็นสำคัญในการเล่นว่าสิ่งสำคัญที่สุด คือ การฟังเพื่อนบอก ต้องฟังให้เข้าใจและปฏิบัติตาม จึงจะเดินไปถูกทาง และหาสมบัติเจอในที่สุด ถ้าฟังไม่เข้าใจจะหาสมบัติไม่ถูกและใช้เวลานาน
5. นักเรียนทบทวนลักษณะของการฟังที่ถูกวิธี โดยตอบคำถามถึงวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง
6. ครูอธิบายวิธีการฟังให้นักเรียนทำความเข้าใจอีกครั้ง และเน้นให้ปฏิบัติตามขณะฝึกการฟัง
7. นักเรียนทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง โดยฟังประกาศจากเทปบันทึกเสียงแล้วฟังคำถามจากครู เขียนตอบลงในกระดาษคำตอบ
8. นักเรียนตรวจคำตอบจากการเฉลยของครู
9. ครูอธิบายถึงลักษณะของประกาศที่มีหลายประเภท นักเรียนต้องฟังให้เข้าใจใช้หลักของการฟังที่ถูกต้อง จึงจะเข้าใจข้อความใบประกาศได้เป็นอย่างดี

## 5. สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความประกาศสั้น ๆ
2. เกมปิดตาหาสมบัติ
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังเรื่องประกาศ ชุดที่ 9 “สนใจไหม”
4. เทปบันทึกเสียง

## 6. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - นักเรียนบอกใจความสำคัญของประกาศได้
  - นักเรียนตอบคำถามได้
  - นักเรียนอธิบายรายละเอียดของประกาศได้
  - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
  - นักเรียนปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามลักษณะของการฟัง

## 2. วิธีวัดผล

- สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
- ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

## 3. เครื่องมือวัด

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

## 4. เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

.....

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย  
แผนที่ 10 เรื่อง การฟังบันทึกเสียง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
เวลา 1 ชั่วโมง

### 1. สาระสำคัญ

การฟังบันทึกเสียง เป็นการฟังเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ได้รับความรู้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริง ผู้ฟังจึงควรฟังอย่างตั้งใจ และรู้จักคิดวิเคราะห์เรื่องที่ฟังได้อย่างถูกต้อง

### 2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
2. ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
3. ปฏิบัติตนในการฟังได้ถูกต้อง

### 3. เนื้อหา

1. การฟังบันทึกเสียง
2. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 10 “สนุกกับชีวิต”

### 4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกมเลียนเสียงสัตว์ (ภาคผนวก)
2. นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่าเรื่องที่ตนชอบให้เพื่อนฟัง เพื่อฝึกการจับใจความสำคัญ และทำความเข้าใจ เมื่อเพื่อนเล่าจบ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อาสาสมัครเล่า โดยครูคอยแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง
3. นักเรียนทบทวนความเข้าใจในเรื่องหลักการฟัง โดยครูแนะนำให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการฟังที่เกิดประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง
4. นักเรียนฝึกการฟังโดยทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังบันทึกเสียง ชุดที่ 10 “สนุกกับชีวิต” โดยครูอธิบายการทำให้นักเรียนเข้าใจเสียก่อน
5. นักเรียนตรวจคำตอบจากคำเฉลยของครู โดยครูอธิบายวิธีการฟังให้นักเรียนเข้าใจ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
6. ครูสรุปผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังให้นักเรียนทราบ

## 6. สื่อการเรียนการสอน

1. ฉลากข้อสัตว์
2. นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่อง
3. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชุดที่ 10 “สนุกกับชีวิต” เรื่องวันตรุษจีน
4. เทปบันทึกเสียง

## 7. การวัดและประเมินผล

1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
    - นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
    - นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้
    - นักเรียนปฏิบัติตนในการฟังได้ถูกต้อง
  2. วิธีวัดผล
    - สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
    - ตรวจแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
  3. เครื่องมือวัดผล
    - แบบสังเกตพฤติกรรม
    - แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง
  4. เกณฑ์การประเมิน
    - นักเรียนทำแบบฝึกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- .....



**ภาคผนวก**  
**เกมเลียนเสียงสัตว์**

- จุดประสงค์** เพื่อฝึกทักษะการฟังให้กับนักเรียน
- กิจกรรม**
1. ครูอธิบายกติกาการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ
  2. ให้นักเรียนจับฉลากชื่อสัตว์ 6 ชนิด มี ม้า ลิง ไก่ วัว เสือ แมว
  3. นักเรียนเปิดฉลากอ่านชื่อสัตว์ที่ตนได้ และนึกเสียงไว้ในใจไม่ออกเสียง
  4. นักเรียนเข้าแถวเป็นวงกลม แล้วร้องเพลงปรบมือไปรอบ ๆ วงกลม
  5. พอครูให้สัญญาณนกหวีด ให้นักเรียนร้องเป็นเสียงสัตว์ที่ตนจับฉลากได้ แล้ววิ่งหาพวกเดียวกัน ใครรวมกลุ่มได้ก่อนเป็นฝ่ายชนะ
- (หมายเหตุ สัตว์ 1 ชนิด จะมี 8 คน)

.....

หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) วิชาภาษาไทย ป. ๕ – ๖

## การฟัง

### คำอธิบาย

ปรับปรุงวิธีการแสดงออกเกี่ยวกับมารยาทที่ดีในการฟังในโอกาสต่าง ๆ โดยเน้นการฟังอย่างตั้งใจและแสดงออกจนเป็นนิสัยเฉพาะตน

ฝึกฟังเรื่องราว บทความ ข่าว เหตุการณ์บ้านเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศเรื่องที่เป็นปัญหาในชีวิตประจำวัน การอภิปราย การรายงาน ได้วาที คำโฆษณาชวนเชื่อ คำชักชวน ปลุกใจ พระธรรมเทศนา คำพูดที่แสดงการเปรียบเทียบแสดงความต้องการโดยตรงและโดยนัย สำนวน คำคม คำขวัญ ภาษิต คำพังเพย แล้วอภิปรายซักถามใจความสำคัญของเรื่องคิดเปรียบเทียบ ขยายความ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สรุปหลักการ เจตนารมณ์และนัยของข้อความและเรื่องนั้น ๆ

ฝึกฟังบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง เพลง บทร้องเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การละเล่นต่าง ๆ สิ่งบันเทิงจากสื่อมวลชน แล้วอภิปรายซักถามเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึก ความไพเราะของ ภาษา ข้อคิด ข้อเตือนใจที่ได้จากรายการ และบทประพันธ์ที่ฟัง เขียนหรือแสดงออกได้ สอดคล้องกับความรู้สึกจากรายการนั้น ๆ

เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ฟัง สามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์หาหลักการ เจตนารมณ์และนัยของข้อความและเรื่อง มีความชื่นชมต่อภาษาไทย และใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด มีนิสัยและมารยาทที่ดีในการฟัง หาความรู้และความบันเทิงจากการฟังได้

ตารางวิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดประสงค์	เนื้อหาหลัก (จากหลักสูตร)	กิจกรรม/ กระบวนการ
<p>การฟัง</p> <p>1. ฟังแล้วเข้าใจเรื่องสามารถ คิดวิเคราะห์หาหลักการจาก เรื่องที่ฟังได้</p> <p>- ตอบคำถามและเล่าเรื่องได้</p> <p>- อธิบายรายละเอียดของเรื่องได้</p> <p>- แสดงความคิดเห็นเชิง วิจารณ์ได้</p> <p>- สรุปข้อคิดได้</p> <p>- หาหลักการจากเรื่องที่ฟังได้</p>	<p>- เรื่องราวต่าง ๆ</p> <p>- บทความ</p> <p>- ข่าว</p> <p>- เหตุการณ์บ้านเมืองใน ประเทศ</p> <p>- เรื่องที่เป็นปัญหาในชีวิต ประจำวัน</p> <p>- คำอธิบาย</p> <p>- คำบรรยาย</p> <p>- รายงาน</p> <p>- คำอภิปราย</p> <p>- ใ้ว่าที่</p> <p>- คำโฆษณาชวนเชื่อ</p> <p>- คำชักชวน</p> <p>- คำปลุกใจ</p> <p>- ข่าว</p> <p>- เหตุการณ์บ้านเมืองใน ประเทศ</p> <p>- เหตุการณ์บ้านเมืองนอก ประเทศ</p>	<p>1. ฟังฟังเรื่องราวต่าง ๆ บทความ ข่าว เหตุการณ์ บ้านเมืองทั้งในประเทศและ นอกประเทศ เรื่องที่เป็น ปัญหาในชีวิตประจำวัน ปัญหาบ้านเมืองเพื่อให้ สามารถตอบคำถาม เล่าเรื่อง ที่ฟัง เก็บรายละเอียด เรื่องที่ฟัง โดยมีเหตุผล ประกอบ การแสดงความคิด เห็น สามารถสรุปข้อ คิดเห็นเพื่อหาหลักการได้</p> <p>2. ฟังฟังคำอธิบาย คำบรรยาย รายงาน คำอภิปราย ใ้ว่าที่ คำโฆษณาชวนเชื่อ คำชักชวน ปลุกใจ ข่าวเหตุการณ์บ้านเมือง ทั้งในและนอกประเทศ เรื่องราวที่เป็นปัญหาในชีวิต ประจำวัน หรือปัญหาบ้านเมือง เพื่อให้เข้าใจและสามารถ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิด จากเรื่องที่ฟังและสามารถ สรุปข้อคิด เห็นเพื่อหาหลักการ ได้</p>

## การวิเคราะห์จุดประสงค์การฟังในคำอธิบายหลักสูตร

จุดประสงค์ในคำอธิบายหลักสูตรทักษะการฟังที่ว่า เข้าใจเรื่องที่ฟังหรือฟังแล้วเข้าใจเรื่อง สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้ ผู้ค้นคว้าได้นำคำว่า ความเข้าใจ มาวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมใดบ้างที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและนำพฤติกรรมนั้นมาเขียนเป็นจุดประสงค์ได้ ดังนี้

**จุดประสงค์ปลายทาง** ฟังแล้วเข้าใจเรื่อง สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้

### จุดประสงค์นำทาง

1. ตอบคำถามและเล่าเรื่องได้
2. จับใจความของเรื่องได้
3. อธิบายรายละเอียดของเรื่องได้
4. แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ได้
5. สรุปข้อคิดเห็นได้
6. หาหลักการจากเรื่องที่ฟังได้

### วัตถุประสงค์ของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
3. เพื่อให้นักเรียนตีความและวิเคราะห์เรื่องที่ฟังได้

### ความหมายและตัวบ่งชี้ของการฟังเพื่อความเข้าใจ

การฟังเพื่อความเข้าใจ เป็นวิธีการฟังขั้นพื้นฐานที่ใช้ได้ทุกสถานการณ์ ผู้ฟังจะสามารถรับรู้เรื่องราวที่ฟัง เข้าใจความหมายของสารและถ้อยคำภาษาของผู้พูด วิธีการฟังอย่างเข้าใจที่มีประสิทธิภาพ ก็คือ ฟังให้รู้เรื่องโดยตลอด และจดบันทึกใจความสำคัญได้

จากการวิเคราะห์จุดประสงค์ทักษะการฟังในหลักสูตร ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวบ่งชี้สำหรับการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไว้ 6 ประการคือ

1. ตอบคำถามและเล่าเรื่องได้
2. จับใจความของเรื่องได้
3. อธิบายรายละเอียดของเรื่องได้
4. แสดงความคิดเป็นเชิงวิจารณ์ได้
5. สรุปข้อคิดเห็นได้
6. หาหลักการจากเรื่องที่ฟังได้

ขอบเขตพฤติกรรมกรฟัง เพื่อความเข้าใจและเครื่องมือที่ใช้วัด

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	พฤติกรรมที่บอกการกระทำ	เครื่องมือ
1. ความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การตอบคำถาม</li> <li>- การเล่าเรื่อง</li> <li>- การอธิบายรายละเอียดของเรื่อง</li> </ul>	แบบทดสอบ
2. การวิเคราะห์	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์</li> <li>- การสรุปข้อคิดที่ได้จากการฟัง</li> <li>- การแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์</li> <li>- การหาหลักการจากเรื่องที่ฟัง</li> </ul>	แบบทดสอบ

## โครงสร้างของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

จากการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มทักษะภาษาไทยในเรื่องของการฟัง ได้กำหนดเรื่องที่จะนำมาสร้างเป็นแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง 10 ประเภท คือ เรื่องราวต่าง ๆ เพลง นิทาน โฆษณา ข่าว สารคดี บทความ บทร้อยกรอง ประกาศ บ้านเทิงคดี ซึ่งจะนำมาทำแบบฝึกเป็น 10 ชุด เพื่อนำมาฝึกคละกันไป โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาที่จะนำมาสอน ดังนี้

1. เรื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรและแบบเรียน
2. เรื่องที่นักเรียนสนใจและชอบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร
3. เรื่องที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน
4. เรื่องที่นักเรียนรู้จักและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
5. เรื่องที่มีสำนวนภาษาง่าย ๆ นักเรียนสามารถเข้าใจได้
6. เรื่องมีเนื้อหาไม่ซับซ้อน มีแนวของเรื่องเด่นชัด นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย

ทั้งนี้การฝึกจะเริ่มฝึกจากเนื้อหาที่ง่ายไปยากขึ้นตามลำดับขั้นตอน ให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของหลักสูตร โดยจัดทำแบบฝึก 10 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 แบบฝึกฟังเรื่องราวสั้น ๆ ที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย ในชุด “ใครรู้บ้าง”
- ชุดที่ 2 แบบฝึกฟังเพลง ในชุด “เพลงพาเพลิน”
- ชุดที่ 3 แบบฝึกฟังนิทาน ในชุด “นิทานน่าฟัง”
- ชุดที่ 4 แบบฝึกฟังโฆษณา ในชุด “เชื่อดีไหม”
- ชุดที่ 5 แบบฝึกฟังข่าว ในชุด “คิดอย่างไร”
- ชุดที่ 6 แบบฝึกฟังสารคดี ในชุด “ท่องสนุก”
- ชุดที่ 7 แบบฝึกฟังบทความ ในชุด “ได้อะไรไหม”
- ชุดที่ 8 แบบฝึกฟังบทร้อยกรอง ในชุด “อะไรอยู่ในกลอน”
- ชุดที่ 9 แบบฝึกฟังประกาศ ในชุด “สนใจไหม”
- ชุดที่ 10 แบบฝึกฟังบันเทิงคดี ในชุด “สนุกกับชีวิต”

## คำแนะนำการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

### ลักษณะของแบบฝึก

แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ประกอบไปด้วยเรื่องหรือข้อความและคำถาม สำหรับให้ครูผู้สอนอ่านให้นักเรียนฟัง 1 ชุด และกระดาษคำตอบที่มีข้อความให้นักเรียนเลือกตอบอีก 1 ชุด รวมเป็น 2 ชุด ในแต่ละชุดจะมีคำถามจำนวน 10 ข้อ และคำตอบให้นักเรียนเลือกตอบ เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้สมาธิในการฟังและใช้ความคิดพิจารณาเรื่องที่ฟัง สามารถบอกใจความสำคัญ รายละเอียดของเรื่อง และสรุปแนวคิดสำคัญของเรื่องที่ฟังได้

แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจการฟังชุดนี้ ได้เลือกนำเรื่องราว ข้อความจากหนังสือต่าง ๆ มาให้นักเรียนฟัง จำนวน 10 แบบฝึก โดยคำนึงถึงความยากง่ายของเรื่องและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ

### คำแนะนำในการใช้แบบฝึกการฟัง

1. ครูควรศึกษาเนื้อเรื่องและคำถามล่วงหน้าก่อนให้นักเรียนทำแบบฝึกทุกครั้ง เพื่อความเข้าใจและใช้ฝึกกับนักเรียนได้ถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
2. ก่อนอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ครูควรอธิบายคำสั่งในแบบฝึกให้นักเรียนเข้าใจและแนะนำวิธีการฟังที่ถูกต้อง เช่น การตั้งใจฟัง การมีมารยาทในการฟัง จับใจความสำคัญของเรื่องขณะฟังให้ได้ มีจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง และติดตามเรื่องให้เกิดความเข้าใจ
3. แจกแบบฝึกให้นักเรียนโดยคว่ำแบบฝึกไว้ก่อน เพื่อไม่ให้นักเรียนทำแบบฝึกไปพร้อมกับการฟัง
4. อ่านหรือเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังเรื่องละ 2 ครั้ง ด้วยเสียงดังฟังชัดและเป็นธรรมชาติ ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการไปตามเรื่องที่เล่า(ครูอาจจะบันทึกเสียงเรื่องราวต่าง ๆ หรือคำถามลงในเทปบันทึกเสียงเพื่อความสะดวกก็ได้)
5. เมื่ออ่านหรือเล่าเรื่องจบลง ครูถามคำถาม คำถามละ 2 ครั้ง ให้นักเรียนเลือกตอบจากแบบฝึกชุดของนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยข้อ ก ข ค และ ง เว้นระยะระหว่างข้อพอสมควร สังเกตว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทำเสร็จแล้วจึงถามข้อต่อไปจนครบทุกข้อ
6. ครูเฉลยคำตอบ อธิบาย และตอบข้อคำถามของนักเรียน
7. ตรวจสอบให้คะแนน ตามเกณฑ์ตอบถูกให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน ในแต่ละแบบฝึกต้องทำคะแนนให้ได้ 8 ใน 10 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์



## กระบวนการฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

การฝึกการฟังในระดับสามารถฟังอย่างเข้าใจจำเป็นต้องฝึกฝนให้นักเรียนฟังเรื่องราวต่าง ๆ จับใจความสำคัญ รวบรวมเป็นข้อมูลความรู้แล้วจดบันทึกได้ หรือให้นักเรียนฟังแล้วตอบคำถาม ให้อ่ายทอดหรือขยายความสิ่งที่ฟังได้ อาจจับประเด็นสำคัญแล้วนำไปเป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ดังนั้นการฟังอย่างเข้าใจ จะนำไปสู่พื้นฐานของการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง ของเนื้อหาแต่ละประเภท ควรดำเนินการ ดังนี้

### 1 . การฝึกฟังเรื่องราวต่าง ๆ ในชุด “ใครรู้บ้าง”

เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีความสำคัญกับนักเรียน เช่น เรื่องของสุขภาพอนามัย หรือกิจกรรมยามว่าง เป็นเรื่องซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

#### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูอธิบายลักษณะของการฟังที่ดี เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในการฟัง ดังนี้

1.1 มีสมาธิในการฟัง ขณะฟังมีความสนใจ พยายามคิดตามเรื่องที่ฟังกิริยาท่าทางสำรวม แสดงให้เห็นมารยาทในขณะที่ฟัง

1.2 จับประเด็นสำคัญ โดยนักเรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการฟัง ฟังให้เข้าใจเรื่องราวโดยตลอด แปลความหมายและเจตนาของผู้พูด สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง

1.3 พิจารณาไตร่ตรองเรื่องที่ฟัง คือฟังแล้ววิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ความเห็นของผู้พูด พิจารณาด้วยเหตุผลและประเมินค่าเรื่องที่ฟัง

2. นักเรียนฟังเรื่องราวสั้น ๆ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการตอบคำถาม และเกณฑ์การให้คะแนน

4. ทบทวนการฟังเพื่อความเข้าใจ

### 2. การฝึกฟังเพลง ในชุด “เพลงพาเพลิน”

เพลง เป็นบทร้องเพื่อขับกล่อมให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินไปตามเสียงจังหวะของดนตรี ช่วยให้มีมนุษย์ผ่อนคลายอารมณ์ เกิดความเบิกบานใจ แต่ในเนื้อเพลงยังประกอบไปด้วยความคิด ภาษาที่ไพเราะ ความหมายของเนื้อเพลง ที่เราควรจะศึกษาในเพลงอาจมีคติสอนใจ และข้อคิดต่าง ๆ แฝงไว้ให้ค้นหาอีกด้วย

#### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนตั้งใจฟัง และทบทวนลักษณะของการฟังที่ดี

2. ครูอธิบายวิธีการฟังเพลง เพื่อความเข้าใจ และการจับใจความหรือข้อคิดที่ได้จากเพลงให้นักเรียนเข้าใจ

3. ครูเปิดเทปบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังเพลง และซักถามข้อสงสัย
4. นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการตอบคำถาม และเกณฑ์การให้คะแนน

### 3. การฝึกนิทาน ในแบบฝึกชุด “นิทานน่าฟัง”

นิทานเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีตัวละคร เหตุการณ์ และการดำเนินเรื่อง อันมีคติเตือนใจ ชวนให้ศึกษา การฟังนิทานต้องรู้จักคิด รู้จักเรื่องลำดับ เหตุการณ์ของเรื่องได้อย่างแม่นยำ หาข้อคิดที่ได้จากการฟัง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

#### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูสอนให้นักเรียนฟังนิทานโดยสอนจำ มิใช่ฟังเพื่อความบันเทิงอย่างเดียว แต่ต้องตั้งใจฟัง จับประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้ว่า ใครทำอะไรที่ไหน และผลเป็นอย่างไร ตลอดจนข้อคิดที่ได้จากการฟัง และเมื่อฟังแล้วสามารถนำมาเล่าได้อย่างถูกต้องตามลำดับ เหตุการณ์

2. นักเรียนฟังเทปนิทานเรื่อง หนูกัดเหล็ก
3. ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องให้นักเรียนตอบ
4. นักเรียนเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบ
5. นักเรียนออกมาเล่าเรื่องย่อตามลำดับเหตุการณ์ที่ได้ฟัง
6. ครูและนักเรียนสรุปสาระสำคัญของที่ได้จากการฟัง

### 4. การฝึกฟังโฆษณา ในชุด “เช็อดีไหม”

โฆษณา เป็นการเผยแพร่ชักจูง ให้บุคคลได้รู้จักกับสิ่งต่างๆ ที่มีการผลิตและต้องการ จะจำหน่าย เช่น โฆษณาขายสินค้า ซึ่งอยากให้ผู้บริโภคไปซื้อสินค้าของตน มีเทคนิคและวิธีการ โนม์น้ำวให้อยากซื้อและออกใช้สินค้านั้นๆ คำโฆษณาข้อดีและข้อเสียของบางอย่าง โฆษณาชวนเชื่อเกินความเป็นจริง ดังนั้นการฟังโฆษณาจึงต้องมีความเข้าใจและใช้ความคิด ไตร่ตรองให้ถูกต้อง

#### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูแนะนำวิธีการฟัง เน้นการฟังอย่างตั้งใจ และลักษณะที่ดีของการฟัง
2. ครูอ่านคำโฆษณาให้นักเรียนฟัง
3. นักเรียนคิดวิเคราะห์คำโฆษณาว่าควรเชื่อหรือไม่ อย่างไร
4. ตอบคำถามของครู ด้วยปากเปล่า เช่น
  - เป็นคำโฆษณาเรื่องอะไร
  - น่าเชื่อถือหรือไม่

- นักเรียนเข้าใจคำโฆษณานี้ว่าอย่างไร
- 5. นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
- 6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ

#### 5. การฝึกฟังข่าว ในชุด “คิดอย่างไร”

ข่าว เป็นการเขียนบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่และน่าสนใจทางหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ นำเสนอข่าวหลายประเภท เช่น ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม ข่าวกีฬา ฯลฯ การฟังข่าวต้องใช้ความเข้าใจในเนื้อข่าวเป็นอย่างมาก

##### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูทบทวนหลักการฟังที่ถูกต้อง ให้นักเรียนฟังอย่างมีสมาธิและตั้งใจ
2. ให้นักเรียนฟังข่าว แล้วตอบคำถาม เช่น
  - ข่าวที่ฟังเป็นข่าวอะไร
  - มีใครในข่าวบ้าง
  - เหตุการณ์เป็นอย่างไร
  - ข่าวน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะอะไร
3. นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ

#### 6. การฝึกฟังสารคดี ในชุด “ท่องเที่ยวสนุก”

สารคดี เป็นงานเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นต่าง ๆ อีกทั้งยังให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านในขณะเดียวกันก็ได้ความรู้ในเนื้อหาต่าง ๆ อีกด้วย

##### ขั้นตอนการฝึก

1. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับหลักของการฟังและวิธีฟังที่ถูกต้อง คือ ต้องฟังอย่างตั้งใจ และมีสมาธิ จิตใจจดจ่อกับเรื่องที่ฟัง และคิดตาม
2. นักเรียนฟังสารคดีแล้วตอบคำถาม เช่น
  - เป็นสารคดีเรื่องอะไร ใครเขียน
  - เนื้อความเป็นอย่างไร
  - ให้ความรู้หรือคิดอย่างไร
3. นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการตอบคำถาม

## 7. การฝึกฟังบทความ ในชุด “ได้อะไรใหม่”

บทความ เป็นงานเขียนที่เป็นร้อยแก้ว มีสำนวนโวหารและลีลาการเขียนที่ชวนอ่าน อ่านแล้วได้รับความเพลิดเพลิน มีเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้ ความคิดเห็นที่เป็นจริง มีข้อมูลหลักฐาน สามารถพิสูจน์ได้ ผู้เขียนมุ่งหวังให้ผู้อ่านได้รับความรู้

### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูซักถามหลักการฟังให้นักเรียนตอบและถือปฏิบัติ
2. นักเรียนฟังบทความ แล้วตอบคำถามจากครู
3. นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการตอบคำถาม และเฉลยข้อสงสัยของนักเรียน

## 8. การฝึกฟังบทร้อยกรอง ในชุด “อะไรอยู่ในกลอน”

บทร้อยกรอง ลักษณะมีแผนผังบังคับในการแต่ง มีความไพเราะด้วยสัมผัสในและสัมผัสนอก มีเนื้อความสละสลวยคล้องจองกัน มีความหมายที่ลึกซึ้งกินใจ ผู้ฟังจะต้องฟังอย่างเข้าใจ และวิเคราะห์คำให้ถูกต้อง จึงจะฟังบทกลอนด้วยความซาบซึ่งบทร้อยกรองมีหลายประเภท เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย หรือกวีนิพนธ์ ซึ่งอ่านแล้วจะแฝงด้วยความไพเราะและมีคติเตือนใจ

### ขั้นตอนการฝึก

1. ก่อนการฝึกต้องเน้นมารยาทและลักษณะที่ดีของการฟังให้นักเรียน คือ ความตั้งใจ และความมีสมาธิ
2. นักเรียนฝึกฟังบทร้อยกรอง
3. นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการตอบคำถามและซักถามความเข้าใจ

## 9. การฝึกฟังประกาศ ในชุด “สนใจไหม”

ประกาศเป็นเรื่องที่ประสงค์จะเผยแพร่ต่อสาธารณชน มี 2 ประเภท คือ ประกาศทั่วไปกับประกาศทางราชการ ประกาศทั่วไป ได้แก่ ประกาศของนาย คนหายแนะนำสินค้า ฯลฯ ประกาศทางราชการ ได้แก่ ประกาศเพื่อให้อำนาจปฏิบัติ ห้าม เตือน หรือนัดหมาย เชิญชวน รับสมัคร ฯลฯ

### ขั้นตอนการฝึก

1. ครูเน้นย้ำลักษณะการฟังที่ดี ให้นักเรียนปฏิบัติให้ถูกต้อง
2. ครูอธิบายเกี่ยวกับการฟังประกาศ

3. นักเรียนฟังประกาศ
4. นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการตอบคำถาม

#### 10. การฝึกฟังบันทึกเสียง “สนุกกับชีวิต”

บันทึกเสียง เป็นงานเขียนเพื่อให้ความสนุกสนาน ได้รับความรู้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริงเพราะประกอบด้วยประสบการณ์ของผู้เขียน ใช้ถ้อยคำภาษาให้ผู้อ่านได้รับแนวคิด เกิดภาพพจน์และมีรสชาติในขณะฟัง

##### ขั้นตอนการฝึก

1. นักเรียนฝึกลักษณะและมารยาทในการฟังที่ดี มีสมาธิและความตั้งใจ
2. นักเรียนฟังบันทึกเสียง
3. นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการตอบคำถาม

## แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

### ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

#### แบบฝึกที่ 1 ฟังเรื่องราวต่าง ๆ

#### ชุด ใครู้บ้าง

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังเรื่องจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู 2 ครั้ง

#### ข้อความที่ 1

“ เด็กหญิงน้อยนุชไปโรงเรียนสายเสมอ ครูจึงเรียกมาว่ากล่าวตักเตือน เด็กหญิงน้อยนุชทำท่าไม่พอใจ ครั้นเพื่อน ๆ เตือนสติก็โกรธ แกล้งเพื่อนต่าง ๆ นานา จนเพื่อน ๆ ต่างพากันระอาไม่คบค้าสมาคมด้วย เด็กหญิงน้อยนุชจึงต้องอยู่คนเดียว ”

#### คำถาม

1. จากข้อความนี้เด็กหญิงน้อยนุชเป็นคนอย่างไร ( ความเข้าใจ )
2. เมื่อครูตักเตือนเด็กหญิงน้อยนุชแสดงท่าทางอย่างไร ( ความรู้-ความจำ )
3. เพื่อน ๆ ระอาเด็กหญิงน้อยนุช เพราะเหตุใด ( ความรู้-ความจำ )
4. คำเตือนของเพื่อน ๆ เข้าทำนองสุภาสิตใด ( การวิเคราะห์ )
5. เพราะเหตุใดเด็กหญิงน้อยนุช จึงต้องอยู่คนเดียว ( สังเคราะห์ )

#### เฉลยคำตอบ

1. ค
2. ง
3. ก
4. ข
5. ง

## ข้อความที่ 2

สุขวิทยาต้องเกิดขึ้นในตัวบุคคลและต้องทำเป็นนิสัย ถ้าได้ศึกษาไปแต่ไม่นำไปปฏิบัติก็หาได้เกิดประโยชน์ไม่ ฉะนั้นสุขนิสัยหรือนิสัยของสุขวิทยาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด บุคคลในครอบครัวแต่ละครอบครัว จะต้องมีสุขนิสัย เพื่อความสุขสมบูรณ์ของร่างกาย ฉะนั้น พ่อบ้านและแม่บ้านจะต้องศึกษาความรู้ในเรื่องสุขวิทยา และนำไปปฏิบัติให้เกิดสุขนิสัย เพื่อเป็นตัวอย่างแก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ๆ การอบรมสุขนิสัยไม่ใช้อยู่ที่การสอน แต่อยู่ที่การทำตัวอย่างที่ดีและปฏิบัติอยู่เสมอสม่ำเสมอเพื่อให้เด็กเอาอย่าง

ผู้ที่สำคัญในครอบครัวก็คือ หัวหน้าครอบครัวหรือพ่อบ้าน จะต้องทำตนให้อยู่ในระเบียบอันดี ในการรักษาสุขวิทยาส่วนบุคคลในครอบครัว กล่าวคือ ฝึกหัดนอนให้เป็นเวลา ตื่นเป็นเวลา กินเป็นเวลา ไม่ดื่มเหล้าหรือสูบบุหรี่ เป็นต้น ควรจัดระเบียบของกิจวัตรประจำวันไว้ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและเป็นแบบอย่างแก่คนในครอบครัว”

จากหนังสือ อนามัยชุมชน ของ ศ.พัฒน์

### คำถาม

6. ข้อความนี้เน้นให้เราคำนึงถึงเรื่องใด ( การวิเคราะห์ )
7. สุขวิทยา ต้องเกิดขึ้นที่ใดก่อน ( ความรู้-ความจำ )
8. ใครสำคัญที่สุดที่ต้องทำเป็นตัวอย่างของคนในครอบครัว ( ความรู้-ความจำ )
9. การศึกษาสิ่งใดเข้าใจแล้ว แต่ไม่นำไปปฏิบัติจะได้ประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด ( การวิเคราะห์ )
10. สุขวิทยาที่ควรทำให้เป็นกิจวัตรประจำวันมีอะไรบ้าง ( ความรู้-ความจำ )

### เฉลยคำตอบ

- |                                 |                              |
|---------------------------------|------------------------------|
| 6. ข                            | 10. 1. นอนเป็นเวลา           |
| 7. ก                            | 2. ตื่นเป็นเวลา              |
| 8. ข                            | 3. กินเป็นเวลา               |
| 9. ไม่เกิดประโยชน์เพราะไม่ได้ทำ | 4. ไม่ดื่มเหล้าหรือสูบบุหรี่ |

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 1

ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_


**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังข้อความที่กำหนดให้ข้อความละ 2 ครั้ง แล้วตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้โดยฟังคำถามครู

**ข้อความที่ 1**

- |    |                                       |                           |                |
|----|---------------------------------------|---------------------------|----------------|
| 1. | ก. เกียจคร้าน                         | ข. เห็นแก่ตัว             | 1. คำตอบ _____ |
|    | ค. ไม่ตรงต่อเวลา                      | ง. ไม่รับผิดชอบ           |                |
| 2. | ก. เฉย ๆ                              | ข. ทำหน้าะรี้น            | 2. คำตอบ _____ |
|    | ค. เมินหน้าหนี                        | ง. ไม่พอใจจนเห็นได้ชัด    |                |
| 3. | ก. เป็นคนดีจ้ร้น                      | ข. เป็นคนเห็นแก่ตัว       | 3. คำตอบ _____ |
|    | ค. เป็นคนแข็งกระด้าง                  | ง. เป็นคนเชื่อมั่นในตนเอง |                |
| 4. | ก. ทำดีได้ดี                          | ข. ทำคุณบูชาโทษ           | 4. คำตอบ _____ |
|    | ค. แกว่งเท้าหาเสี้ยน                  | ง. กงเกวียน กำเกวียน      |                |
| 5. | ก. เพราะครูห้ามเล่นกับเพื่อน          |                           | 5. คำตอบ _____ |
|    | ข. เพราะพ่อแม่ห้ามไม่ให้คบเพื่อน      |                           |                |
|    | ค. เพราะไม่อยากคบใครเป็นเพื่อน        |                           |                |
|    | ง. เพราะไม่มีเพื่อนคนใดคบค้าสมาคมด้วย |                           |                |

**ข้อความที่ 2**

- |     |                |                           |                |
|-----|----------------|---------------------------|----------------|
| 6.  | ก. จิตวิทยา    | ข. สุขวิทยา               | 6. คำตอบ _____ |
|     | ค. ชีววิทยา    | ง. สรีระวิทยา             |                |
| 7.  | ก. ตนเอง       | ข. ครอบครัว               | 7. คำตอบ _____ |
|     | ค. ญาติพี่น้อง | ข. คนรอบข้าง              |                |
| 8.  | ก. ลูก         | ข. พ่อบ้าน                | 8. คำตอบ _____ |
|     | ค. แม่บ้าน     | ง. ทุกคนที่อยู่ในครอบครัว |                |
| 9.  | คำตอบ _____    |                           |                |
| 10. | คำตอบ _____    |                           |                |



## แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง

### ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

#### แบบฝึกที่ 2 การฟังเพลง

#### ชุด “เพลงพาเพลิน”

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังเพลงจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม โดยฟังคำถามจากครู 2 ครั้ง

เพลง เยาวชนไทย		
		เนื่อร้อง-ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(สร้อย)	เยาวชนชาติไทย	ต้องหยิ่งในความเป็นไทย
	ชีวิตจิตใจ	อย่าให้ใครดูหมิ่น
	เยาวชนไทยนั้นเป็นไทยทุกเมื่อ	จะอยู่เหนืออยู่กลางหรือทางใต้
	แม้จะถือศาสนาใดใด	เกิดเป็นไทยต้องเป็นอยู่ชั่วกัลป์ (สร้อย)
	เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า	ชาติศาสนา มหากษัตริย์ ชื่อสัตย์มั่น
	จงทำดี จงทำดีไว้ชั่วชีวิต	สิ่งสำคัญเพื่อมุ่งให้ชาติไทยเจริญ

- คำถาม**
1. เพลงนี้กล่าวถึงใคร (ความเข้าใจ)
  2. จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในภาคใด (ความเข้าใจ)
  3. สถาบัน 3 สิ่งที่เราควรยึดถือและมีความซื่อสัตย์ คือ สิ่งใดบ้าง (ความเข้าใจ)
  4. เยาวชนทุกภาครวมกันได้เพราะเหตุใด (ความเข้าใจ)
  5. เพลงนี้สอนให้เยาวชนทำอะไร (ความเข้าใจ)
  6. การเน้นให้ทำความดีนั้น เพื่อสิ่งใด (ความเข้าใจ)
  7. ใครน่าจะร้องเพลงนี้ (การวิเคราะห์)
  8. เพลงนี้น่าจะจัดเป็นเพลงชนิดใด (การวิเคราะห์)
  9. ศาสนาใดเป็นศาสนาประจำชาติไทย (ความรู้-ความจำ)
  10. เพลงนี้แล้วได้ข้อคิดใดบ้าง (การวิเคราะห์)

- เฉลยคำตอบ**
- |      |      |  |
|------|------|--|
| 1. ค | 5. ข | 9. ก   |
| 2. ค | 6. ค | 10. เยาวชนทุกคนควรทำความดีเพื่อประเทศชาติจะได้เจริญรุ่งเรือง |
| 3. ข | 7. ค |  |
| 4. ก | 8. ค |  |

(สำหรับนักเรียน)

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 2

ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_


**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังเพลงจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม ลงในกระดาษคำตอบ

โดยฟังคำถามจากครู 2 ครั้ง

- |     |   |                     |  |                     |
|-----|---|---------------------|--|---------------------|
| 1.  | ก. ครู  | ข. นักเรียน         |  | 1. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ค. เยาวชน                                     | ง. นักศึกษา         |  |                     |
| 2.  | ก. ภาคใต้                                     |                     |  | 2. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ข. ภาคกลาง                                    |                     |  |                     |
|     | ค. ภาคอีสาน                                   |                     |  |                     |
|     | ง. ภาคตะวันออก                                |                     |  |                     |
| 3.  | ก. พระบิดา พระบุตร พระจิต                     |                     |  | 3. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ข. ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์                  |                     |  |                     |
|     | ค. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์                    |                     |  |                     |
|     | ง. พระไตรปิฎก คัมภีร์ไบเบิล คัมภีร์อัลกุระอาน |                     |  |                     |
| 4.  | ก. เพราะความเป็นไทย                           |                     |  | 4. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ข. เพราะรู้จักกันทุกภาค                       |                     |  |                     |
|     | ค. เพราะมีความคิดเหมือนกัน                    |                     |  |                     |
|     | ง. เพราะนับถือศาสนาเดียวกัน                   |                     |  |                     |
| 5.  | ก. สามัคคี                                    | ข. จงทำดี           |  | 5. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ค. รักชาติ                                    | ง. รักศาสนา         |  |                     |
| 6.  | ก. เพื่อตนเอง                                 | ข. เพื่อพี่น้อง     |  | 6. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ค. เพื่อชาติไทย                               | ง. เพื่อญาติผู้ใหญ่ |  |                     |
| 7.  | ก. ครู  | ข. คนชรา            |  | 7. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ค. เยาวชน                                     | ง. เด็กเล็ก         |  |                     |
| 8.  | ก. เพลงรัก                                    | ข. เพลงลูกทุ่ง      |  | 8. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ค. เพลงปลุกใจ                                 | ง. เพลงลูกกรุง      |  |                     |
| 9.  | ก. พุทธ                                       | ข. ฮินดู            |  | 9. <u>ตอบ</u> _____ |
|     | ค. คริสต์                                     | ง. อิสลาม           |  |                     |
| 10. | <u>ตอบ</u> _____                              |                     |  |                     |

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 3 การฟังนิทาน ชุด “นิทานน่าฟัง”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังนิทานจากเทปบันทึกเสียง จดบันทึกใจความที่สำคัญ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ

**เรื่อง หนูกัดเหล็ก**

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเศรษฐีคนหนึ่งมีเงินทองมากมาย เศรษฐีมีลูกชายคนหนึ่งเป็นคนไม่รักดี ได้แต่ใช้จ่ายทรัพย์ เทียว กิน เล่น เลี้ยงเพื่อนฝูง ไม่นึกทำมาหากิน ไม่รักษทรัพย์ของพ่อแม่ พ่อแม่จะว่ากล่าวตักเตือนอย่างไรก็ไม่เชื่อฟัง จนพ่อแม่หมดปัญญาที่ชักจูงไปในทางที่ดี

ในที่สุดเศรษฐีก็ตรอมใจตาย แต่ก่อนตายได้เอาเงินกับทองใส่ตุ่มอย่างละตุ่มฝังไว้ แล้วได้เกิดเป็นเทวดาคอยเฝ้าดูแลความเป็นอยู่ของลูกด้วยความห่วงใย

ฝ่ายลูกเศรษฐีเมื่อพ่อแม่ตายแล้วก็ยิ่งกำเริบ เพราะไม่มีผู้คอยว่ากล่าวตักเตือน ใช้เงินเลี้ยงเพื่อน เทียวเตร่เสเพล ในไม่ช้านานก็สิ้นเนื้อประดาตัว เพื่อนฝูงที่เคยล้อมหน้าล้อมหลังก็หายหน้าไปที่ละน้อย ๆ

อยู่มาวันหนึ่งเพื่อนชวนไปกินเลี้ยงกันตามเคย โดยสั่งลูกเศรษฐีตักยกากว่า เวลาไปให้เอาไก่ ไปร่วมในการกินเลี้ยงคราวนี้ด้วยตัวหนึ่ง

ลูกเศรษฐีเวลานั้นก็ขาดแคลนเต็มที แต่ก็ยังชวนชวैयाไก่ไปได้ตัวหนึ่ง ลวกน้ำร้อน ถอนขนแล้วผูกข้อข้อมือจะเอาไปร่วมในการกินเลี้ยงกันนั้น

ครั้นเดินมาตามทางเหนื่อยเข้า ก็ลงนอนพัก เอาข้อไก่วางไว้ข้างๆ ตัว พอม่อหลับก็มีเหยี่ยวตัวหนึ่งมาโฉบเอาไก่ไป จึงต้องไปกินเลี้ยงมือเปล่า

พอถึงบ้านเพื่อนที่นัดกินเลี้ยงกันก็เล่าให้เพื่อนฟังว่า ลูกเหยี่ยวโฉบเอาไก่ไปกินเสียกลางทาง เพื่อนทุกคนไม่มีใครเชื่อคำพูดของลูกเศรษฐี ต่างนึกว่าคงไม่มีปัญญาหาไก่มาตามที่สั่งแล้วยังมาพูดแก้เก้อ โทษว่าเหยี่ยวโฉบเอาไก่ไปเสียอีก แม้ลูกเศรษฐีจะยืนยันอย่างไรว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นความจริงก็ไม่มีใครเชื่อ มีแต่พูดจาเยาะเย้ยถากถาง ลูกเศรษฐีจึงแค้นใจมาก ทั้งเจ็บทั้งอาย

ลูกเศรษฐีจึงตัดสินใจ ไม่ร่วมวงกินเลี้ยงด้วย รีบเดินทางกลับบ้าน เมื่อถึงบ้านแล้วก็ยังคิดน้อยใจไม่หายถึงความหลังเมื่อครั้งตนยังมีเงินทอง เสียใจกินไม่ได้นอนไม่หลับ ร่างกายก็ผ่ายผอมลง

ฝ่ายเทวดาพ่อแม่เห็นอาการของลูกอย่างนั้นก็สงสารจึงมาเข้าฝันลูกว่า “นั่นแหละลูกเอ๋ย เมื่อพ่อแม่ยังอยู่ก็ได้สอนเจ้านักหนาว่าเรื่องการใช้เงินทองนั้น เมื่อยามลำบากยากจน ใครเขาจะมานับถือ พูดจริงก็เป็นหลอกไปได้ ขอให้เจ้ารู้สึกตัวและทำตัวเสียใหม่ พ่อแม่จะช่วย ”

ในฝันนั่นเองทำให้ลูกเศรษฐีคิดได้ และเห็นความผิดของตนเองจึงรับปากกับเทวดาว่าต่อไปจะเลิกความประพฤติเดิม จะตั้งใจทำมาหากินเลี้ยงตัวให้มีเงินพอจะไม่ให้ใครมาดูถูกได้อีกต่อไป

เมื่อเทวดาพ่อแม่ได้รับคำสั่งจากลูกเช่นนั้นแล้วก็พอใจเป็นยิ่งนัก ไม่มีครั้งใดจะขึ้นใจเท่ากับเมื่อได้เห็นลูกกลับตนเป็นคนดี จึงบอกที่ซ่อนตุ่มเงินและตุ่มทองให้ในฝันนั่นเอง

พอรุ่งเช้าลูกเศรษฐีจำความฝันได้แม่น ก็ไปขุดหาตุ่มเงินตุ่มทองตามที่เทวดาบอกไว้ ก็พบจริงดังฝัน ตั้งแต่นั้นมาก็เอาเงินทองในตุ่มทำทุนตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากิน ไม่นานก็กลับฟื้นตัวพอมีฐานะขึ้นอีก

ลูกเศรษฐียังจำวันที่เพื่อนฝูงเยาะเย้ยไม่เชื่อเรื่อง เขี่ยวโฉบไก่เอาไปเสียนั้นได้ไม่ลืม ตกลงมาถึงเวลานี้เพื่อนที่เคยเลิกคบกันไประหว่างตกยากก็เริ่มกลับมาหามาคบกันใหม่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกวัน

วันหนึ่งลูกเศรษฐีเห็นได้โอกาสจึงชวนเพื่อนมากินเลี้ยงกันอีกเหมือนเมื่อยี่งว่ารวนหนก่อน เพื่อนฝูงต่างก็มากันพร้อมหน้าพร้อมตา

ขณะที่กินเลี้ยงกันอย่างครึกครื้นเฮฮาอยู่นั้น ลูกเศรษฐีได้นำมีดเขี่ยๆ เล่มหนึ่งมาให้เพื่อนดู พอลางพูดขึ้นว่า

“อัศจรรย์จริง ๆ มีดเล่มนี้เพิ่งซื้อมายังใหม่ ๆ อยู่แท้ ๆ ทิ้งไว้คืนเดียวหนุมากัดเสี้ยนจนเห็นหมดเหลือเท่านั้นเอง”

เพื่อนฝูงทั้งหลายได้ยินดังนั้น ก็รับคำเชื่อตามคำพูดบางคนก็ประสมโรงพูดว่า “จริงเหมือนเพื่อนว่า” ไม่เก็บไว้ให้ดี หนุมันร้ายนักกัดเอาเขี้ยนอย่างนั้นแหละ ของเราก็เคยโดนเหมือนกัน เขี้ยนเหมือนอย่างนี้ไม่มีผิด”

ส่วนคนอื่น ๆ อีกหลายคนก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่าเคยโดนหนูกัดมีดคนละเล่มสองเล่มอย่างเดียวกับมีดของลูกเศรษฐีนี้แหละ

ลูกเศรษฐีได้เห็นข้อพิสูจน์นั้นแล้วก็ตั้งเป็นหลักเกณฑ์ว่า “ยามเมื่อเรายากจนคนดูถูก ถ้อยคำที่พูดไม่มีน้ำหนัก ถึงพูดความจริงก็ยังไม่มีคนเชื่อ แต่เมื่อยามมั่งมีเงินทอง จะพูดอย่างไรจริงหรือเท็จไม่สำคัญ คนย่อมยอมรับเชื่อถือ”

(จาก นิทานพื้นบ้าน ของ รศ.วิเชียร เกษประทุม)

### คำถาม

1. ลูกชายของเศรษฐีเป็นคนอย่างไร ( ความเข้าใจ )
2. เหตุใดเศรษฐีถึงตาย ( ความรู้-ความจำ )
3. ก่อนตายเศรษฐีทำอย่างไรกับทรัพย์สินเงินทอง ( ความรู้-ความจำ )
4. เหตุใดลูกเศรษฐีจึงสิ้นเนื้อประดาตัว ( ความรู้-ความจำ )
5. เหตุใดไก่ที่ลูกเศรษฐีจะนำไปร่วมกินเลี้ยงกับเพื่อนจึงหายไป ( ความรู้-ความจำ )
6. เพื่อนเชื่อคำพูดของลูกเศรษฐีที่โกหกหายไปหรือไม่ เพราะเหตุใด ( การวิเคราะห์ )
7. ทำไมเทวดาพ่อแม่จึงบอกที่ซ่อนสมบัติให้ลูก ( การวิเคราะห์ )
8. หนูกัดเหล็ก จริงหรือไม่ ทำไมเพื่อนถึงเชื่อลูกเศรษฐี ( การวิเคราะห์ )
9. เรื่องนี้ตรงกับคำสุภาษิตในข้อใด ( ความเข้าใจ )
10. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากนิทานเรื่องนี้ ( การวิเคราะห์ )

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนตอบถูกข้อละ 1 คะแนน

### เฉลยคำตอบ

1. ง
2. ค
3. ง
4. ง
5. ข
6. ง
7. ค
8. ง
9. ข
10. ง

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 3


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังนิทานจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม ลงในกระดาษคำตอบโดยเขียนข้อที่ถูกต้องลงในช่องว่าง โดยฟังคำถามจากครู 2 ครั้ง

- |    |  |                     |
|----|--|---------------------|
| 1. | ก. เป็นคนดีรักพ่อแม่<br>ข. เป็นคนเกเรล็กเล็กขโมยน้อย<br>ค. เป็นคนขี้เกียจชอบเล่นการพนัน<br>ง. เป็นคนเอาแต่ใจไม่เชื่อคำสั่งสอนของพ่อแม่           | 1. <u>ตอบ</u> _____ |
| 2. | ก. ลูกฆ่าตาย<br>ข. เกิดอุบัติเหตุ<br>ค. ตروมใจตาย<br>ง. ตายเพราะความซวาท   | 2. <u>ตอบ</u> _____ |
| 3. | ก. ให้ลูกใช้หมด<br>ข. ใช้เงินหมด<br>ค. บริจาคให้ผู้อื่น<br>ง. เก็บใส่ตุ่มฝังดินไว้   | 3. <u>ตอบ</u> _____ |
| 4. | ก. ทำเงินหาย<br>ข. ให้เพื่อนยืม<br>ค. ถูกเพื่อนโกงหมด<br>ง. ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย   | 4. <u>ตอบ</u> _____ |
| 5. | ก. สุนัขขโมยไป<br>ข. ถูกเหยี่ยวโฉบไปกิน<br>ค. กินหมดเสียกลางทาง<br>ง. ทำตกหายขณะเดินทาง  | 5. <u>ตอบ</u> _____ |
| 6. | ก. เชื่อ เพราะไม่มีไก่<br>ข. ไม่เชื่อ เพราะพูดไม่จริง<br>ค. ไม่เชื่อ เพราะไม่ได้นำไก่มา<br>ง. ไม่เชื่อ เพราะคิดว่าไม่มีปัญญาหาไก่มาตามที่สั่งได้ | 6. <u>ตอบ</u> _____ |

7. ก. เพราะสงสารลูกที่ฝ่ายผม  
 ข. เพราะลูกกลับตัวเป็นคนดีแล้ว  
 ค. เพราะลูกคิดได้ และรับปากว่าจะเลิก  
 ความประพฤติเดิม และตั้งใจทำมาหากิน  
 ง. เพราะพ่อและแม่ต้องไปเกิดจึงต้องบอกที่ซ่อน  
 สมบัติให้ลูก
8. ก. จริง เพราะมีดเป็นรอยกัด  
 ข. จริง เพราะมีดเพื่อนก็เคยโดนกัด  
 ค. ไม่จริง เพราะหนูกัดเหล็กไม่ได้  
 ง. ไม่จริง แต่เพื่อนเชื่อเพราะมีเงินทอง
9. ก. มีเงินทองนับเป็นน้องเป็นพี่  
 ข. คนจนพูดจริงแต่ไม่มีใครเชื่อ  
 ค. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก  
 ง. คนรักเท่าฝันหนึ่งคนชังเท่าฝันสี่
10. ก. คนรวยพูดจริงก็ไม่มีใครเชื่อ  
 ข. คนจนพูดโกหกก็มีคนเชื่อถือ  
 ค. คนรวยกับคนจนคำพูดน่าเชื่อถือเท่ากัน  
 ง. คนมีทรัพย์ย่อมมีอำนาจ พูดได้เสียงดังและ  
 มีคนเชื่อถือ
7. ตอบ \_\_\_\_\_
8. ตอบ \_\_\_\_\_
9. ตอบ \_\_\_\_\_
10. ตอบ \_\_\_\_\_

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 4 การฟังโฆษณา**  
**ชุด “เชื่อดีหรือไม่”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังโฆษณาจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม

**“ ค่าโทรยิ่งถูก ยิ่งคุยกันได้นานขึ้น จาก ทีทีแอนด์ที  
 โทรทั่วไทยนาทีละ 50 สตางค์”**

จาก หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 13 มกราคม 2547

1. ข้อความนี้โฆษณาเกี่ยวกับเรื่องอะไร (โทรศัพท์) (ความเข้าใจ)
2. โทรทั่วไทย หมายความว่าอย่างไร (โทรได้ทั่วประเทศไทย) (ความเข้าใจ)
3. ใครเป็นผู้ให้บริการนี้ (ทีทีแอนด์ที) (ความรู้-ความจำ)
4. ค่าบริการในการโทรนาทีละเท่าไร (50 สตางค์) (ความรู้-ความจำ)
5. เพราะเหตุใดค่าโทรยิ่งถูก ยิ่งคุยกันได้นาน (เพราะราคาถูก) (การวิเคราะห์)

“ ผมชอบบ้านที่มีเอกลักษณ์ กลิ่นไอของความเป็นไทย  
 มาที่บ้านฟ้าปิยมรมย์ ของ เอ็นซี รู้สึกว่าใช่เลย หามานานแล้วครับ  
 เขารู้จักบ้านจริงๆ ไม่ว่าจะภายนอก ภายใน ตอบโจทย์ความต้องการ  
 ของผมได้หมด” เอ็นซี สร้างบ้านพร้อมสุข

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 16 มกราคม 2547

6. โฆษณานี้เป็นโฆษณาขายอะไร(ขายบ้าน) (ความรู้-ความจำ)
7. ผู้พูดน่าจะเป็นเพศใด (เพศชาย) (ความเข้าใจ)
8. “ เขารู้จักบ้านจริงๆ” คำว่าเขา น่าจะหมายถึงอะไร(บริษัทเอ็นซี) (ความเข้าใจ)
9. บ้านที่โฆษณามีชื่อว่าอะไร (บ้านฟ้าปิยมรมย์) (ความรู้-ความจำ)
10. โฆษณานี้นำเชื่อถือหรือไม่เพราะเหตุใด (การวิเคราะห์)



### กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 4


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป. 5 / \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังโฆษณาจากเทปบันทึกเสียง 2 ครั้ง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบโดยฟังคำถามจากครูแล้วตอบ

1. คำตอบ

.....

2. คำตอบ

.....

3. คำตอบ

.....

4. คำตอบ

.....

5. คำตอบ

.....

6. คำตอบ

.....

7. คำตอบ

.....

8. คำตอบ

.....

9. คำตอบ

.....

10. คำตอบ

.....

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 5 การฟังข่าว**  
**ชุด “คิดอย่างไร”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังข่าวจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

**ข้อความที่ 1**

สนอง “แม่่ว” ผุดโครงการคนดีประจำหมู่บ้านทั่วประเทศ.

นายประมวธ รุจนเสรี รมช.มหาดไทย เปิดเผยว่า จากการที่นายเกษมณีให้มีการพิจารณาคณะในแต่ละหมู่บ้าน หรือ ONE VILLEGE ONE GENTUS นั้น กระทรวงจะทำการคัดเลือกตัวแทนหมู่บ้านละ 1 คน เพื่อมาคัดเลือกในระดับอำเภอทั้งนี้ได้มอบหมายให้กรมพัฒนาชุมชนไปกำหนดรายละเอียด วิธีการสรรหาคนรับรางวัล คาดว่าจะใช้เวลา 1 เดือน “โครงการนี้จะเปิดโอกาสให้คนไทย ที่เป็นเพชรเม็ดงามที่จมอยู่ในหัวไร่ปลายนาได้จรัสแสงขึ้นมาใน 1 ปี จะมีคนเก่ง 800 คน ตามจำนวนอำเภอ” รมช.มหาดไทย กล่าวและว่าเรื่องนี้ไม่ต้องห่วงในเรื่องการสรรหาที่ไม่เป็นธรรม เพราะคนเก่งในหมู่บ้านจะรู้จักกันเองว่าใครอย่างไรก็ตามโครงการนี้จะเปิดโอกาสให้คนเก่งมาขึ้นอยู่บนสังคม มีโอกาสขยายการทำมาหากิน นอกจากนี้อาจจะส่งไปเรียนเพื่อให้ความรู้ความก้าวหน้าในอาชีพ

(จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 26 ธันวาคม 2546)

- คำถาม**
1. ข่าวนี้เป็นข่าวประเภทใด ( ความเข้าใจ )
  2. “แม่่ว” ในที่นี้น่าจะหมายถึงใคร ( ความเข้าใจ )
  3. “คนไทยที่เป็นเพชรเม็ดงาม” น่าจะเป็นคนอย่างไร ( ความเข้าใจ )
  4. ใครเป็นผู้เปิดเผยข่าวนี้ ( ความรู้-ความจำ )
  5. นักเรียนคิดว่าข่าวนี้มีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด ( ประเมินค่า )

- คำตอบ**
1. ข่าวประชาสัมพันธ์ (ง)
  2. หมายถึง นายกรัฐมนตรี (ง)
  3. เป็นคนดี (ก)
  4. นายประมวธ รุจนเสรี หรือ รมช.มหาไทย (ง)
  5. มีประโยชน์ เพราะจะได้คัดเลือกคนเก่งและคนดีของหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน (ง)

## ข้อความที่ 2

### มาเหล็กลูกขี้ปีกอัฟและคาราง

เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 24 ธ.ค. พ.ศ. 2563 ศิริเรือง สวส.สภ.อ.ทุ่งสง จ. นครศรีธรรมราช รับแจ้งเหตุรถไฟชนรถกระบะ ที่บริเวณหมู่ 7 ต.ชะมาย ไปตรวจสอบ พบรถไฟขบวนที่ 85 ด่วนกรุงเทพฯ-นครศรีธรรมราช มีผู้โดยสารเต็มขบวนมุ่งหน้า กรุงเทพฯชนกับรถกระบะ ยี่ห้อฮิซุซุ สีแดงทะเบียน ผ-8535 นครศรีธรรมราช บรรทุก เฟอร์นิเจอร์เต็มคัน สภาพด้านซ้ายรถพังยับเยิน ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต สอบสวน นายดำรง ไชยพูล อายุ 25 ปี คนขับรถกระบะ ให้การว่าก่อนเกิดเหตุขับรถมา กำลังข้ามทางรถไฟ แล้วรถเกิดติดไม่สามารถเคลื่อนไปได้เนื่องจากแหนบและคันสี ติดกับทางรถไฟ เป็นเวลาเดียวกับที่รถไฟขบวนดังกล่าววิ่งผ่านมา ตนจึงกระโดดลงจากรถ รถไฟที่วิ่งมาด้วยความเร็วสูง จึงพุ่งชนเข้าอย่างจัง ซึ่งทางเจ้าหน้าที่จะได้เรียก ผู้เสียหายทั้งสองฝ่ายมาตกลงกันอีกครั้งหนึ่ง

จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 26 ธันวาคม 2546

### คำถาม

6. มาเหล็กลูกขี้ปีกอัฟ หมายถึงอะไร ( ความเข้าใจ )
7. ปีกอัฟ หมายถึงอะไร ( ความเข้าใจ )
8. ชาวนี้เป็นชาวประเภทใด ( การวิเคราะห์ )
9. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่จังหวัดใด ( ความรู้-ความจำ )
10. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น เพราะเหตุใด และได้ข้อคิดอะไรจากเหตุการณ์นี้ ( การวิเคราะห์ )

### คำตอบ

6. ก.
7. ข
8. ค
9. ง
10. เพราะรถกระบะไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ เนื่องจากแหนบและคันสีติดกับทางรถไฟ ข้อคิด ทำอะไรจงอย่าประมาท

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 5


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังข่าวจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดย

ฟังคำถามจากครู

- |                                 |                         |                |
|---------------------------------|-------------------------|----------------|
| 1. ก. ข่าวกีฬา                  | ข. ข่าวการเมือง         |                |
| ค. ข่าวอาชญากรรม                | ง. ข่าวประชาสัมพันธ์    | 1. คำตอบ _____ |
| 2. ก. ทหาร                      | ข. ตำรวจ                |                |
| ค. รัฐมนตรี                     | ง. นายกรัฐมนตรี         | 2. คำตอบ _____ |
| 3. ก. คนดี                      | ข. คนแข็ง               |                |
| ค. คนสวย                        | ง. คนเก่ง               | 3. คำตอบ _____ |
| 4. ก. กำนัน                     | ข. ผู้ใหญ่บ้าน          |                |
| ค. นายกรัฐมนตรี                 | ง. รมช.มหาดไทย          | 4. คำตอบ _____ |
| 5. ก. ไม่มี เพราะหาคนดียาก      |                         |                |
| ข. ไม่มี เพราะไม่มีคนชนิดนี้    |                         |                |
| ค. ไม่มี เพราะอาจไม่ยุติธรรม    |                         |                |
| ง. มี เพราะจะได้คนดีของหมู่บ้าน |                         | 5. คำตอบ _____ |
| 6. ก. รถไฟ                      | ข. รถพ่วง               |                |
| ค. รถสิบล้อ                     | ง. ม้าที่ทำด้วยเหล็ก    | 6. คำตอบ _____ |
| 7. ก. รถเก๋ง                    | ข. รถกระบะ              |                |
| ค. รถบรรทุก                     | ง. รถสิบล้อ             | 7. คำตอบ _____ |
| 8. ก. ข่าวกีฬา                  | ข. ข่าวการเมือง         |                |
| ค. ข่าวอุบัติเหตุ               | ง. ข่าวอาชญากรรม        | 8. คำตอบ _____ |
| 9. ก. จังหวัดชุมพร              | ข. จังหวัดกรุงเทพฯ      |                |
| ค. จังหวัดสุราษฎร์ธานี          | ง. จังหวัดนครศรีธรรมราช | 9. คำตอบ _____ |
| 10. คำตอบ _____                 |                         |                |

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 6 การฟังสารคดี**  
**ชุด “ท่องสนุก”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังข้อความจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบโดย

**ข้อความ** “พระตำหนักดอยตุง นับเป็นบ้านหลังแรกของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่สร้างขึ้นด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ พระองค์และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้พระราชทาน แผนพระราชดำริ โดยเน้นความเรียบง่ายและใช้ประโยชน์ได้ดี พระตำหนักดอยตุง เริ่มดำเนินการ สร้างเมื่อพระองค์ทรงเจริญพระชนมายุ 88 พรรษา โดยมีพิธีลงเสาเอก ซึ่งทางเหนือเรียกว่า “พิธี ปกเสาเฮือน” เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2530 พระตำหนักดอยตุงเป็นการผสมผสานระหว่าง สถาปัตยกรรมล้านนากับบ้านพื้นเมืองของสวิสเซอร์แลนด์และบ้านไม้ซุง ตัวอาคารมี 2 ชั้น ประกอบด้วยชั้นลอยที่ประทับชั้นบน แยกเป็น 4 ส่วน ทุกส่วนเชื่อมต่อกันเป็นอาคารหลังเดียวเสมอกับลานกว้างของยอดเนินเขา ส่วนชั้นล่างจะเกาะอยู่ตามไหล่เขา ลักษณะเด่นของพระตำหนักอยู่ที่ กาแลและเชิงชายแกะสลักลายเมฆไหลรอบพระตำหนัก”

จากหนังสือกุลสตรี สารคดีชุด ท่องเที่ยวไทย ของ ธมลวรรณ

ฉบับที่ 792 ปีที่ 33 ปีแรก มกราคม 2547

**คำถาม**

1. เรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องใด ( ความรู้-ความจำ )
2. ใครเป็นผู้สร้างพระตำหนักดอยตุง ( ความรู้-ความจำ )
3. พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หมายความว่าอย่างไร ( ความเข้าใจ )
4. พระราชทาน หมายถึงอะไร ( ความเข้าใจ )
5. แผนพระราชดำริ คืออะไร ( ความเข้าใจ )
6. การสร้างพระตำหนักเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ ( ความรู้-ความจำ )
7. พิธีลงเสาเอกทางเหนือเรียกว่าอะไร ( ความรู้-ความจำ )
8. พระตำหนักชั้นบนแบ่งออกเป็นกี่ส่วน ( ความรู้-ความจำ )
9. ลักษณะเด่นของพระตำหนักดอยตุงอยู่ที่ส่วนใด ( ความเข้าใจ )
10. จังหวัดที่มีคำว่า ดอย น่าจะอยู่ในภาคใด ( ความเข้าใจ )

**เฉลย** 1. ก 2. ค 3. ข 4. ก 5. ข 6. ง 7. ก 8. ค 9. ข 10. ค

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 6


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังสารคดีจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม ลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

- |     |                                    |                                   |                  |
|-----|------------------------------------|-----------------------------------|------------------|
| 1.  | ก. พระตำหนักดอยตุง                 | ข. พระตำหนักดอยสุเทพ              | 1. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. พระตำหนักดอยเต่า                | ง. พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศ       |                  |
| 2.  | ก. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ         |                                   | 2. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ข. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว      |                                   |                  |
|     | ค. สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี  |                                   |                  |
|     | ง. สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ |                                   |                  |
| 3.  | ก. เงินบริจาค                      | ข. เงินส่วนตัว                    | 3. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. เงินของแผ่นดิน                  | ง. เงินที่ข้าราชการถวาย           |                  |
| 4.  | ก. การให้                          | ข. การขอ                          | 4. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. การใช้                          | ง. การรับ                         |                  |
| 5.  | ก. ความต้องการ                     | ข. แนวความคิด                     | 5. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. ความจริงใจ                      | ง. ความอยากได้                    |                  |
| 6.  | ก. ความสวยงามและอ่อนช้อย           | ข. ความมั่นคงและแข็งแรง           | 6. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. ความเรียบง่ายและสะอาดตา         | ง. ความเรียบง่ายและการใช้ประโยชน์ |                  |
| 7.  | ก. พิธีปกเสาเอื้อง                 | ข. พิธียกเสาเอก                   | 7. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. พิธีขึ้นบ้านใหม่                | ง. พิธีตั้งเสาเรือน               |                  |
| 8.  | ก. 2 ส่วน                          | ข. 3 ส่วน                         | 8. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. 4 ส่วน                          | ง. 5 ส่วน                         |                  |
| 9.  | ก. ตัวอาคาร                        | ข. กาลและเชิงชาย                  | 9. <u>คำตอบ</u>  |
|     | ค. ปลีกไม้ใช้ประดับด้านนอก         | ง. ระดับและส่วนประกอบอาคาร        |                  |
| 10. | ก. ภาคใต้                          | ข. ภาคกลาง                        | 10. <u>คำตอบ</u> |
|     | ค. ภาคเหนือ                        | ง. ภาคอีสาน                       |                  |

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 7 การฟังบทความ**  
**ชุด “ได้อะไรใหม่”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังข้อความจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

**ข้อความที่ 1**

**เรื่อง ของหน้าหมู**

“ของหน้าหมู หมายถึงสมบัติส่วนรวม ศรัทธาญาติโยมเขาถวายไว้กับวัด ไม่ได้ถวาย เจ้าอาวาสหรือเจาจะงถวายให้เป็นของส่วนตัวของพระรูปใดรูปหนึ่ง จะมาที่กักว่าโยมเขาถวาย อาตมาไม่ได้ พระวินัยไม่อนุญาต แม้โยมจะระบุเจาจะงมาอย่างนั้น แต่ของสิ่งนั้นจะต้องตกเป็น สัมภักดิ์เสียก่อน สังฆะ ก็แปลว่า รวมอยู่แล้ว สังฆองค์เดียวไม่เป็นสังฆะ ต่อเมื่อประชุมสงฆ์ พิจารณาอนุญาตแล้ว ข้าวของชิ้นนั้นจึงจะตกเป็นสมบัติส่วนตัว”

( จากหนังสือขวัณเรือน คอลัมน์แพงมาศ-แพงเมือง เรื่อง ของหน้าหมู ของคำพร หิริญจันทร์ )

- คำถาม**
1. ของหน้าหมู หมายถึงอะไร ( ความรู้-ความจำ )
  2. คำว่า ถวาย หมายถึงความว่าอย่างไร ( ความเข้าใจ )
  3. อาตมา หมายถึงอะไร ( ความเข้าใจ )
  4. สังฆะ แปลว่าอะไร ( ความรู้-ความจำ )
  5. เรื่องของหน้าหมูนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงการปฏิบัติของใคร ( ความเข้าใจ )

**คำตอบ** 1. ข 2. ก 3. ง 4. ข 5. ค

## ข้อความที่ 2

“ทุกคนจับมือเป็นวงขยับเท้าก้าวขึ้นหน้า ก้าวถอยหลัง ขยับแขนขึ้นลงพร้อมเพรียงกัน ตามจังหวะเสียงแคนน้ำเต้า แคนน้ำเต้าเพียงตัวเดียวมีพลังเสียงก้องไปทั่วยอดดอยสูง สร้างลีลา การเต้น “จะคี” อันสนุกสนาน ผู้เฒ่าชาวลาหู่ บอกว่า การเป่าแคนน้ำเต้าประกอบการเต้นจะคีนีมีถึง 32 เพลง ประกอบไปพร้อมกับจังหวะเต้น เป็นการปลุกพลังใจในการต่อสู้กับความเหนื่อยยากในฤดูการผลิตที่กำลังจะมาถึงตลอดทั้งปี เป็นการผนึกพลังความเป็นพี่เป็นน้องผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน”

- คำถาม**
6. เรื่องนี้กล่าวถึงวัฒนธรรมของภาคใด ( ความเข้าใจ )
  7. เครื่องดนตรีที่กล่าวถึงในเรื่องนี้เป็นเครื่องดนตรีชนิดใด ( ความรู้-ความจำ )
  8. จากข้อความผู้คนกำลังทำอะไร ( ความเข้าใจ )
  9. จะคี คืออะไร ( ความเข้าใจ )
  10. การเป่าแคนน้ำเต้าประกอบการเต้นรำ เขาทำกันเพื่ออะไร ( การวิเคราะห์ )

- คำตอบ**      6. ก      7. ข      8. ค      9. ง      10. ข



## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 7


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังสารคดีจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม ลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

- |     |                       |                           |                        |
|-----|-----------------------|---------------------------|------------------------|
| 1.  | ก. หน้าคนมาก ๆ        | ข. สมบัติส่วนรวม          | 1. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. สมบัติส่วนตัว      | ง. ของเป็นหมู่ ๆ          |                        |
| 2.  | ก. ให้                | ข. ใช้                    | 2. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. รับ                | ง. จับ                    |                        |
| 3.  | ก. ตัวฉัน             | ข. ตัวเขา                 | 3. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. ตัวเธอ             | ง. พระสงฆ์ใช้แทนตัวเอง    |                        |
| 4.  | ก. ของท่าน            | ข. ของรวม                 | 4. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. ของเดี่ยว          | ง. ของใช้                 |                        |
| 5.  | ก. กษัตริย์           | ข. เจ้าทางเหนือ           | 5. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. พระสงฆ์            | ง. ราษฎร                  |                        |
| 6.  | ก. ภาคเหนือ           | ข. ภาคกลาง                | 6. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. ภาคอีสาน           | ง. ภาคใต้                 |                        |
| 7.  | ก. แคน                | ข. แคนน้ำเต้า             | 7. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. ขลุ่ย              | ง. ปี่                    |                        |
| 8.  | ก. ฟ้อนรำ             | ข. ฟ้อนเล็บ               | 8. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. เต้นรำ             | ง. เต้นเซิ้ง              |                        |
| 9.  | ก. การฟ้อนของชาวเหนือ | ข. การฟ้อนของชาวเขา       | 9. <u>คำตอบ</u> _____  |
|     | ค. การเต้นรำของชาวดอย | ง. การเต้นรำของชาวลานู    |                        |
| 10. | ก. เพื่อบูชาเทพเจ้า   | ข. เพื่อปลุกพลังกายพลังใจ | 10. <u>คำตอบ</u> _____ |
|     | ค. เพื่อความสนุกสนาน  | ง. เพื่อหาเนื้อคู่        |                        |

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 8 การฟังบทร้อยกรอง**  
**ชุด “อะไรอยู่ในกลอน”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังบทร้อยกรองจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

**ข้อความที่ 1**

“สั้กวาหอมดอกไม้ที่ในสวน	แก้วลำดวนพิภูลย์สุนัไหว
พฤษชาติชาวดาษกลาดเคลื่อนไป	ประยงค์ไหวคู่จำปาน่าชื่นครัน
รสสุคนธ์ปนกลิ่นกุหลาบอ่อน	มะลิช้อนกรรณิการ์และปาหนัน
นมแมวดอมหอมชื่นทุกคืนวัน	ราตรีฝันกลิ่นระรินคำคีนเอย.”

- คำถาม**
1. กลอนสั้กวาบทนี้กล่าวถึงสิ่งใด ( ความเข้าใจ )
  2. มีดอกไม้ใดบ้างอยู่ในบทกลอน บอกมา 4 ชื่อ ( การวิเคราะห์ )
  3. ราตรี หมายถึงอะไร ( ความเข้าใจ )
  4. ดอกไม้ที่กล่าวถึงในบทร้อยกรองอยู่ในสถานที่ใด ( ความเข้าใจ )
  5. ฟังบทกลอนนี้แล้วมีความรู้สึกอย่างไร ( การประเมินค่า )

**ข้อความที่ 2**

“อุทยานธรรมชาติดูจิตวาตผืน	คือของขวัญจากพื้นดินถวิลหา
เมื่อซึ่งซบประทับใจในวนา	โปรดถนอมรักษาให้ถาวร
รักน้ำให้น้ำชื่นฉ่ำไหล	รักไม้ให้ไม้เลี้ยงใบอ่อน
รักดินให้ดินร่่มดินดอน	วงจรรน้ำใจต่อน้ำใจ”

ของ จิระนันท์ พิตรปรีชา และ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

- คำถาม**
6. บทร้อยกรองนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ( ความเข้าใจ )
  7. บทร้อยกรองนี้เรียกร้องให้เราทำอะไร ( ความรู้-ความจำ )
  8. วนา หมายถึงอะไร ( ความรู้-ความจำ )
  9. บทร้อยกรองนี้เป็นร้อยกรอง ประเภทใด ( ความเข้าใจ )
  10. เพราะเหตุใดเราจึงต้องรักษาธรรมชาติให้ถาวร ( การวิเคราะห์ )

- เฉลย**
- |      |                     |      |      |                       |
|------|---------------------|------|------|-----------------------|
| 1. ค | 2. ตอบตามความเข้าใจ | 3. ข | 4. ค | 5. ตอบตามความรู้สึก   |
| 6. ง | 7. ค                | 8. ง | 9. ค | 10. ตอบตามความคิดเห็น |



**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 9 การฟังประกาศ**  
**ชุด “ สนใจไหม ”**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังประกาศจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ

**รับสมัครด่วน**

**บริษัท เบญจพีช จำกัด ต้องการรับสมัคร**  
**พนักงานบัญชี (เสมียนบัญชี)**

**คุณสมบัติดังนี้**

1. วุฒิมัธยมศึกษา ปวช. ด้านบัญชี
2. ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์
3. ทำงานที่ จ.ปทุมธานี
4. ถ้ามีภูมิลำเนาอยู่แถวรังสิต,ปทุมธานีจะได้รับการพิจารณาก่อน

สนใจส่งจดหมายพร้อมหลักฐานการสมัครงานหรือสมัครด้วยตนเองได้ที่ บริษัท เบญจพีช จำกัด (คุณธนัทสน์) เลขที่ 1/3 ถนนเสือป่า แขวงป้อมปราบ

เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100 โทร 02-225-0055

(จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 24 มกราคม 2547)

**คำถาม**

1. เป็นประกาศชนิดใด ( ความเข้าใจ )
2. ใครเป็นผู้ประกาศ ( ความรู้-ความจำ )
3. ผู้ประกาศมีความประสงค์ต้องการสิ่งใด ( ความเข้าใจ )
4. ผู้สมัครต้องไปทำงานที่จังหวัดใด ( ความรู้-ความจำ )
5. ผู้สมัครต้องมีวุฒิมัธยมศึกษาใด ( ความรู้-ความจำ )

**“อายุโนะโมะโตะะ คุกกิง คลับ”**  
**คลับสร้างสรรค์ของคนไม่รู้เรื่องอาหาร**  
 ขอเชิญท่านเข้าร่วมกิจกรรมสาธิตและสอนทำอาหาร

วันเสาร์ที่ 7 ก.พ. 47 : “ก๋วยเตี๋ยวลุยสวน  
 (เวลา 8:30 - 12 : 00 น.)  
 วันพุธที่ 18 ก.พ. 47 : หมูอบสับประรด”  
 (เวลา 13:00 น - 16 : 30 น.)

พร้อมเปิดโอกาสให้ท่านได้ฝึกทำอาหารจริง  
 โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารโดยตรง  
 ณ “อายุโนะโมะโตะะ คุกกิง คลับ”  
 ชั้น 15 อาคารศรีอยุธยา ถ. ศรีอยุธยา ราชเทวี กทม.  
 สอบถามข้อมูลเพื่อการสำรองที่นั่ง  
 โทร.0-2245-1614-7,0-2247-7000-4ต่อ514,515,541และ564  
 ( จาก นสพ.เดลินิวส์ฉบับวันที่ 24 ม.ค.2547)

**คำถาม**

6. ข้อความนี้ใครเป็นผู้ประกาศ ( ความรู้-ความจำ )
7. ประกาศนี้เชิญชวนให้ไปทำกิจกรรมในเรื่องใด ( ความรู้-ความจำ )
8. กิจกรรมนี้มีทั้งหมดกี่วัน ( ความเข้าใจ )
9. กิจกรรมในประกาศนี้มีประโยชน์อย่างไร ( สังเคราะห์ )
10. ข้อความในประกาศนี้ กิจกรรมใดกระทำก่อน ( ความเข้าใจ )

**เฉลยคำตอบ**

- |      |       |
|------|-------|
| 1. ข | 6. ข  |
| 2. ค | 7. ข  |
| 3. ง | 8. ค  |
| 4. ข | 9. ก  |
| 5. ง | 10. ข |

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 9


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังประกาศจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถาม โดยฟังคำถามจากครู

- |                                   |                         |                 |
|-----------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1. ก. ประกาศคนหาย                 | ข. ประกาศรับสมัครงาน    | 1. คำตอบ _____  |
| ค. ประกาศแจ้งความ                 | ง. ประกาศเชิญชวนร่วมงาน |                 |
| 2. ก. ประชาสัมพันธ์               | ข. คนงาน                | 2. คำตอบ _____  |
| ค. บริษัทเบญจพิช จำกัด            | ง. บริษัทจัดหางาน       |                 |
| 3. ก. ต้องการคนงาน                | ข. ต้องการแม่บ้าน       | 3. คำตอบ _____  |
| ค. ต้องการคนเลี้ยงเด็ก            | ง. ต้องการพนักงานบัญชี  |                 |
| 4. ก. นนทบุรี                     | ข. ปทุมธานี             | 4. คำตอบ _____  |
| ค. สิงห์บุรี                      | ง. อุดรธานี             |                 |
| 5. ก. ปริญญาตรี                   | ข. ปริญญาโท             | 5. คำตอบ _____  |
| ค. ป.ว.ส.                         | ง. ป.ว.ช.               |                 |
| 6. ก. หนังสือพิมพ์                | ข. บริษัททำอาหาร        | 6. คำตอบ _____  |
| ค. บริษัทอายิโนะโมะไต้ะ           | ง. โรงเรียนทำอาหาร      |                 |
| 7. ก. ทำความสะอาดบ้าน             | ข. ทำอาหาร              | 7. คำตอบ _____  |
| ค. รักษาความปลอดภัย               | ง. ดูแลเด็ก             |                 |
| 8. ก. 4 วัน                       | ข. 3 วัน                | 8. คำตอบ _____  |
| ค. 2 วัน                          | ง. 1 วัน                |                 |
| 9. ก. ได้คำตอบแทน                 |                         | 9. คำตอบ _____  |
| ข. ได้ความรู้                     |                         |                 |
| ค. มีรายได้เพิ่ม                  |                         |                 |
| ง. แก้เหงายามว่าง                 |                         |                 |
| 10. ก. การรับประทานอาหาร          |                         | 10. คำตอบ _____ |
| ข. การสาธิตการทำอาหาร             |                         |                 |
| ค. การแข่งขันประกอบอาหาร          |                         |                 |
| ง. มาร่วมงานจัดกิจกรรมการขายอาหาร |                         |                 |

**แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**แบบฝึกที่ 10 การฟังบันทึกเสียง**  
**ชุด สนุกกับชีวิต**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังบันทึกเสียงจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษ คำตอบ

**เทศกาลตรุษจีน**

ตำนานเกี่ยวกับตรุษจีนมีหลายเรื่อง แต่เรื่องที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดคือ นิทานเรื่อง “เหนียน” ที่เล่ากันมาว่า ตัว“เหนียน” เป็นสัตว์ประหลาด หน้าตาน่ากลัว มักอาศัยอยู่บนภูเขา พอถึงวันสิ้นปี จะวิ่งลงมาจากเขาเพื่อกินคน ชาวบ้านไม่มีวิธีรับมือกับสัตว์ร้ายตัวนี้ จนกระทั่งมีบ้านหลังหนึ่ง ไม่ถูกตัวเหนียนทำร้าย ผู้คนไปไต่ถามได้ความว่า บ้านนี้เผาไม้ไผ่เกิดเสียงดัง เปรี๊ยะ ๆ และแสงวาบ ๆ ตลอดเวลา อีกทั้งมีกระดาษสีแดงติดไว้ที่ประตู ปีต่อมาบ้านอื่นก็เลียนแบบพฤติกรรมที่บ้านนี้ทำ พอตกเย็น เมื่อเหนียนลงจากภูเขา เห็นประตูบ้านแต่ละแห่ง ติดกระดาษสีแดง และยังมีกองไม้ไผ่ติดไฟ เกิดเสียงดัง และมีแสงสว่างอยู่ด้วย ทำให้มันกลัวมาก รีบวิ่งขึ้นเขา ไม่ลงมาอีกเลย พอทุกคนรู้ข่าว ก็วิ่งไปตามบ้านญาติพี่น้องอวยพรและทำอาหารเลี้ยงฉลองกันในวันตรุษจีน จึงมีการปิดกวาดบ้านเรือน ซ้ำระล้างร่างกายให้สะอาด หมายถึงกำจัดโชคร้ายที่ไม่ดีออกจากตัวให้หมด จากนั้นนำขนมมาไหว้บรรพบุรุษ อันเชิญบรรพบุรุษกลับบ้านมาฉลองปีใหม่ แล้วจึงค่อยไหว้เทพยดาฟ้าดิน วันแรกจะมีการทานเส้นหมี่ แผ่นความหมายของอายุยืน ทานขนมเป็ญซ่าเจ้า ที่ทำเฉพาะเทศกาลนี้ให้เจริญก้าวหน้า มีการจุดประทัดแสดงความยินดีรับปีใหม่ ผู้คนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีแดง

(จากหนังสือ หญิงไทยเรื่อง เทศกาลตรุษจีน ของ สติงค์)

**คำถามและคำตอบ**

1. ข้อความนี้กล่าวถึงเทศกาลใด (ตรุษจีน) (ความรู้-ความจำ)
2. ตรุษจีนเป็นประเพณีของชนชาติใด(จีน) (ความเข้าใจ)
- 3 จากตำนานเกี่ยวกับตรุษจีน สัตว์ประหลาด หน้าตาน่ากลัว เรียกว่าอะไร (เหนียน)  
(ความรู้-ความจำ)
4. สัตว์ประหลาด หน้าตาน่ากลัวอาศัยอยู่ที่ใด(บนภูเขา) (ความรู้-ความจำ)
5. สัตว์ประหลาด กลัวอะไร จึงไม่กล้าลงมาจากเขาอีกเลย (กระดาษสีแดง กับการเผาไม้ไผ่)  
(ความรู้-ความจำ)

6. ในวันตรุษจีนทำไมจึงต้องมีการปิดกวาดบ้านเรือน ซ้ำระว่างกายให้สะอาด  
(กำจัดโชคร้ายที่ไม่ดีออกจากตัว) ( ความรู้-ความจำ )
7. คนจีนนับถืออะไรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของครอบครัว และต้องอัญเชิญมาร่วมฉลองปีใหม่  
(บรรพบุรุษ) ( ความรู้-ความจำ )
8. การทานเส้นไหม มีความหมายถึงสิ่งใด (อายุยืน) ( ความรู้-ความจำ )
9. ขนมที่ใช้ในเทศกาลตรุษจีนมักทำจากสิ่งใด (แป้งข้าวเจ้า) ( ความรู้-ความจำ )
10. จากการฟังเรื่องเทศกาลตรุษจีนได้ข้อคิดอะไรบ้าง  
(ประเพณีแต่ละชาติแตกต่างกันตามความเชื่อถือ) ( การวิเคราะห์ )

.....



(สำหรับนักเรียน)

## กระดาษคำตอบแบบฝึกที่ 10


ชื่อ \_\_\_\_\_ ชั้น ป.5/ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังบันทึกเสียงจากเทปบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

1. คำตอบ

.....

2. คำตอบ

.....

3. คำตอบ

.....

4. คำตอบ

.....

5. คำตอบ

.....

6. คำตอบ

.....

7. คำตอบ

.....

8. คำตอบ

.....

9. คำตอบ

.....

10. คำตอบ

.....

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนาความเข้าใจในการฟัง**  
**สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**  
**( สำหรับครู )**

**คำชี้แจง** แบบทดสอบชุดนี้มีจำนวน 20 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนเกี่ยวกับการฟังเรื่องราวต่าง ๆ การจับใจความสำคัญ การตีความและการวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยดำเนินการทดสอบดังนี้

1. ครูอ่านข้อความให้นักเรียนฟังข้อความละ 2 ครั้ง แล้วอ่านคำถามข้อละ 2 ครั้ง
2. ให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบโดยเว้นระยะเวลาให้นักเรียนคิดและ

ทำข้อทดสอบพอสมควร

**ข้อความที่ 1 ( ตอบคำถามข้อ 1-2 )**

“ เป็นมนุษย์สุคนิยมเพียงลมปาก      จะได้ยากโหยงเพราะชีวหา  
แม้้นพูดดีมีคนเขาเมตตา                      จะพูดจางงพิเคราะห์ให้เหมาะสม”  
จากเรื่องสุภาสิตสอนหญิง ของ สุนทรภู่

**คำถาม**

1. บทร้อยกรองนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ( การวิเคราะห์ )
2. “จะพูดจางงพิเคราะห์ให้เหมาะสม” ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร ( ความเข้าใจ )

**ข้อความที่ 2 ( ตอบคำถามข้อ 3-4 )**

การส่งบัตรอวยพรของคนไทย เป็นธรรมเนียมที่เรารับมาจากฝรั่งเช่นเดียวกับ การพิมพ์นามบัตร พิมพ์การ์ดต่าง ๆ บัตรอวยพรแบบเก่าที่สุดหรือแบบแรกสุด คือ บัตรอวยพรปีใหม่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงทำขึ้นเป็นพระองค์แรก เมื่อ 120 กว่าปีก่อน บัตรอวยพรนอกเหนือจากนี้ได้แก่ บัตรอวยพรวันคริสต์มาส วันวิสาขบูชา วันเกิด และวันมงคลต่างๆ

จาก เนื่องด้วย...ส่งความสุข ของ เอนก นาวิกมูล  
วารสารมาสุก ปีที่ 17 ฉบับที่ 97

**คำถาม**

3. คนไทยรับธรรมเนียมการส่งบัตรอวยพรมาจากชนชาติใด ( ความรู้-ความจำ )
4. บัตรอวยพรแบบแรกสุดในประเทศไทยเป็นของใคร ( ความรู้-ความจำ )

**ข้อความที่ 3 ( ตอบคำถามข้อ 5-6 )**

“เครื่องซักผ้าก็คงไม่กลายเป็นที่ปลูกสระระแห่นะ ถ้าเลือกใช้ผงซักฟอกสำหรับเครื่องโดยเฉพาะ”

**คำถาม**

5. ข้อความนี้น่าจะเป็นข้อความชนิดใด ( การวิเคราะห์ )
6. ข้อความนี้ต้องการขายสินค้าชนิดใด ( ความเข้าใจ )

**ข้อความที่ 4 ( ตอบคำถามข้อ 7-9 )**

“โรคไข้หวัดนกนั้นน่าจะมีชื่อว่า “โรคกาลิปักษา” เพราะทำให้สัตว์ปีกตายจำนวนมาก และที่น้ำวิตกกังวล คืออาจจะแพร่ระบาดจากไก่ นก ไปสู่มนุษย์ ซึ่งสามารถติดเชื้อไข้หวัดนกได้ เรากลัวว่าหากเชื้อไวรัสไข้หวัดนกมาเจอกับไวรัสไข้หวัดในหมู แล้วอาจจะเกิดการผ่าเหล่า ซึ่งหากเกิดการผ่าเหล่า ไวรัสชนิดนี้จะสามารถติดต่อมาสู่คนได้ และจะติดจากคนสู่คน ซึ่งจะแพร่กระจายไปได้ทั่วโลก ซึ่งขณะนี้ไทยกำลังเฝ้าระวังอยู่ แต่ไม่รู้ว่าจะป้องกันได้แค่ไหน”

จากหนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันที่ 28 มกราคม 2547

**คำถาม**

7. ผู้เขียนข้อความนี้มีความวิตกกังวลในเรื่องใด ( ความรู้-ความจำ )
8. โรคกาลิปักษา เป็นโรคที่เกิดกับสัตว์ชนิดใด ( ความรู้-ความจำ )
9. หากเกิดการผ่าเหล่าของเชื้อโรคจะเกิดอะไรขึ้น ( ประเมินค่า )

**ข้อความที่ 5 ( ตอบคำถามข้อ 10-11 )**

“ จะเอาโลกมาทำปากกา	แล้วเอานามาแทนกระดาษ
เอาน้ำหมดมหาสมุทรแทนหมึกวาด	ประกาศพระองค์ไม่พอ
ใครหนอรักเราเท่าชีวิต	ใครหนอใครกันให้เราซื้อคอ
ใครหนอชักชวนดูหนังสี่จอ	รู้แล้วละก็อย่ามัววิ่งรอกทดแทนบุญคุณ ”

( จาก เพลงใครหนอ ของสุรพล โทณะวณิก )

**คำถาม**

10. บทเพลงนี้มีวัตถุประสงค์อย่างไร ( ความเข้าใจ )
11. "ชักชวนดูหนังสือ" หมายถึงข้อใด ( ความเข้าใจ )

**ข้อความที่ 6 ( ตอบคำถามข้อ 12-13 )**

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ส่วนต่างๆของร่างกายต่างรังเกียจกัน เพราะส่วนต่างๆของร่างกายมีความคิดว่า นอกจาก ปาก มือ และฟันที่สำคัญแล้วส่วนอื่นๆที่เหลือ ก็ไม่มีความสำคัญเลย จึงทำให้อวัยวะที่เหลือหุ่มเถียงและเถียงงอนกัน ต่อมาพวกอวัยวะจึงหาวิธีกลั่นแกล้งห้อง เพราะคิดว่าห้องนั้นมีแต่หน้าที่อึดเท่านั้น ส่วนเท้าและมือต่างเหน็ดเหนื่อยในการทำหน้าที่ของตน ฟันก็เคี้ยวอาหารให้ห้อง ส่วนห้องนั้นไม่มีหน้าที่หยิบอาหารเลย เมื่อคิดได้เช่นนั้นมือจึงไม่ยอมหยิบอาหาร ฟันก็ไม่ยอมเคี้ยวอาหาร นานวันเข้าร่างกายที่เคยตัวใหญ่ ก็กลับกลายเป็นร่างกายที่ซูบผอมและอ่อนเพลีย เมื่ออวัยวะทุกส่วนได้รับบทเรียนจึงทำให้สำนึกผิด จึงกลับมาช่วยกันทำหน้าที่ของตนเหมือนเช่นเคย

ของ ฉลอง ศุภกากร

**คำถาม**

12. เพราะเหตุใดส่วนต่างๆของร่างกายจึงกลั่นแกล้งห้อง ( การวิเคราะห์ )
13. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไร ( ประเมินค่า )

**ข้อความที่ 7 ( ตอบคำถามข้อ 14 )**

ในสมัยโบราณคนไทยยังไม่มีแปรงสีฟันจึงนำวัสดุธรรมชาติมาดัดแปลงทำแปรงสีฟัน โดยนำกิ่งข่อยมาทาบพอบเป็นฝอยสำหรับถูฟัน ซึ่งนอกจากจะช่วยขูดสิ่งสะสมตกค้าง กิ่งข่อยนั้นยังมีคุณสมบัติช่วยรักษาฟันได้อีกด้วย จีนเป็นประเทศแรกที่ประดิษฐ์แปรงสีฟันชนิดที่มีขนและด้ามถือ เมื่อปี พ.ศ. 2033

จากหนังสือ 108 ของคำถาม เล่ม 2

**คำถาม**

14. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ( ความเข้าใจ )

### ข้อความที่ 8 ( ตอบคำถามข้อ 15-16 )

“ชาติบ้านเมือง คือชีวิต เลือดเนื้อ และสมบัติของเราทุกคน และการดำรงรักษาประเทศชาตินั้น มิใช่หน้าที่ของบุคคลผู้ใด หมู่ใดโดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของทุก ๆ ฝ่าย ทุก ๆ คน ที่จักต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไป โดยสอดคัล้องกันเกื้อกูลกัน และมีจุดมุ่งหมาย มีอุดมคติอันร่วมกัน”

พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

#### คำถาม

15. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ( การวิเคราะห์ )
16. อุดมคติ หมายความว่าอย่างไร ( ความเข้าใจ )

### ข้อความที่ 9 ( ตอบคำถามข้อ 17-18 )

ในเมืองเราคนถางป่าทำไร่ ตัดฟันต้นไม้ลงมาและก็เผาเพื่อจะเอาที่ทำไร่ แต่ประเทศอื่น เช่น ในประเทศอินเดีย ซึ่งหาป่าไม้ได้ยากเต็มที่ คนตัดฟันไม้ไผ่เพียงจะตัดต้นไม้ ยังขุดเอารากไปตากแห้ง เพื่อใช้ทำฟันต่อไป ความที่เราเคยอุดมสมบูรณ์มา เราไม่ค่อยมีความจำเป็นต้องนึกถึงเรื่องเสียเปล่า แต่ต่อไปอีกไม่ช้า เราจะต้องนึกถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องป่าไม้ ซึ่งถ้าไม่ระวังให้ดี และหมดไปเมื่อใด ก็จะกลายเป็นความร้อนแห้งแล้ง ฝนไม่ตก และทำความลำบากแก่ประเทศทั้งประเทศ

เรื่องเหล่านี้ล้วนมาจากความคิดค้นคว้า ไม่ยอมให้อะไรเสียเปล่า การที่ไม่ยอมปล่อยให้ อะไรเสียเปล่านี้อเอง คือ การประหยัด และการประหยัดที่เกิดจาก ความคิด ที่ไม่ยอมให้อะไร เสียไปเปล่านี้อเอง ที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการหลายสิ่งหลายอย่าง

จากเรื่องการประหยัด ของ พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

#### คำถาม

17. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ( การวิเคราะห์ )
18. การตัดไม้ทำลายป่ามีผลเสียอย่างไร ( ความเข้าใจ )

**ข้อความที่ 10 ( ตอบคำถามข้อ 19-20 )**

“พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า คนที่โกรธเขาก่อนก็นับว่าเลวอยู่แล้ว คนที่ไม่มีสติรู้เท่าทัน  
หลงโกรธตอบเขาไปอีก ก็เท่ากับสร้างความเลวให้ยืดยาวเพิ่มขึ้น นับว่าเลวหนักลงไปกว่าคนที่  
โกรธก่อนนั้นอีก เราอย่าเป็นคนเลว ทั้งคนเลวกว่านั้นเลย ”

จากเรื่อง ทำอย่างไรจะหายโกรธ ของ พระเทพเวที ( ประยุทธ์ปยุตโต )

**คำถาม**

19. ข้อความนี้สอนว่าอย่างไร ( ความรู้-ความจำ )
20. คนเราโกรธเพราะอะไร ( การวิเคราะห์ )

**เฉลย**

- |      |       |       |       |
|------|-------|-------|-------|
| 1. ค | 7. ง  | 13. ง | 19. ค |
| 2. ก | 8. ค  | 14. ข | 20. ก |
| 3. ค | 9. ง  | 15. ง |       |
| 4. ข | 10. ค | 16. ง |       |
| 5. ค | 11. ก | 17. ก |       |
| 6. ค | 12. ง | 18. ค |       |

( สำหรับนักเรียน )


กระดาษคำตอบแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนาศักยภาพความเข้าใจในการฟัง

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนฟังข้อความจากครู 2 ครั้ง แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ โดยฟังคำถามจากครู

- |  |  |                       |
|--|--|-----------------------|
| <p>1. ก. ลมปาก<br/>ข. หนังสือ<br/>ค. การพูด<br/>ง. ความเมตตา</p>                                 |  | <p>1. คำตอบ .....</p> |
| <p>2. ก. ให้คิดก่อนพูด<br/>ข. พูดแต่ความจริง<br/>ค. พูดตรงไปตรงมา<br/>ง. พูดจาไพเราะอ่อนหวาน</p> |  | <p>2. คำตอบ .....</p> |
| <p>3. ก. ชาวจีน<br/>ข. ชาวเอเชีย<br/>ค. ชาวตะวันตก<br/>ง. ชาวแอฟริกา</p>                         |  | <p>3. คำตอบ .....</p> |
| <p>4. ก. รัชกาลที่ 3<br/>ข. รัชกาลที่ 4<br/>ค. รัชกาลที่ 5<br/>ง. รัชกาลที่ 6</p>                |  | <p>4. คำตอบ .....</p> |
| <p>5. ก. ข้าว<br/>ข. สวรรค์<br/>ค. โสมขณา<br/>ง. บทความ</p>                                      |  | <p>5. คำตอบ .....</p> |

- |  |                        |
|--|------------------------|
| <p>6. ก. ผ้า<br/>         ข. สระระแห่น<br/>         ค. ผงซักฟอก<br/>         ง. เครื่องซักผ้า</p>  | <p>6. คำตอบ .....</p>  |
| <p>7. ก. ไขหวัดนก<br/>         ข. ติดเชื้อโรค<br/>         ค. การเฝ้าระวังโรค<br/>         ง. การแพร่ระบาดของไขหวัดนก</p>  | <p>7. คำตอบ .....</p>  |
| <p>8. ก. สัตว์บก<br/>         ข. สัตว์น้ำ<br/>         ค. สัตว์ปีก<br/>         ง. สัตว์เลี้ยงคณาน</p>   | <p>8. คำตอบ .....</p>  |
| <p>9. ก. จะติดต่อกับสัตว์สู่สัตว์<br/>         ข. เชื้อจะแพร่มาจากสัตว์ปีก<br/>         ค. จะติดต่อกับมาสู่คนโดยการกิน<br/>         ง. จะติดต่อกับคนสู่คน และแพร่ไปทั่วโลก</p> | <p>9. คำตอบ .....</p>  |
| <p>10. ก. อธิบายความรักของพ่อแม่<br/>         ข. บอกว่าพ่อแม่รักเราเท่ากัน<br/>         ค. ชักชวนให้ทดแทนพระคุณพ่อแม่<br/>         ง. บอกความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่</p>       | <p>10. คำตอบ .....</p> |
| <p>11. ก. ชวนให้ไปนอน<br/>         ข. ชวนให้ไปดูหนัง<br/>         ค. ชวนให้อ่านหนังสือ<br/>         ง. ชวนให้ไปดูโทรทัศน์</p>  | <p>11. คำตอบ .....</p> |
| <p>12. ก. เพราะไม่ชอบห้อง<br/>         ข. เพราะคิดว่าห้องไม่สำคัญ<br/>         ค. เพราะคิดว่าห้องไม่ควรอยู่ในร่างกาย<br/>         ง. เพราะคิดว่าห้องขี้เกียจไม่ยอมทำงาน</p>    | <p>12. คำตอบ .....</p> |



- |  |                        |
|--|------------------------|
| <p>13. ก. คนเราต้องรู้จักหน้าที่ของตน<br/>         ข. คนเราย่อมเป็นที่พึ่งของตนเอง<br/>         ค. สิ่งสำคัญที่สุดคือความรับผิดชอบ<br/>         ง. การจะทำงานใด ๆ ย่อมมีความสามัคคีกัน</p> | <p>13. คำตอบ .....</p> |
| <p>14. ก. การใช้แปรงสีฟัน<br/>         ข. กำเนิดแปรงสีฟัน<br/>         ค. ชนิดที่ผลิตแปรงสีฟัน<br/>         ง. กรรมวิธีการผลิตแปรงสีฟัน</p>  | <p>14. คำตอบ .....</p> |
| <p>15. ก. ความสามัคคีร่วมกัน<br/>         ข. ความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน<br/>         ค. การเสียชีพเพื่อชาติบ้านเมือง<br/>         ง. หน้าที่ในการรักษาบ้านเมืองเป็นหน้าที่ของทุกคน</p>      | <p>15. คำตอบ .....</p> |
| <p>16. ก. ความอุดมสมบูรณ์<br/>         ข. ความนึกคิดของมนุษย์<br/>         ค. ความยิ่งใหญ่สูงสุด เลิศหรู<br/>         ง. จินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานของความดี</p>                        | <p>16. คำตอบ .....</p> |
| <p>17. ก. การประหยัด<br/>         ข. วิธีการเผาถ่าน<br/>         ค. วิธีการตัดต้นไม้<br/>         ง. วิธีการนำไม้มาใช้ประโยชน์</p>   | <p>17. คำตอบ .....</p> |
| <p>18. ก. ฝนตกทุกวัน<br/>         ข. ชุ่มชื้น ฝนไม่ตก<br/>         ค. แห้งแล้ง ฝนไม่ตก<br/>         ง. สัตว์ป่าชุกชุม ฝนตก</p>   | <p>18. คำตอบ .....</p> |
| <p>19. ก. ความรัก<br/>         ข. ความเลว<br/>         ค. ความโกรธ<br/>         ง. ความขาดสติ</p>  | <p>19. คำตอบ .....</p> |

20. ก. ขาดสติ

ข. ขาดเมตตา

ค. ขาดคุณธรรม

ง. ขาดความรับผิดชอบ

20. คำตอบ.....

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความ  
เข้าใจในการฟังจำนวน 10 แบบฝึก

แบบฝึกที่	ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	IOC เฉลี่ยแต่ละแบบฝึก
		1	2	3		
1	1	+1	+1	+1	1.00	.90
	2	+1	+1	0	.66	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	0	.66	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	
2	1	+1	+1	+1	1.00	.95
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	0	.66	
3	1	+1	+1	+1	1.00	.95
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	0	.66	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	
4	1	+1	+1	+1	1.00	.95
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	

	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	0	.66	
	7	+1	+1	+1	1.00	
5	1	+1	+1	+1	1.00	.85
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	0	.66	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	-1	.33	
	7	+1	+1	+1	1.00	
6	1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	
7	1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	
8	1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	
	5	+1	+1	+1	1.00	

	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	
9	1	+1	+1	0	.66	.95
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	
10	1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00	
	3	+1	+1	+1	1.00	
	4	+1	+1	+1	1.00	
	5	+1	+1	+1	1.00	
	6	+1	+1	+1	1.00	
	7	+1	+1	+1	1.00	

จากตารางภาคผนวกที่ 1 ค่า IOC ของทุกแบบฝึก = 0.95

ตารางภาคผนวกที่ 2 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์  
การฟังเพื่อความเข้าใจ จำนวน 20 ข้อ

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
	1	2	3	
1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	1.00
3	0	0	+1	.33
4	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	1.00
11	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	1.00

จากตารางภาคผนวกที่ 2 ค่า IOC ของแบบทดสอบทั้งฉบับ = 0.96

ตารางภาคผนวกที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก ของ  
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังรายข้อ จำนวน 20 ข้อ

กลุ่มคะแนนสูง

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	รวม
ส.1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	18
ส.2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	17
ส.3	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	16
ส.4	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	16
ส.5	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	15
รวม กลุ่มสูง	3	4	5	4	4	5	4	5	5	3	3	3	4	5	5	4	5	3	4	4	

กลุ่มคะแนนต่ำ

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	รวม
ต.1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	12
ต.2	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	11
ต.3	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	11
ต.4	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	10
ต.5	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	10
รวม กลุ่มต่ำ	2	1	4	3	2	4	3	2	3	2	2	2	3	4	4	3	4	2	2	2	
รวม 2 กลุ่ม	5	5	9	7	6	9	7	7	8	5	5	5	7	9	9	7	9	5	6	6	
ค่า r	.2	.6	.2	.2	.4	.2	.2	.6	.6	.6	.2	.2	.2	.2	.2	.2	.2	.2	.4	.4	
ค่า p	.5	.5	.9	.7	.7	.9	.7	.7	.7	.7	.5	.5	.7	.9	.9	.7	.9	.5	.6	.6	

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง = 0.20 – 0.60

ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง = 0.50 – 0.9

ตารางภาคผนวกที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนจากแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังจาก  
การทดลองสอนกับนักเรียนจำนวน 48 คน

คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ
คะแนนแบบฝึกที่ 1	10	8.45	84.50
คะแนนแบบฝึกที่ 2	10	8.45	84.50
คะแนนแบบฝึกที่ 3	10	8.14	81.40
คะแนนแบบฝึกที่ 4	10	9.12	91.20
คะแนนแบบฝึกที่ 5	10	7.87	78.70
คะแนนแบบฝึกที่ 6	10	8.16	81.60
คะแนนแบบฝึกที่ 7	10	8.02	80.20
คะแนนแบบฝึกที่ 8	10	8.29	82.90
คะแนนแบบฝึกที่ 9	10	8.56	85.60
คะแนนแบบฝึกที่ 10	10	8.83	88.30
คะแนนเฉลี่ยทุกแบบฝึก	100	83.95	83.95
คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน	20	13.12	65.60
คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน	20	16.97	84.85

ตารางภาคผนวกที่ 5 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟัง จากการทดลองสอนแก่นักเรียน จำนวน 20 คน



นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน คะแนนเต็ม 20	คะแนนแบบฝึก คะแนนเต็ม 100	คะแนนสอบหลังเรียน คะแนนเต็ม 20
1	12	78	17
2	14	80	16
3	13	77	16
4	10	91	17
5	12	86	18
6	16	76	18
7	14	86	19
8	15	82	17
9	14	80	16
10	11	81	16
11	12	88	17
12	13	86	16
13	18	90	20
14	10	85	16
15	11	82	16
16	14	87	17
17	16	83	19
18	17	87	20
19	14	88	16
20	13	84	15
คะแนนรวม	269	1677	342
คะแนนเฉลี่ย	13.45	8.38	17.10
คิดเป็นร้อยละ	67.25	83.85	85.50

จากตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของแบบฝึก  $E1/E2 = 83.85/85.50$

ตารางภาคผนวกที่ 6 การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน กับคะแนนหลังเรียน โดยใช้ t-test  
( Dependent Samples )

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	$D^2$
1	13	17	4	16
2	12	17	5	25
3	13	16	3	9
4	14	16	2	4
5	10	16	6	36
6	12	17	5	25
7	10	16	6	36
8	14	17	3	9
9	10	17	7	49
10	12	17	5	25
11	11	18	7	49
12	11	16	5	25
13	13	17	4	16
14	13	17	4	16
15	14	17	3	9
16	16	17	1	1
17	12	16	4	16
18	16	19	3	9
19	11	18	7	49
20	11	16	5	25
21	13	17	4	16
22	16	18	2	4
23	13	18	5	25
24	13	16	3	9
25	15	17	2	4
26	5	15	10	100

27	8	16	8	64
28	17	17	0	0
29	16	18	2	4
30	17	18	1	1
31	13	17	4	16
32	15	16	1	1
33	16	17	1	1
34	9	16	7	49
35	17	18	1	1
36	11	16	5	25
37	15	16	1	1
38	16	18	2	4
39	12	16	4	16
40	18	18	0	0
41	8	18	10	100
42	12	17	5	25
43	14	18	4	16
44	18	20	2	4
45	13	16	3	9
46	12	16	4	16
47	14	17	3	9
48	16	18	2	4
รวม	630	815	185	973
เฉลี่ย	13.12	16.97		
ร้อยละ	65.62	84.89		

t = 11.35

## ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางปราณี สารคง
วัน เดือน ปีเกิด	20 พฤศจิกายน 2498
สถานที่เกิด	กองบินน้อยที่ 5 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ.(ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2525
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเมืองนครราชสีมา อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	อาจารย์ 3 ระดับ 8